

xiii. évfolyam

Budapest, 1939 február 4

5. szám

20
FILLÉR

Délibáb

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:

BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő 50 fillér, félévre 5 pengő. Biztosítással kombinálva negyedévre 3 pengő 43 fillér, félévre 6 pengő 84 fillér, egy hóra 1 pengő 14 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 20 fillér. Németországban Mk. — 25, Jugoszláviában 3.— dinár, Romániában 8 lei, Olaszországban 1 lira 40 centesimo, Franciaországban 2.— Frs. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány ucca 12. Telefon: 14—23—39, 14—23—50. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

A
nizzal farsang
legszebb bál ruhája,
magyontérő esikéből és
tínom muszlinból
összeállítva
(Dorvnye
felv.)

A MEDVE

IRTA:
BIBÓ LAJOS

Nagyjában húsz esztendő óta meglehetősen garázdálkodnak az évszakok. Augusztus közepén rendesen beköszönt az ős, hogy október megkísérelje visszaidézni a nyarat, január pedig a közeli tavasz fuvalmaival szélhámoskodik, hogy a hiszékenyebbek gyanútlanságán nyugodtan és zavartalanul terjeszthesse az influenzát. Ebben a jóindulatúnak igazán nem nevezhető kavarodásban legnehezebb helyzete kétségtelenül a medvének van. A mi medvéink — már általában az európaiak — egész januárban nyugtalanul aludtak vackukon. Az enyhe levegő beáramlott hozzájuk is, hogy megzavarja őket téli álmukban és kellőképpen idegessé tegye valamennyit Gyertyaszentelőig, amikor határozniuk kell: kint maradnak-e már most, vagy pedig még háromhetes utószundikálásra visszafekszenek odujukba.

A medve ugyanis súlyos felelősséget vállal február másodikán, amikor kiszagol a rengeteg nesztelen világába. Igazolnia kell a néphitet, amely reményeit meg számításait elhatározása szerint igazítja. Ha a medve kint marad, a tél hamarosan véget ér, ha visszaballag, hogy folytassa a horkolást, március közepe előtt nem számíthatunk olvadásra. Két év-tized óta, amióta az időjárás is mindent elkövet, hogy a maga módján hozzáidomuljon az eseményekhez, a rendes, tisztességes medve kissé bárgyun pislog, amikor február másodikán döntenie kell — mit tegyen. Nem ismeri magát többé a természetben, amely érthetetlen következetlenségében fejüktetejére állította az évszakokat. A medve áll és bámul, az erdő korai és kései tavaszt mond egyszerre: mit tegyen azzal az irtózatossággal, amelyet a néphit nyomorult vállaira rakott. Ha kint marad, hiba, ha folytatja az alvást, baj. Mordul hát egyet és lefekszik barlangja küszöbére. Így kint is van, bent is van, félszeme néz, a másik fél alszik.

A Nagy Medve, az igazi, valamennyiünk nagymedvéje, amely a történelem folyamán mindig fontosán jelezte az elkövetkező időt, most hallgat és szüköl. Teljesen és végzetesen tanácstalan. Nem tudja többé, mit hoz az idő. Az égen tavaszi felhők vitorláznak, de lent zúg a rengeteg.

Déliabál

fel a kezét Perényi László. És csak hosszú-hosszú idő után jut el a rendező munkájának másik, még lényegesebb részéhez, a darab szellemi részének kibontásához.

A Pesti Színház felforgatta munkarendjét. A próbákat este tartják, Maugham regényéből („The human Element”, „Emberi alkat-

a megfordított beosztás. Idegesebbek, mint rendszeren. Amint beleélték magukat a darab hangulatába, „alakítani” kezdenek s akár kinyithatnák a pénztárt és a nézőteret, olyan simán, előadásszerűen megy a játék.

Talán csak a női főszereplőnek nem jelent gondot a napszak. Karády Katalin új tehet-

Próbálnak a Pesti Színházban. Karády Katalin (új felfedezett), Németh Romola, Belezny Margit, Greguss, Somló, Fáy (Maugham: „Az asszony és az ördög” című darabjából)

(Wellesz foto)

részek”) dramatizált művéből. Színpadra is jól ismert író, Zoe Atkins írta át.

Az esti próba érdekes tanulságot nyújt. A színészek megszokták, hogy délelőtt próbálnak és este előadásokon lépjenek fel. Kétségtelen, az előadások kissé mindig ünnepeyes légköre inkább illik az este hangulatához. A próba viszont a nappal munkája. Ezért füreasa és szokatlan a színészeknek is

Délibáb

ség. Ez lesz az első színpadi szereplése. Aczél Ilona iskolájában tanult s bemutatkozása után leszerződött a színház a darabnak a főszerepére. „Az asszony és az ördög”-ben ő az asszony. Nagyon érdekes arcú, Katherine Hepburn-höz hasonlít, a pesti színésznők közül senkire sem emlékeztem.

T. Gy.

7

EGY BOLOND százat csinál

Mintha farsangot ünnepelne a színpad is, a közönség is, olyan jókedvűek és főként elégedettek egymással. Szüle Mihály, a darab írója és Walter László, a zeneszerzője. Összefogtak és olyan mulatságos, kedves bohózatot tálaltak a közönségnek, hogy a forgószínpad is majdnem táncra perdül örömeiben. A nézősereg pedig hálás, hogy napi gondjai közül kiszakították néhány órára.

Egy montecarlói mulató főpincére és jazz-karmestere keverik a történetet. Kifelé áll szekerük rúdja a mulatóból, s miután már minden mindegy nekik, kihasználják azt a félreértést, hogy a főpincért valaki híres oroszlánvadásznak nézi. Álszakállt ragaszt s ezzel még jobban kihangsúlyozza a véletlen hasonlóságot. Így szerepel — most már mint vendég — a mulatóban. Itt aztán megismerkednek két amerikai lánnyal, akiknek tetszik a szakállas oroszlánvadász és barátja. Még fonákabbá teszi a helyzetet, hogy az igazi oroszlánvadász alkalmazottja is gazdájának véli a hamisat. Kinyitattja számukra a kastélyt, ahová mind a négyen beköltöznek és heteken keresztül élnek, sőt visszaélnék a ház vendégszeretetével. A lányok szülei is megérkeznek Amerikából, — hogy áldásukat adják a várható happy-endre — de megérkezik, sajnos, a valódi oroszlánvadász is! Ettől a pillanattól valóságos bolondokháza lesz a kastélyból. Senkisem tudja, hogy két oroszlánvadász van a házban, s azok felváltva olyan helyzetekbe keverednek, hogy a személyzet végül is arra

Kertész Dezső, Libertini Éva (Wellesz felv.)

Déliabál

Latabár Kálmán, Szemere Pál, Kovács Ernő, id. Latabár Árpád
(Bojár felv.)

a következtetésre jut, hogy a kastély ura megbolondult. Orvost, ápolókat hivatnak, s ennek következménye: kényszerzubbony! A montecarlói rendőrségen aztán kiderül minden, a kapatos rendőrtiszt azonban úgy összekeveri a dolgokat, hogy végül a bűnösökkel elengedi s az igazi oroszánvadász nem kap elégtételt a kellemetlen kalandért.

Latabár Kálmán kettős szerepében saját magát sem tudta megkülönböztetni. Barátját, a jazz-karmestert Kertész Dezső alakítja, aki ebből az alkalomból dirigálni is megtanult.

A női főszerepekben Lantos Ica és Libertini Éva teszik kedvessé a komédiázást.

Lantos Ica, Latabár Kálmán (Wellesz felv.)

Déliabál

A közelmúltban a Belvárosi Színház új kezbe került. A régi és nagy sikerekre visszatekintő színház azóta Patkós György, a Nemzeti Színház volt titkárának igazgatása alatt működik tovább. Ma már megállapítható, hogy az átvétel minden zökkenő nélkül bonyolódott le és az előadások azóta is zavartalanul folynak.

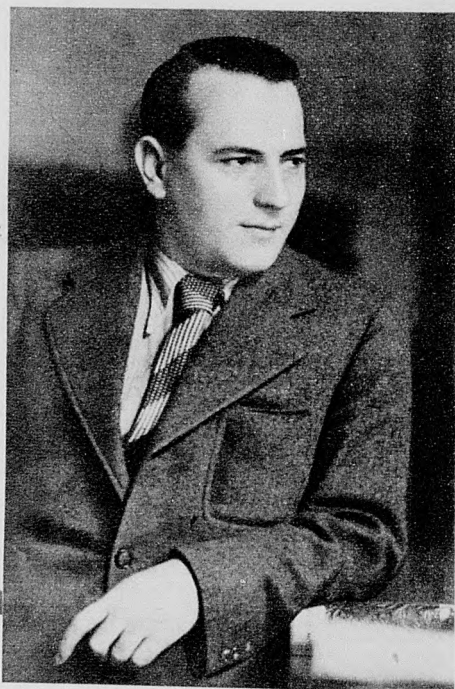
— Nem akarok én szerepelni — mondja Patkós György. — Talán inkább az új vezetés alá került színház életét kellene leírni. Érdekes, mióta átvettük a színházat, a napi bevételek pontosan a négyszeresére emelkedtek a réginek. Kellemes meglepetés ez számomra. Bár egyáltalában nem a mi érdemünk, hiszen a régi darabot adjuk, a régi szereplőkkel. Most már azért aggódunk, hogy Mezey Máriát, aki az „Örökké” főszerepet játssza, szerződése egy másik színházhoz szólítja és így akkor kell levennünk a darabot a műsorról, amikor kezd jól menni.

— Általános vezérelvünk, jó, magyar színházat akarunk csinálni. A mindenkori színész- és frögárda legjavát igyekszünk kiválasztani. A színház ma megszűnt pusztán öncélú szórakozóhely lenni. A közönségnek ma már nagyobb igényei vannak. Saját magát, élete nagy kérdéseit, jelenét, jövőjét akarja látni a színpadon, még ha vígjáték formájában is. Ma súlyos kérdések merültek fel és a színháznak az a feladata, hogy ezekre felhívja a közönség figyelmét. Ilyen célt szolgál következő újdonságunk, Kodolányi János „Földindulás” című darabja is. Ebben a darabban benne van csaknem az egész magyar nép sorsa, amely szorosan összefügg a földdel. Annál is inkább, mivel a nép lelkét mindig a földhöz való viszonya befolyásolja. Most, amikor az ország egyes vidékein igen erősen ütötte fel fejét az egyke, Kodolányi nagy drámai készséggel és bátorsággal nyúlt ehhez a súlyos kérdéshez és

eljutott egészen a végső okokig. Anyira őszinte, hogy néha fáj is, amit mond. Alakjai között vannak kegyetlen, könyörtelen parasztok, de ugyanakkor megmutatja, hogyan váltak ilyenekké és rámutat arra, hogy nem volnának ilyenek, ha az életkörülmények szabadabb, szebb fejlődést biztosítanának a föld népének.

— A távolabbi jövőről még egyelőre semmi biztosat nem mondhatok. Valószínű, hogy a „Földindulás”-t követő darabunk vígjáték lesz. E tekintetben is igyekszünk a legjobbat nyújtani a közönségnek. Annak a közönségnek, amely már itt ebben a színházban ehhez eddig is meglehetősen hozzácsokott. Az sincs kizárva, hogy a külföldi vígjátékok javából is bemutatunk néhányat, de ez egyelőre még eldöntetlen kérdés.

F. P.

Patkós György
(Vajda M. Pál felvétele)

A Kulissza

mögött

(Foto Uja)

Csartos Gyulától, a Nemzeti Színház kiváló művésztől nagyon nehéz nyilatkozatot kapni. Kezdő színházi újságírók érettségi bizonyítványa, ha Csartost nagyrítván meg tudják szólaltatni. Pedig Csartost megtalálni a legkönnyebb

talán az összes színészek között. Nem szükséges felkeresni őt a lakásán, vagy megszokott kávéházában. Még csak a színházi öltözőben sem érdemes őt zavarni. Csartos télen minden szabad idejében ott ül a színházi portás szobájában, nyáron pedig a színházi kiskapuban. De azért kevés embernek van bátorsága őt megszólítani. Kivételt képeznek a gyerekek, akik gyakran sokkal bátrabbak, mint a jéhoíték s akiket valljuk be, a nagy művészünk jobban is szeret, mint a felnőtteket. A gyerekek érzik is ezt a nagy rokonszenvet, mert lépten-nyomon háborgatják a művészt névaláírásért. Ebből a szempontból azonban Csartos velük szemben sem tesz kivételt, tudniillik a gyerekeknek sem ad névaláírást. Illetve egy nagyon fürge, fekete kis fiú egyszer mégis olyan jó kedvében találta a művészt, hogy nem egy, de három névaláírást is adott. A kis fiú persze határtalanul büszke volt erre az eredményre, pedig ő még nem is tudta értékelní azt, hogy milyen nagy kitüntetésben volt része. Mindez három évvel ezelőtt történt. A kisfiúból azóta nagy fiú

Egy néger divattí Monroviában

Délibáb

lett. A napokban, most már mint fiatal-ember, vett bátorságot magának ahhoz, hogy Csörtöst ismét felkeresse. Csörtös azonban most nem volt jó kevében. A fiatalember bizalmas mosollyal szólította föl a művészt.

— Mit akar maga, barátom — kérdezte Csörtös.

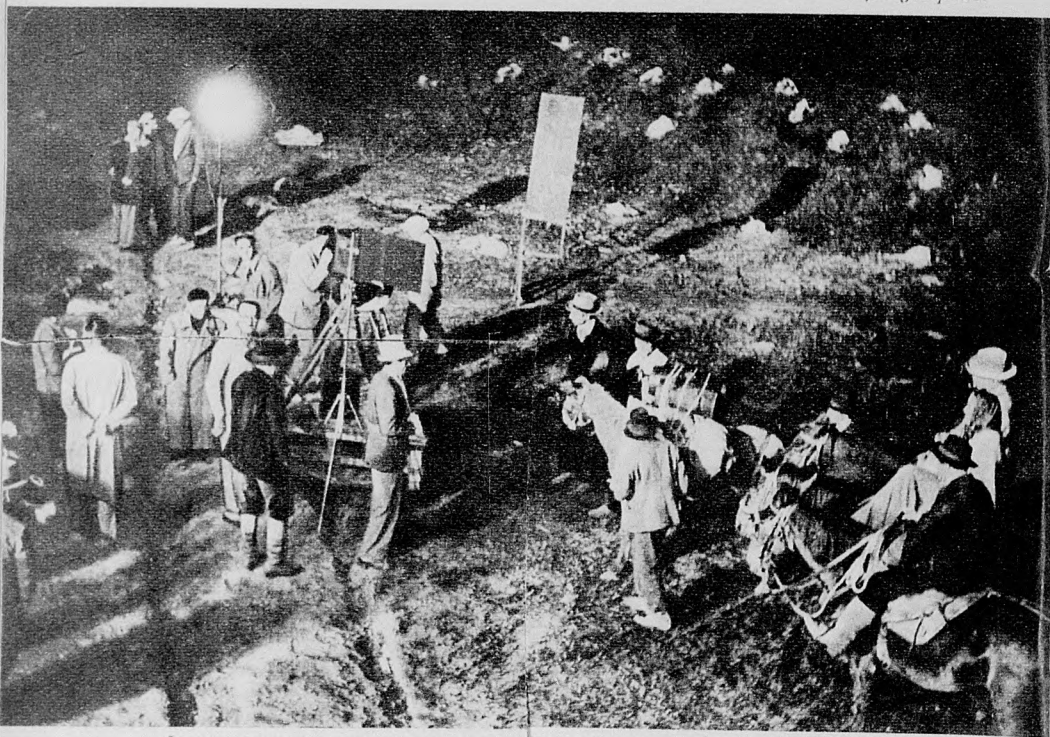
— Nem tetszik rám emlékezni — kérdezte sértődött arccal a fiatalember.

— Kérem, én vagyok az az illető, aki- nek három évvel ezelőtt névaláírásokat tet- szett adni.

Ághy Erzsinek nincs szerencséje a fényképészekkel. A rendkívül finom

a gép elé, de mint kölelességtudó szl- nésznő természetesen sohasem kerülheti el a fotóriporterek könyörtelen lencséjét. A róla elkészült képről, amikor aztán meg- jelenik valamelyik lapban, Ághy Erzsi tisztelői, ismerősei és barátai rendszerint megállapítják, hogy a képen kihez ha- sonlít. Mert mondanunk sem kell, hogy mindig — máshoz hasonlít.

— Hol Greta Garbóhoz, hol Bulla Elmához, csak éppen saját magához nem. A multkor egy fotóriporter, aki különben is nagy tisztelője a művésznő- nek, különösen igyekezett sok jelvételt csinálni Ághy Erzsiről. Lefényképezte

Éjszakai filmfelvétel Róma mellett Pirandello poszthumusz darabjából

megjelenésű művésznőnek alig van jó fényképe. Amint a műtermekben csinál- nak róla, az még hagyján, de amit a fotóriporterek csinálnak róla, hát arról jobb nem beszélni. Ághy Erzsi éppen azért nem is nagyon szívesen áll oda

a színpadon, a színpalak mögött, az öltözőben. Szóval, mindenképpen ki akart tenni magáért. Ághy Erzsi hő- siesen állta a szorgalmas fényképész iramát, végül holtfáradtan, de mégis kedves mosollyal megkérdezte.

— És mégis milyen lapokban fognak ezek megjelenni?

A fényképész egy sereg lapot nevezett meg.

— És honnan tudja meg az olvasó, hogy a fényképek engem ábrázolnak?

A fotóriporter sértődötten felelt.

— Mindenütt alá lesz írva a művésznév.

Uray Tivadar szenvedélyes billiárdjátékos. Mindennap játszik és már olyan tökéletesen kezeli a dákót, hogy mesterekkel is fölveszi a versenyt. Egy körüti kávéházat tisztel meg Uray billiárdjátékával s érthető, hogy a népszerű művész szórakozásának mindig igen sok nézője akad. Uray, mint vérbeli játékos, természetesen nem szereti a nézőket, illetve a nézőket csak akkor szereti, ha azok a színházi nézőteret lepik el minél nagyobb számban. Uray azonban nemesak különő színész, pompás billiárdjátékos, hanem igen udvarias ember is, akinek nincs szíve elzavarni a sokszor nagyon is kellemetlen nézőket. Egyik délután — ilyenkor szokott Uray billiárdozni — valóban nagyon kellemetlen nézője akadt a szokásos billiárdjátszmájának. Olyan néző, aki semmivel sem volt megelégedve. Ez még a kisebbik hiba lett volna. De folytonosan beszólt a játékba. Hogy ő ezt így, meg amúgy csinálta volna. Néha felszisszent a néző, amikor különösen akarta éreztetni, hogy mennyire nincs a játék menetével megelégedve. Uray és játszótársa végül is ravasz haditervet eszelt ki. Elhatározták, hogy különböző idegen szavakat mondanak majd egymásnak játék közben, akárcsak az a két egyszerű diák, akik tudvalevőleg a Ciceróból idézték hazafelé utaztukban a harmadik osztályú vasúti kocsiban és bámulatba ejtették az egyszerű utasokat azzal,

Délibáb

hogy ők latinul társalognak. Így tett most Uray és játszótársa is. Az elszánt néző nem tudta mire vélni azt, hogy a billiárdosok minden egyes lökés után más-más szót mondanak be. Most már ő érezte magát kényelmetlenül. Beszólni a játékba igazán nem lehetett, ha pedig egy néző nem szólhat bele a játékba, akkor minek nézi a játékot. Nem igaz? Így gondolkozott a mi néző barátunk is és egy szép napon — nem tisztelte meg többé Urayékat jelenlétével.

A bájos Egrý Mária nagy sikerrel sokat játszott már színpadon és filmen is, jócsengésű neve van már a színházi világban, mégis kevesen ismerik fel „civilben”. A magánéletében ugyanis nincs semmi — színésznői megjelenése. Egrý Mária inkább diáklányhoz hasonlít, mint színésznőhöz, ő valóban elmehet sétálni, bevásárolni titokban, ugyancsak titokban utazhatik az autóbuzszon vagy villamoson. Az emberek egy része nem fog sugdolódzni.

— Nini, Egrý Mária!

A multkoriban Egrý Mária moziban völt egyik nőtestvérével (több van neki!). Éppen saját filmjét nézte meg. A hátuk mögött két fiatalember ült, akiknek annyira tetszett a film, hogy állandóan hangos dicsérő megjegyzéseket tettek, különösen akkor áradoztak, amikor Egrý Mária jelent meg a vásznon.

— Hogy milyen édes, milyen finom, milyen kedvesen játszik.

Szünelben, amikor tehát világosság gyulladt ki a moziban, Egrý Mária és nővére szembe kerültek a fiatalemberekkel és alaposan megnézhatték egymást. A fiatalembereknek persze fogalmuk sem volt arról, hogy aki előttük ül, az Egrý Mária.

Uray Tivadar mint billiárdbajnok

(Wellesz felvétele)

Az előadás végén a ruhatárnál ismét Egrý Mária mellé került a két fiatalember.

— Látod ez a kislány, aki előtted ült, tetszik nekem mondta az egyik fiatalember. — Egrý Mária önkénytelenül vissza fordult és még hallotta amikor a másik fiatalember így válaszolt.

— Nagyon csinos a kicsike, de egy színésznő mégis más. Nekem Egrý Mária jobban tetszik.

Déliabál

Tigris a stúdióban

Irta: SZALAY JÁNOS

— Olyan helyre menjünk, ahol nincs zene — indítványozta angol vendégem, az igazat megvallva, jóval éjjel után és óbudai kiskocsmából jövet. Már kissé italosak voltunk s én cigánymuzsikát kívántam. És íme, angol vendégem botfűlű. Mit csináljak? A cigánytalan kocsmák már mind aludtak. Menjünk haza? Úgy látszik az angol észrevette, miért tétovázok, mert a legközelebb útbaeső kocsmába benyitott és erőszakkal előre tessékelt.

— Komoly okom van, amiért irtózom a zenétől! — fordult felém a legújabb „egy liter finomat, szódával” ízeleése után. — Igen, irtózom a muzsikától! A zenének köszönhetem, hogy idejutottam.

Fogalmam se volt, mit akart mondani. Idejutott, Óbuda egyik, sőt másik kiskocsmájába — Londonból? Hogy 45 éves korában még nőtlen és úgy hiszem, világcsavargó. Hogy úgy látom, ő az első, talán az egyetlen angol, akinek az idegei gyengék, akinek a szemei élő és csillogó cáfolatok arra, hogy angol a világ ura. Kissé ingerülten fakadtam ki:

— Mi baja a zenével? Tudtommal a muzsika még a legelszántabb haramiákra is jótékonyan hat. Mit? Az emberekre? A vadállatokra is! Nahát, Érti? A vadállatokra!

Az angol váratlanul reszketni kezdett. Igen csöndes, alig észrevehető volt ez a remegés, mint mikor a telivért az ügetődedző kétórai hajszá után még egyszer megkorbácsolja. Az én szikár, 185 centiméteres angolomat látva, valami összeomlott emlékeim sorozatában, elvégre gyenge idegzetű s idegrohamra hajlamos angolt eddig még álmaimban se láttam. Ép bátorítani akartam, még mielőtt egész testében összecusklík, amikor a primás operettreszletbe kezdett. A banda utána. Az én angolom felugrott, tízpengőst az asztalra dobott, meg se várta a fizető számadását és elrohant. Természetesen követtem, mit se érve, de érzem, az angollal valami történt vagy történik. A Dunaparton elértem és vártam, mi lesz. A telihold előbűjt a felhők mögül és a folyam szintjét büvöletbe sugározta. Úgy látszik, nemcsak rám hatott ez, hanem az angolra is. Felém fordult, mint aki most árulja el élete titkát:

— Én muzsikus voltam! — tört ki belőle. — Nem érti? — Én zenész voltam, kamarazenész!

Rám eredtem. Láttam, kijózanodott és éreztem, az én arcom is sápadt lehet s a szívem váratlanul nagyot mozdult. Furcsa: egész éjjel, a legerősebb pálinkák és borok után se tudtam, hogy szívünk is van. És most: ez a jéghideg angol mintha teljes egészében sárgásfehéren izzó acél lenne.

— Nos, végighallgat? — kérdezte azzal a hangszílyal, melyben bennem remegett, ha most nem beszél, megfullad. Biztattam, szóljon, van idő, mondjon el mindent.

— Hol is kezdjem? — töprengett. — Talán ott: egyik gondokása voltam annak a brit kamarazenekarnak, amely fejébe vette, végigjárja Elő-Indiát, Ceylon szigetét. Mit részletezzem, valamennyi ázsiai gyarmatot. Mennél vadabb és elhagyottabb helyre érkeznünk, annál jobb. Vonzott bennünket az ösbözőt szelleme, ami elkap minden angolt, aki szűkebb hazájától távol valami missziót tölt be az angol világbirodalom bármely sarkában. Szóval már egy év óta vándorolt a kamarazenekar és így jutottam el egy forró nyáron Kuala Lumpurba, azzal a céllal, hogy zenekarunk az ottani malaji rádióállomáson műsort ad. Istenem: ez a távoli stúdió... milyen is volt? Ha le tudnám rajzolni, vagy ha fényképet hoztam volna... de jobb így. Mingyárt megérti: ez a stúdió közvetlenül a dzsungel szélén épült, hatalmas park közepén. A parkon túl már ott az

Hol is kezdjem? (Gehl rajza)

Délibáb

őserdő, az a dzsungelrész, melyben az angolok megtiltották a vadállatok pusztítását. Nekünk is vannak néha ilyen föllángolásaink.

— Kérem, én nagyon szeretem az angolokat — vetettem közbe. — A régi magyarok Közép-Európa angoljai voltak.

— Köszönöm, ha nem angol volnék, magyar szeretnék lenni. De meghallgatja, mi történt a stúdióban? Már mondtam, hogy klasszikus zenekari számokat kellett leadnunk, a stúdió leadó nagyterméből. Kimagasló számunk Bach volt. Ó! Bach Sebestyén... Mikor felhangzott a fűga, esőndben

— Tigris! — meredt meg a szívem
(Gehl rajza)

alkonyodott s az őserdő felől halkuló, igen távoli hangok szűrődtek és enyhülő levegőt hozott a szellő. A kitért ablakon át beáramlott az az illat és hangzón, amit magát a dzsungel hozta, sejtélmesen és mégis egyre félelmetesebben. A hold megvilágította a virágzó kertet s a stúdióban úgy éreztük, hogy a zene mindenható hangjaira nyíltak ki és illatoznak a virágok.

— De mi volt ez? Hirtelen mintha sötét árnyék zuhant volna be a kitért nagy ablakon... Abban a villanásban megéreztem, hogy valami félelmetes dolog történik: a zenekar felhőrdült, a hangszerek kiestek a bachi szférából és mintha éles pengével belevágtak volna társaim idegducaiba. Én is elveszítettem a kapcsolatot Bacchal, kerestem a karmestert, úgy láttam, mintha az irtózat tengerében révülne föl. Megbűvölve meredt a terem egyik pontjára. Odanéztem.

— Tigris! — meredt meg a szívem. — Tigris! Királytigris!! Hang nem mert kijönni a sok ember torkán. Irtózatossá nagy vad volt, a legnagyobb, amit életemben láttam. A dzsungel ura, erősebb a berberi oroszlánnál, egymagában félelmetesebb a megvadult elefántesordánál. Mert ilyet is láttam. És most: a tigris itt, a teremben... A leadóhelyiségben mind hidegvérű angolok voltunk, de mégis, szempillantásnál gyorsabban abbahagytuk a muzsikát s nekem olyan érzésnyi támadt, hogy Bach fűgájának menyénei foszlányai végleg kiszábltak az abla-

kon át a dzsungelbe s azon túl a hold felé s mindenen fölül, életünkön át az égbé.

Az angol abbahagyta. Fájdalmasan sóhajtott, a homlokához kapott, majd megingott.

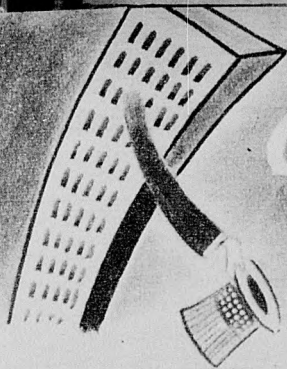
— Az óriási tigris néhány pillanatig mozdulatlan maradt, majd kegyetlen főfája eltorzult, hosszú farka ütemeket vert a padlón. Morogva körszemlét tartott. Elvesztünk! — sügta bennem a távozni készülő lélek. Még egy szempillantás, utána ordítás és óriási ugrás, de nem ez történt, hanem a karmester koppantott pálcájával és csodák csodájára tudtuk, miről van szó. Azonnal beleváltunk, a hangszereknek mintha külön lelkük és külön energiájuk lett volna: újra zúgott, hullámozott, hullámszerűen zengett a légóceánjában Bach fűgája. Úgy játszottunk, mint soha, senki. Nem úgy értem, hogy szebben, mint bárki, hanem mert az életünkért játszottunk, a lelkünk legutolsó üdvéért, reménytelenül és kikerülhetetlen sorsunk miatt. De a csoda csak ezután kezdődött: a bestia átadta magát az isteni hangoknak. Mi mást tehetünk volna? Folytatuk, elmerülve, a Teremtőt keresve és megtalálva. Játszottunk, tovább, tovább, még akkor is, amikor a tigris nesz nélkül kezdett embertől emberig küszni, mint aki nem vár tovább, kezdett végigszaglászni bennünket. Sárgatüzes, villogó két óriási maescaszeme belénk hatolt, mint a véres tör.

— Én, a gordonkás, ülve játszottam, hangszeremre borulva, behínyt szemekkel. És mellettem a tigris... Már különölkéne éreztem a lelkem, amely tartotta a zenekari tempót s amely emlékezetében tudta a Bach-dallamokat. És előttem a tigris... Éreztem, amint rámlehel irtózatossá szájával. Akaratomon kívül fölnyitottam szememet. Egymásra meredtünk s a bestia fölfordult. Elájultam. Amikor magamhoz tértem, idegrohamot kaptam és csak később, foszlányokban értettem meg, hogy a királytigris végighallgatta a Bach-fűgát és mikor a zenekar félelmében újra el akarta kezdeni a művet, a dzsungel ura velőtrázó ordítással kiugrott az ablakon.

Az angol elhallgatott. Én is gondolkoztam. Tehát ezért irtózik a zenétől ez a kitért muzsikus, tehát ez a tigris-epizód váltotta ki az idegrohamát.

— És a zenekar többi tagja?

— Ők aránylag könnyebben megúszták — felelte. — Ne felejtse el, a tigris egyedül velem került szemtől-szembe. Amint a karmester az eset után pokolian megjegyezte, csupán én fogtam hamis hangot és a tigris ezért morgott rám és emiatt ugrott ki — „halálosan megsértődve” — az ablakon. Nem bírtam ki tovább a zenekarral. Szerencsére Londonba hoztak és betanítottak teakóstolónak. Hogy ez micsoda foglalkozás? Mind-egy, fontos, hogy több valamivel a fizetéssem, mint a mimisztereinknek. Húszféle elkészített teából is kiválasztom, melyik milyen fajta és milyen értékű. Szóval kicsit bolond vagyok, de sokat keresek. Mindezt természetesen a tigrisnek köszönhetem.

Az udvariasság AMERIKA

Írta: RÁTHONYI JÁNOS

„Olyan neveletlen, mint egy amerikai” — szokták mondani, akik felületesen vagy csak a film vásznáról ismerik az Újvilágot. Pedig a jólneveltség, az udvariasság vagy a neveletlenség viszonylagos fogalom és minden világgrészben másképp értelmezik. Közismert tény, hogy az éghajlat milyen nagy befolyással van az emberfajok külső jellegzetességeinek kialakítására. Épúgy átforgalmazza a lelki alkatot is. Ami Amerikában elfogadott, szabályszerű, az itt, a vén kontinensen megbotránkoztató és fordítva.

Próbáljon csak valaki Amerikában késsel és villával enni, kísérlelje meg csak egyetleneszer, hogy a hús levét vagy a főzeléket késsel segíti feje villára! Abban a pillanatban megrökönyödött arcokat fog látni maga körül. Miért? Mert az amerikaiak mélyesen megvetik a mohó falatozást s évszázadok óta a kés intenzív használatát annak tartják. Teljesen elegendő szerintük, ha a húst, a tésztát vagy a salátát a villa oldalélével vágjuk megfelelő darabkákra. Ha ez nehezen menne, akkor megengedett dolog a kés óvatos használata. Ilyen esetekben a jólnevelt amerikai igyekszik a kést azonnal visszahelyezni a tányér szélére és csak villával folytatni tovább az evést.

Amilyen szigorú a szabály a kés használatában, olyan engedékeny például a kalap viselésével kapcsolatban. Amerikában ugyanis kisebb éttermekben nem illetlenség kalapban étkezni, viszont a liftben, — ha hölgy is jelen van történetesen, — lekerülnek a fejről a kalapok. Irodákban, hivatalokban megengedett dolog a kalap, sőt a magánlakásokban is, ha a látogatás rövid időre szól. A jenkik vigyáznak a hajukra, amelyet ápolnak és az a nézetük, hogy a folytonos kalaplevestől vagy a fejük kopik el, vagy a kalapjuk... Ezért köszönnek csak szóval egymásnak, a kézfogás is csak bemutatkozásnál szokásos, egyébként elég a biccentés és a közismert heló-zás. A kézcsóknak különleges jelentősége van és csak szerelmi jelekben használható.

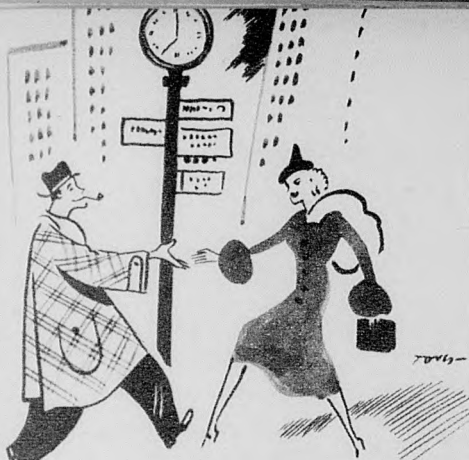
Próbáljon csak valaki késsel és villával enni...

Déliab

Ami a legiuresébb: uccán vagy másutt a találkozásnál mindig a nő köszön előre a férfinak! Ez a tény elgondolkoztató s ha figyelmesen olvassuk az alábbiakat, rájövünk arra, hogy mennyire udvarias és tapintatos Amerika! A hölgy annak köszön, akinek éppen akar, mert sohasem lehet tudni, milyen okból kellemetlen a férfi köszöntése. Csupán tapintathóbb kapták meg az amerikai missek ezt az előnyt. A férfi mindig udvarias és figyelmes és ha éppen táncolni vitte sweetheariát és már későre jár az idő, semmi pénzért nem indítványozzák a hazamenetelt. Ilyenkor inkább arról beszél, hogy holnap milyen erős napja van, milyen sokat fog dolgozni és milyen kellemes, hogy egy ilyen vidám, gondtalan szórakozás előzte meg ezt a napot, bizonyára sok erőt fog adni neki a holnapi munkára. A hölgy ebből megérti, hogy a férfinak aludni is kell, mert másnap pénzt kell „csinálni”.

És ahol a pénzt nem keresik, hanem csinálják, ott a pontosság nem erény, nem udvariasság, hanem kötelesség. Amerikában mindenki pontos. Várakozás sehol sincs.

mindenkit pernyi pontossággal rendelnek be és intéznek el a hivatalokban. Megvárakoztatni valakit a legfelháborítóbb dolog, mert mindenkinek be van osztva az ideje és a pontatlanság merénylet másik embertársunkkal szemben. Még az ebédmeghívásoknál is pontosnak kell lenni, ha esetleg valami közbejön, azt idejében kell lemondani. Van egy bárgyú kis amerikai dal: „Miss Otis regrets she's unable to lunch today”... amelyben Miss Otis szobalánya ebédmeghívást mond le. A dal kedves együgyűsége ellenére őszintén kifejezi az amerikai udvariasságot. Miss Otis ugyanis megbeszélte barátjával, hogy egy bizonyos napon együtt ebédelnek és most a szobalány telefonál: Miss Otis sajnálja, de nem tud megjelenni az ebéden, mert időközben megölte a férjét és „ma déiben a villanyszékbe kell ülnie”... Tehát a villanyszékben sem felekedik meg az amerikai ember a barátairól és idejében küld értesítést „a közbejött dolgokról”.

Ezek után valóban nem lehet mondani, hogy udvariatlanok! Az udvariasság nem üres frázisokban merül ki, hanem értelmes műveletekben. A nőt mindig megbecsülik és a rendőrtiszt állva fogadja a kihallgatásra előállított gyilkos nőt. Addig le sem ül, amíg a gyanúsított hölgy helyet nem foglal.

Mindenki pontos...

De nemcsak itt, hanem mindenütt felállással tisztelegnek a férfiak, ha hölgy lép be a szobába. Sőt, ha az asztalnál együtt ülnek és a nő bármilyen okból feláll az asztaltól (ha csak táncolni megy a parkettra, akkor is), a férfiak felugrának helyeikről s a hölgy visszatérésekor ugyanígy tesznek. Nem úgy a vonatokon, vagy a subway-n akár a bus-okban. Ott a férfi nem adja át a helyét, mert munkából jön, fáradt s éppúgy megilleti őt a pihentető ülés, mint a nőt.

Hallottam két amerikaiat, amint veszekedtek. Még ebben is udvariassak. Meg kell várni türelmesen, míg az egyik elmondja a szidalmait, nem szabad közbevágni! Csak mikor eljutja mondókáját (amiben a legerősebb szó a tökfilkó), akkor szabad a másiknak közölnie saját eltérő véleményét.

Udvariatlan Amerika? Hisz ott az udvariasságot intézményesen üzik! A gratuláció kifejezésében valóságos versenyzés folyik. Aki elsőnek gratulál valamilyen alkalomból, az a legkedvesebb. A távirat olvasó s így mindenki táviratban igyekszik kifejezni jókívánságait. Néha még a távirat sem elég gyors. Az üzleti ügyben utazó gavallér olykor öt állam telefontörőit keresztlül kíván jóreggelt kedvesének.

Érdekes újítást vezetett be az egyik amerikai postatársaság. A gratulációkat névnap, születésnap vagy más alkalomból egy kedves kis gyermekhang mondja be a telefonba. A pöttömnyi gyerek sztárfizetést kap a postától és más dolga nincs, mint a telefonba belegütyögni.

— Mr McKelly boldog születésnapot kíván Miss Nancynak...

A kis öreg még cuppogós esőket is küld telefonon keresztül, ha a fél úgy kívánja.

Persze a magánkézben levő posta és távirati társaságok erős versenyben állnak egymással és mindennap kitalálnak valamit, amivel üzletkörüket kibővíthetik. Az egyik nagy telefontársaság például olyan messzire ment az udvariasságban, hogy lehetővé tette a telefonon keresztül kötött házasságokat is. A vőlegénynek ugyanis fontos ügyben Európába kellett hajóznia, az esküvő viszont már ki volt tűzve s a vendégek összejöttek. A távollevő férjjeleltel és a nemwyorki menyasszonnyal az esküvőt meg is tartották! A férfi valamelyik londoni postahivatal telefonfülkéjéből sóhajtott a telefonkagylóba a boldogító igent. A násznép hangszórón keresztül hallgatta a furcsa szertartást és a telefonfeleséggel együtt kitűnően mulatott az esküvőt követő ünnepi lakomán.

Gratulációáradat

Délibáb

állással
be a
ülnek
szaltól
akkor
s a
esznek.
oway-n
dja át
éppúgy
nöt.

zaked-
g kell
ndja a
Csak
legerő-
másik-

udva-
tuláció
folyik.
omból,
s így
ni jó-
a elég
r oly-
kíván

ame-
vnap,
ked-
tele-
t kap
tele-

ot kí-
küld
nja.

s táv-
egy-
ami-
nagy
ment
tte a
at is.
Euró-
t már
k. A
meny-
k! A
lefon-
a a
u ke-
és a
latott

áb

„ÉRZEM :
ÉN EZT SOHA
NEM TANULOM
MEG !“

A PÁRIZSI GÖRLÖK ISKOLÁJÁBAN

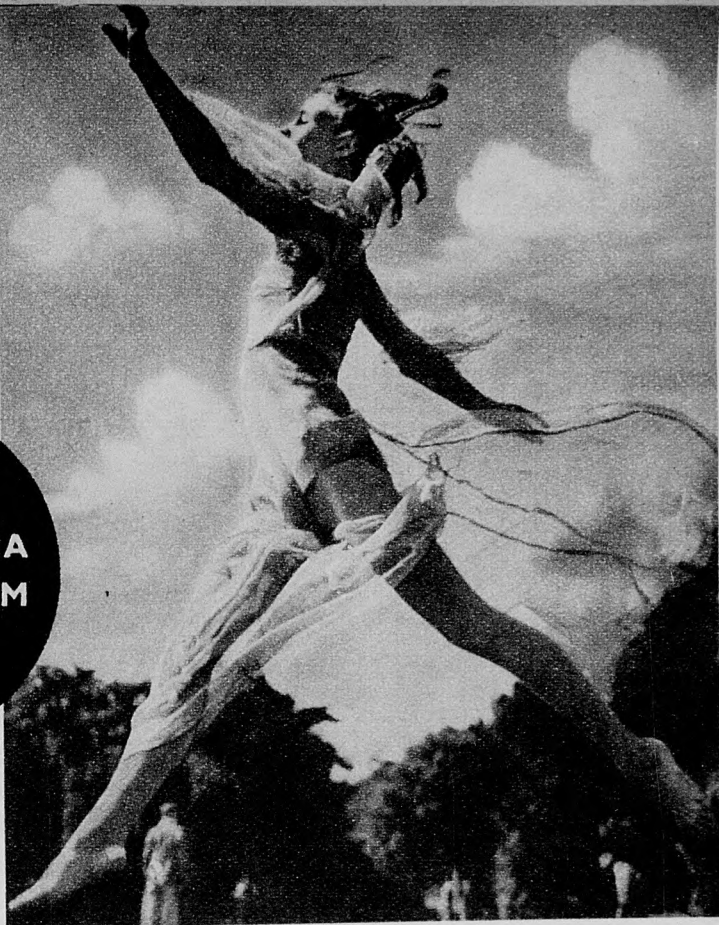
5

Végre ez is van Párizsban: görlok iskolája. Hosszú ideig vajúdott, amíg megszületett, mert az „illetékes körök“ nem sok reményt fűztek jövőjéhez. Azt mondták, ezeket a szeleburdi párizsi lányokat mindenre meg lehet tanítani, csak fegyelemre nem. Az a görlice pedig, aki nem ismeri a fegyelmet, az nem is görlice, hanem — kőristalány. Ebben a jazzbandes, music-hallos világban pedig nem kőristalányokra van szükség, hanem szinte katonai fegyelemmel nevelt és aszkéta életet élő görlokre.

Aszkéta élet és a párizsi lányok! Tűz és víz! Ez a két dudás egy csárdában aligha fér meg.

Ezért nem akadt eddig vállalkozó, aki angol mintára Párizsban is megcsinálta volna a görlok iskoláját. Egy olyan intézetet, ahol pizeorrú, vékony bokájú párizsi lányok megtanulják, hogy amikor tizen vagy huszan vannak együtt, hogyan kell felemelni egyszerre a ballábukat és egyszerre csinálni egy kört a fej felett, hogyan kell egyszerre dobantani a lábbal, csattantani a kezekkel és hogyan kell egyszerre sóhajítani és egyszerre, sőt nem is egyszerre, hanem mindig, állandóan mosolyogni.

Délibáb

Azt mondják, ez az utolsó a legnehezebb. Mert nemcsak e sorok írójának, hanem a görloknak is vannak anyagi gondjaik.

És ilyenkor mosolyogni, ez aztán a leg-tisztább, a legnemesebb művészet.

A párizsi görlok iskolájában ezt is meg lehet tanulni.

*

Mert most már van. Az Ambassadeurs színház egyik szalonjában nyitotta meg bizonyos Sayag nevű úr, aki bizik abban, hogy sikerül neki megregulálni a rakoncátlan párizsi lányokat és egy-két hónapon belül már együtt lesz az első francia görlicetrupp, amelynek tagjaira az a feladat vár, hogy a világ minden music-halljában megmutassák: ők is tudják egyszerre és ugyanolyan grációzitással nyakukba tenni először a bal-, azután a jobb lábukat, mint a már világhírnek örvendő angol és amerikai kolléganők.

Mert ez nem is olyan szimpla feladat, mint az ember laikus fejjel hiszi. Csak néhány percig kell nézni itt, ebben a szalonban ezeket a fürdőtrikós, szőke- meg barnafürtű lányokat, amikor az amerikai táncprofesszor megmutat nekik egy ilyen lábfelemelési jelenetet és azt mondja, hogy:

> 19 <

Próbaszüneten a tükör előtt

— Allons, mesdemoiselles... Most csinálják utánam...

Csinálnák, persze hogy csinálnák, hiszen ezek a görlicejelöltek lelkük mélyéig meg vannak arról győződve, hogy karrierjük, életük, jövőjük, minden, de minden attól függ, hogyan tudják a lábukat a fejük fölé emelni.

Csinálnák, hiszen otthon, fölkelés után már csinálták, már próbálták és akkor ment is. Ugyáltszik az mégis valahogyan más volt, mert a professzor úr most elégedetlen. Bármilyen magasra is emelkednek a meztelen lábak, a professzor úr egyre csak azt hajtogatja:

— Hop, hop! Plus haut, encore plus haute!

Hogy még magasabbra? Ez aztán már nem megy. A drága kis szökecségek és barnaságok jobbra gurulnak, meg balra gurulnak, aztán nevetnek, viháncolnak is egy keveset, velük nevet a professzor is, ami enyhíti a tantárgyak komorságát és fölfrissíti azokat a jelölteket, akik magukban már lemondtak arról a reményről, hogy meztelen lábukkal kereshessék meg majdan mindennapi kenyérüket és a hatvan lóerős túrakocsit.

*

Öt perc szünet.

A hölgyek cigarettára gyujtanak, csoportokba verődnek, sóhajtoznak és panaszkodnak.

— Ah, édesem... quel travail!... Érzem, hogy én ezt sohasem fogom megtanulni.

— Ó, csak te ne panaszkodjál! Te spiccelni már tudsz! De én? Nekem nem sikerül más, csak az, hogy nagyokat tudok dobbanani a lábammal.

Déliabál

Vidám tánc a „filmszungsungelben“

Egy szép
pallinézial
táncosnő

Megkérdezzük a professzor urat, aki amerikai és aki franciául csak azokat a szavakat tudja, amelyek a tánctanításhoz szükségesek. A professzor úr ezt mondja:

— Föltétlenül bizom a sikerben. Csak néhány napja nyílt meg az iskola és jelentkező rengeteg van. Hogy mennyi idő alatt készülünk el, ez a tanulók tehetségétől és szorgalmától függ. Dátumot most még nem lehet mondani. Iskolánkból egyébként kétféle truppok fognak kikerülni. Az egyikbe a görlok tartoznak majd, akiket a music-hallok rendelkezésére bocsátunk, a másikban pedig balett-táncosok lesznek.

A szünetnek vége.

— Allons, mesdemoiselles... kezdjük... Helyezzék az egyik kezüket... ide... Hogy is mondják ezt franciául?

— Genou, genou! — kiáltozzák a lányok.

— Helyezzék tehát a kezüket a térdükre.

Az előadás folytatódik.

Mi pedig azzal az érzéssel távozzunk, hogy ha ezek a párizsi leányok nem is tudják sohasem fölélni a lábukat úgy és olyan magasra, mint azt az amerikai táncprofesszor úr kívánja, a párizsi görlok iskolája mégis mutat majd föl eredményt.

Az amerikai táncprofesszor úr meg fog tanulni — franciául.

Szentgyörgyi Ferenc

Délibáb

MAGBÓL ördögűző lesz

Írta: Székely Molnár Imre

Igy hívták: Mag. A falu suszterje és harangozója volt. Rabiátus, borivó ember, aki nap-számban verte a feleségét. A bor, az bizony kiforgatja az embert igaz valójából és ilyenkor nem segít rajta sem a fenyegetés, sem a kérés. Az egyetlen gyógyszer, ha valami nagy-nagy kataklizma éri a mánor világába süllyedt embert. Később már olyan vad híre kelt a faluban Mag rabiátus viselkedésének — hiszen a szegény asszony igyekezett is annak külső formát adni, — hogy nemcsak az ismerősök és a rokonok szóbeszéd tárgya volt Mag diktátori hajlama, hanem elkerült az öreg plébános füléhez is, aki elhatározta, hogy szentéletű embert nevel a harangozó-jából.

Egy vasárnapi mise alkalmával a szószék-ről hallotta Mag saját magának az ostorozását:

„És elvisz az ördög végül, meglásd, ha továbbra is ütlegeled a szegény asszonyt...”

A falu népe előtt történt ez a megszégyenítés, ami gondolkodásra készítette a mindig kaptos embert. Pedig a pap nem mondta ki a nevét, csak azokról beszélt, akik mindig ütik-verik a feleségüket.

Mag sokat gondolkodott a tisztelendő úr szaván. Hogy ő ilyen ember volna, na meg az ördög. Hideg borsódzott keresztül a hátán, mert amit a plébános úr mond, az csak igaz lehet.

Egy este, harangozás után, mikor lebotorkált a szűk csigalépcsőn, s még egy utolsó vizsgálatra indult az örökmécshez, a boltzatok alatt, amelyek visszaverték a kongó, kísérteties lépteit, félelmet érzett. Az ördög motoszkált a fejében és megremegett. Hirtelen meg is fordult a tengelye körül, mert úgy érezte, hogy valami megmozdult a háta mögött.

Egyedül volt a templomban. Odakünn már régen bealkonyodott. A festett ablakokon az ég távoli fénye tompa és sejtelmes világot derengtetett. S akkor... csaknem térdre-húllott ijedtében. Ott a Krisztus-szobor, mintha megmozdult volna. Karja fenyegetőleg emelkedett fel, és Mag remegve keresett segítséget. Ekkor a kórus felől mintha hangok törtek volna feléje.

Magban akkor is benne volt a szokásos adag. Asszonyverés után volt és ezért annál inkább érezte büne súlyát. A kórus felől pedig egyre erősebben gyűrűztek feléje a hangok:

— Elvisz az ördög, te bitang...
Még keresztet sem tudott vetni magára, úgy rohant ki a templomból. Még az ajtót is nyitva hagyta maga után, hogy ne hallja lelkiismeretének ostorozó szavát. Dideregve, mint akit a láz ver ki, bújt az ágyába és remegve húzta feje fölé a takarót.

*

Még az ajtót is nyitva hagyta maga után...

Déliabál

Az asszony sírva rohant az ipa-napához és elpanaszolta nekik az újabb sérelmet. Megmutogatta a véres aláfutásokat, a szíjnak a nyomát, amely úgyszólván mindennaposan ottragadt a bőrén.

— Mit tegyünk? — ültek össze.

Tanakodtak a falusiak és akkor az egyik, a szektáriánus azt mondta:

— Megkísértsük Magot az ördöggel...

Igy történt, hogy ugyanazon az estén, amikor Mag a lelkiismerettől űzve rohant haza, az ördög ott bújt meg már az ágya alatt. Láncsal, korbáccsal és mintha a túlvilág üzent volna, Mag előtt egyszerre megdördült a mennyboltozat. Kába, szédült fejjel figyelt körül a sötét szobában. A hangok mélyről, a föld alól törtek elő. Úgy hatott rá, mintha kínok-kínjának a jajszavai lebegnének és mintha a lelkét verdesné egy szörnyű, fenyegető intelem:

— Itt vagyok, az ördög! Érted jöttem, Mag! Számolj le az életeddel!

Úgy érezte, hogy most már mindennek vége van. A tisztelendő úr prédikációja, a Krisztus ujsa ma este, az az égi intelem a templomban a kórus felől...

S most íme minden beteljesedett. Tudta, hogy miért jött érte a büntetés.

— Soha többé — vacogta. — De az ördög kegyetlen volt:

— Készülj Mag, viszlek! — mondta az örökkévaló Pokol hangja. A tüzes lángok már-már sütögették a lelkét és jajveszékelve kiabált segítségért.

— Mit akarsz tőlem? — hörögte Mag a pokolbeli fajzat felé.

— Elégtételt az asszonymnak. Most már nem menekülhetsz, indulunk!

A kapatos ember rimánkodásra fogta a szót:

— Ne bánts, megjavulok — könyörgött.

— Mit akarsz hát, hogy éljek?

— Nincs könyörület!

Magot kirázta a hideg veríték. Mint az epileptikus beteg, fetrengett az ágyon és sírásba csukló hangon egyezkedni kezdett az ördöggel:

— Sosem bántom a Julist, csak még egyszer hagyjál életben

— Nem én, most már viszlek — hangzott szakadatlan a mélység szava.

— Hát akkor sem engedsz, ha megesküszöm?...

Az ördög mozogni kezdett. Mag érezte, hogy most egy pillanatra ő kerekedett felül.

— Érted-e, ördög, az Istenre mondom!?

— Jól van hát — nyögött alól a pokol birodalmának képviselője:

— Sose bántod többet az asszonyt?...

— Soha! Úgy adjon üdvösséget az Isten.

— Elengedlek, Mag, aludjál békével.

Mag a szörnyű küzdelem és a lélek nagy feszültsége után horkoló, mély álomba fordult.

*

És ettől a naptól kezdve a harangozó a megtestesült jóság és a mintaférj példaképe lett. Julis asszonyt úgy kezelte, mint a himes-

Délibáb

— Sosem bántom a Julist, csak még egyszer hagyjál békében

tojást és soha egyetlen korty italt sem húzott le abból az átkozott nedűből, ami az ördögöt szülte benne mindig újjá.

Büszke lett. Megváltozását úgy állította be, mintha az Isten és az ördög küzdelme őbenne győzedelmeskedett volna:

— Én vagyok a megszállott ember, akiben Isten megnyilatkozott és visszaverte a pokol hatalmát.

— Vissza ám az ipad — mondta neki egyszerűen az egyik legény.

— Micsoda? — hördült fel.

— Az ipad, az ördög!...

Mag megcsúfolva érezte magát. Máskor már ütésre lódult volna a keze. A legény pedig kérlelhetetlenül folytatta tovább:

— Kenden röhög az egész falu. Julis asszony itt beszélgette el a mult éjszaka a kútnál a maga megjavulását. Hogy gyávább lett a szaladó nyúlnál, mikor a szektárius kolompolt az ágy alatt. Az volt a kend ördöge...

*

Magban szörnyűt fordult a világ. Elvonultak előtte azok a sunyi tekintetek, amiket eddig a tisztelet megnyilvánulásának vélt. Már hallotta is, amint összeröhögtek utána távolodóban.

— Hogy én? ... Hogy az ipam? ...

Most aztán egyszerre megtudott mindent. A csúfságot, ami őt érte. Ismét kijött belője az ördög. A kocsmába ment. Mikor kellőkép elkészült, hetyke, egyenes léptekkel ment a házatája felé. Biztos volt a dolgában:

— Na még ma utóljára — mondogatta — és aztán vigyen el az ördög...

Julis asszony sommásan kapta ki az ütlegetek ezen az estén. Már ismét az uccajtóban volt, mikor Mag utánakiáltott:

— Gyere ide asszony, beszédem van veled! Hát engem akartál te megnevelni. Most megkaptad a magadét. De vedd tudomásul, ez volt az utolsó. Magot nem lehet megijeszteni az ördöggel. Ezentúl csak azért sem bántalak.

És a megjavult ember sohasem verte meg a feleségét.

Lambeth Walk
a jégen
(Botond Györgyi
és Évi)

(Schäffer foto)

Shirley Temple egyik legutóbbi filmjében a kislány azt mondja, hogy „már elege van az édességből, most valami sót akar enni”. A megjegyzés miatt az amerikai cukor- és cukrászipari szövetség 500.000 dollár kártérítésre perelte be a filmtársaságot, mert minden városban, ahol a filmet bemutatták, utána két hétig a gyerekek alig fogyasztottak cukrot.

A filmek hatása a divatra igazán régi téma. De meg kell azért állapítani, ha Norma Shearer a „Romeo és Juliá”-ban nem viseli oly angyalian a kis renaissance-sapkát, akkor nem szaporodtak volna el világszerte azok a kis fél dinnyehéjre emlékeztető kalaptréfacskák, amiket egyes hölgyek viselnek. Eroll Flynn „Robin Hood” sapkája a legújabb newyorki és párizsi divat. Garbo átvette a renaissance-korbeli férfi hajviseletét, mire az női hajviselet lett. Túlajdonképpen ez adott ötletet ahhoz, hogy a kalapdivatot megreformálják. A filmgyarak divatszakemberei rájöttek, hogy a renaissance-korbeli férfi hajviselete mily nagyon hasonlított a mai női frizurákhoz, mire a sztárok fejére renaissance fővegeket ültettek. Most már az egész világon ilyeneket viselnek.

Ginger Rogers és Fred Astaire új filmjükben a „Táncolj és szeress”-ben

A hét hőse Angliában: Charles Laughton, az angol nagy filmszínésze, aki fölényes győzelmet aratott Hollywood fölött. Az amerikai filmvilág Mekkája ugyanis teljes kipusztulással fenyegette az angol filmipart, az angol sztárokat és nagy rendezőket Hollywoodba csábította s még Korda Sándort is rábírta, hogy Amerikába menjen dolgozni. Laughton, aki nincs különösen nagy véleménnyel az amerikai filmesek szelleméről, két év óta harcol az angol filmipar feltámasztása érdekében. Feleségével, a nem szép, de szenitális Elsa Lanchasterrel hihetetlen összegű filmszerződéseket utasított vissza, mert csak Angliában hajlandó filmezni. A Daily Express becslése szerint Laughton körülbelül nyolc millió pengőről mondott le az elmúlt évek folyamán, csak azért, mert Angliában akart filmezni. Propagandájának most megvan az eredménye, az elmúlt év alatt az angol filmgyártás megindult és a filmipari munkások, hála Laughtonnak, 1938-ban négy millió pengővel többet kerestek, mint az elmúlt évben. Ez a legszebb történet, amit jelenthetünk.

Luise Rainer, az amerikai filmek osztrák származású nagy művésznője,

aki kétszer kapta meg a filmakadémia nagydíját, rövid, néhányéves hollywoodi tartózkodása alatt: kibékült férjével, Clifford Odets íróval. Összekülönbözésüknek merőben más oka volt, mint a szokványos hollywoodi szerelmi viharoknak. Odets igen komoly ember és nem szeret Hollywoodban élni. Arra akarta rávenni Luise Rainer, hogy kevesebbet filmezzék. Nem tudtak meg egyezni és különváltak. A kitűnő Luise most rájött, hogy a férje fontosabb neki, mint a californiai filmsztárparadicsom, megváltoztatta szerződését oly értelemben, hogy minden év felét távolíthatja Hollywoodtól. Minden évben hat hónapot ezentúl, mint Odetsné, New-Yorkban fog élni s legfeljebb színpadi szerepeket vállal a Broadwayn.

A „Svenska Film”, a svéd filmtársaság, amelynek Stockholm közelében, a Götha Kanalon túl van a filmgyára, sorra meg fogja filmesíteni Svédország történetének hősi korszakait. Arról beszélnek, hogy Greta Garbót rábírták, hogy vállalja néhány nagy svéd film főszerepét. Svédül még úgysem volt sztár.

Angliában megfilmesítik Conan Doyle-nak, a detektív-regényírók néhai királyának nagy alakját, Sherlock Holmes-t. A legendás mesterdetektívet a markáns Basil Rathbone fogja alakítani, míg dr Watson szerepét a joviális Nigel Bruce játssza.

Hollywood közelében, a californiai tengerparton „Beauty farmokat”, szépségtanyákat létesítenek. A filmvilág szépségei minden évben hat hétre ezekre a szépségfarmokra vonulnak vissza, ahol a hőriüket kipihentetik a sok festéktől és szépségápolók felügyelete alatt hat hétig csak olyan életmódot folytatnak, mely a szépségnek használ. Ha egy élelmes fotóriporter beférkőzik egy ilyen farmra és lekapja a festék és puder nélküli sztárokat, jaj lesz a hölgyeknek.

Greta Garbo legközelebbi filmjében, a „Ninocska”-ban valószínűleg Gary Grant lesz a férjlesztár. Grant legutóbb a markáns Katherine Hepburnnal játszott együtt.

Hedy Lamarr, az egykori Hedy Kiesler, akiről mostanában a legtöbb szó esik a világ filmrovataiban, végre megkapta első sztárszerepét a Metrótól. Spencer Tracyvel fog játszani.

Megírtuk a múlt héten, hogy Margaret Mitchell híres regénye, az „Elfujta a szél” filmre kerül. A férjlesztárszereplő Clark Gable, csak a női főszereplő ügyében nem tudtak dönteni. Azóta Katherine Hepburn nyilatkozott. „Még életemben nem vágytam úgy szerepre, mint az „Elfujta a szél” hősnőjének alakítására. Remélem,

Déliab

a gyárnak lesz szíve s engem
váltasztnak.”

Dr Kadmus, a színes
film amerikai nagymestere
legutóbbi nyilatkozatában
kijelentette, hogy a színes
film tökéletesítésével na-
gyon kell sietni. „1940-ben
megkezdődik a televízió és
a film nagy harca s addigra

csak tökéletes színes fil-
mekkel lehet majd a ver-
senyt bírni. Igaz, hogy
rövid néhány év alatt a
színes televíziós közvetítés
is tökéletes lesz.”

Cecil de Mille is nyilat-
kozott a televízióról: „A film
sem ölte meg a színházat, a
televízió sem fogja megölni

a filmet. A sötétlenlító jószágok
mind megbuktak. Az első
némafilmeik idején már a
színházak pusztulását jósol-
gatták s aztán, amikor meg-
született a hangosfilm, jel-
kiáltottak: Na, ez igazán
a színházak végét jelenti.
Persze, a színházaknak
semmi bajuk nem történt.
Igy lesz ez a film és a tele-
vízió párharcában is.”

Olasz János,
a magyar
filmgyártás
új felfede-
zettje Zilahy
Lajos híres
filmjének, a
Süt a napnak
egyik
főszereplője

Déliab

**HOLLYWOOD
FELVÉTEL ELŐTT,
KÖZBEN ÉS UTÁN**

Carole Lombard és Fernand Gravet unják a szünetet . . .

A filmgyár borbélyműhelyében

**Garry
Cooper
őrül a
napnak**

**A nagy
jelenet**

ZARAH LEANDER
viseli a Kék rókát
Herezeg Ferenc vi-
lághírű vígjátékának
filmváltozatában. A
kiváló Ufa-film többi
főszereplői : Willy
Birgel és Hörbiger
Pál

OTT,
AN

ny
ber
a
nak

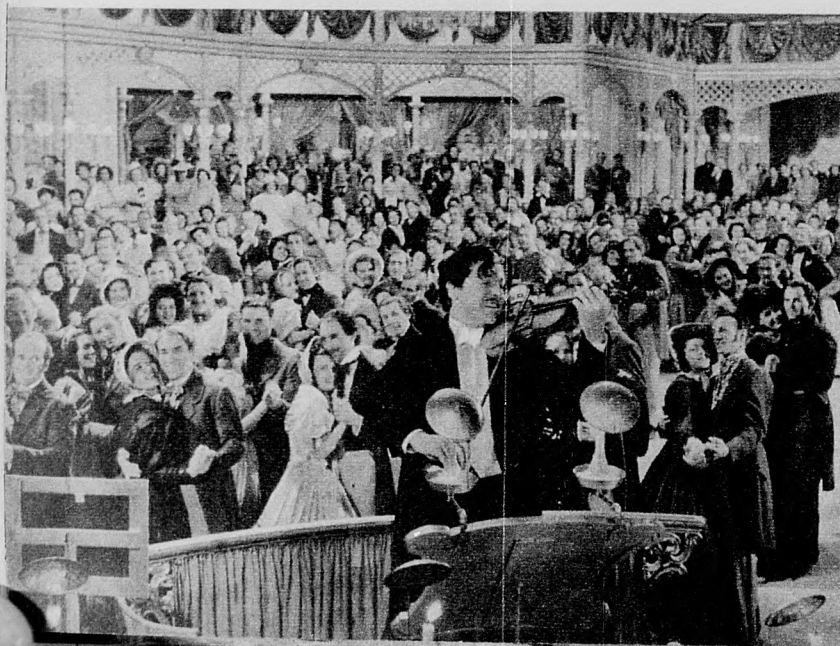
FILMREGÉNY * IRTA: GOTTFRIED REINHARDT

(Copyright by Metro—Goldwyn—Mayer)

Első közlemény

1844-ben Bécsben a jótársaságbeli emberek nem táncoltak keringőt... nem csókták meg nyilvánosan a feleségüket és nem érdeklődtek új eszmék iránt. Valami fagyos és merev álszemérem nyomta el még az emberekben az őszinteséget, pedig az uccákon, polgári lakásokban és főleg az ismeretlen kis emberek szívében már bontogatta virágát a szabadság eszméje. Milyen különös játéka a történelmi sorsnak, hogy ennek a lendületes szabadság eszmének Bécsben legelőször a zene adott hangot. Honnan indult el ez a mindent átalakító és Bécsre még a legutóbbi időkig is jellegzetes muzsika?

Bécs egyik ismertebb pénzváltó házában a számlakönyv fölé görnyedve dolgozik egy fiatalember, Látszólag mélyen elmerült munkájába, holott a valóságban a főkönyv lapjai közé becsempészett kótapapírra írja legújabb dalát. Oly mélyen elmerült a zene gyönyörűségébe, hogy észre sem vette, amikor megjelent mögötte főnöke. És már nyúlt is egy kéz a főkönyvbe rejtett papír után.

... és mire Strauss magához tért első kábulatából, özönlött az emberáradat a nagy teremben
(Metro foto)

Carla :
Egy új ze-
neszerző,
Strauss Já-
nos dalát
énekelem
ma este.
Carla :
Millta
Karjus,
Strausz Já-
nas : Fer-
nand Gra-
vet
(Metrofoto)

— Egy percre, kedves Strauss úr. Mi ez ?

A fiatalember egy pillanatra zavarba jött, de összeszedte magát és nyugodtan felelte :

— Egy keringő.

— Igen . . . egy keringő — mondta vészjtósló nyugalommal a pénzváltóüzlet tulajdonosa. — Egy keringő . . . Nos, kedves Strauss úr, én az apja kedvéért vettem ide magát . . . és csak az apja kedvéért nem dobtam ki a multkori keringőesetnél, de most elég . . . El van bocsátva . . . Azonnal távozzon.

A főnök azt hitte, vagy legalább is elvárta, hogy a bocsánatkérés alázata ömlik majd végig a fiatalemberen e rideg elbocsátás hallatára. De csalódott. Strauss János mosolyogva vette tudomásul a hírt és boldogan hagyta el az irodát. Végre szabadnak érezte magát.

De milyen különös és furcsa ízű vagyon a szabadság, ha egyébként szokatlan időben szakad ránk. Strauss is zavarban volt egy pillanatig. Mit csináljon ő délelőtt a szabad idejével ? Kis gondolkodás után elindult Vogelhuber cukrászdájába. Vogelhuber Poldi, a cukrász virágmosolyú, alázatos szépségű leánya régi barátai közé tartozott. Poldi és a cukrászda alkalmazottjai, valamint az öreg Vogelhuberek régen szerették már Strauss úr muzsikáját.

A cukrászdában nagy meglepetéssel fogadták. Szokatlan idő volt ez a látogatásra. Strauss nem sokáig kertelt, hanem elmondta elbocsátása történetét.

— És máától kezdve csak zeneszerzéssel foglalkozom . . . és zenekart szervezek és magam vezénylem majd a zenekarom — mondotta lelkesedve.

— És miből csinálja mindezt, hiszen egy fillérje sincs ? . . . A zenészek pedig nem játszanak ingyen.

— Dehogynem játszanak. Maga nem ismeri őket, Poldi, majd én megmutatom, hogy az én zenekarom minden tagja szívesen dolgozik fizetés nélkül is.

Strauss János merész fantáziájú és erős akaratú férfi volt. Amit elhatározott, azt meg is valósította. Nem sokkal a bankból való távozása után már a Casino *Dommay* hirdette Strauss János zenekarának bemutató estélyét.

És kikből állott ez a zenekar ?

Strauss volt a vezérhegedűs és a vezénylő. *Kienzl*, Vogelhuberek első segédje, lelkes zenerajongó, a másodhegedűs, Strauss János szabója volt a piccolós, valamelyik szomszéd kereskedő, bizonyos Puflefinger lett a nagybőgős és Vogelhuber Poldi 72 éves nagynénje

Déliabál

33

játszott a hárfán. Hát különös zenekar, az biztos, de Strauss János mégis bízott a sikerben, mert hitte, hogy a jószándék, a zene szeretete és a becsületes munka nem maradhat eredmény nélkül.

Vizont a közönséget nem nagyon érdekelte a különös zenekar hangversenye. Ugyszólván csak a rokonság és néhány jóbarát ült a hatalmas teremben elszórt asztalok mellett.

Az első nagy hangverseny tehát megbukott. Strauss lehangoltan, csalódottan vezényelte zenekarát és már éppen be akarta fejezni hangversenyét, amikor váratlanul nyolctagú, előkelő társaság vonult be a terembe. Leültek egyik asztalhoz és odaüzentek Straussnak, hogy játsszon tovább. Strauss az új vendégek felé fordult és sugárzó boldogsággal ismerte fel a társaságban *Carla Donner*t, Bécs akkor kedvenc primadonnáját. Ez új lendületet adott a fiatal karmesternek. És a zenekar is, mintha szárnyakat kapott volna. Gyönyörű hangverseny volt. És siker.

Amikor *Carla Donner* és társasága eltávozott, Strauss a siker örömén fellelkesedve, most már a maga örömeire játszott. És szállt, szárnyalt, kavargott a zene a teremben és színes szépségével betöltötte a hallgatóság szívét és a nyitott albakokon át kiszökött az éjszakába, végigsímogatta a tereket, a fákat, a virágokat és mintegy bűvös varázslattal csalogatta a *Casino Dommayer* nyitott ablakai alá Bécs város népét. És mire Strauss magához tért első kábulatából, már özönlött, áramlott, zuhogott az emberáradat a hatalmas teremben és a terem közepén már kavargott a keringő, Strauss János csodálatos álma. Egyre nőtt, fokozódott a dal és már dalosa is akadt. Schiller, az opera tenoristája keresztültörtte magát a tömegben, felkapaszkodott Strauss János mellé az emelvényre és mindent túláradó csillogással, lelkesen és magávalragadón énekelte a keringőt, amely ezen az éjszakán egy csapásra legyőzte a fagyos, unalmas és merev menüettet és meghódította egész Bécset.

Óriási volt a siker és amikor Strauss a boldogság fáradtságával letette hegedűjét, Schiller vidáman ölelte át a fiatalembert és a fülébe harsogta:

— Pajtás, ma este velem jössz a *Hohenfried* palotába, ott lesz *Carla Donner* is.

*

— Engedje meg, hogy bemutassam Strauss János urat, Bécs legérdekesebb hegedűsét. Strauss meghajolt *Carla Donner* előtt.

Carla Donner nemcsak nagy énekesnő volt, hanem egyike is Bécs legszebb asszonyainak. Ez a különös, sugárzó, napfényes szépség nem maradt hatástalan Strauss Jánosra sem. Zavartan csókolt kezét a világhírű asszonynak.

— Boldog vagyok, hogy megismerhettem, Madame.

— Akkor megkérhetem egy szívességre?

— Parancsoljon!

— Lépjön le a ruhámról.

Strauss zavartan próbálta kiszabadítani lábát a ruha túllfodrai közül és kétségbeesve mondta:

— Belegabalyodtam.

Carla Donner kacéran nézett a fiatalember szemébe.

— Mális? — kérdezte nevetve. Vigyázzon!... Különbén van itt valami szerzeménye?

— Igen... „Érzem, nagyon szeretlek s tudom, te is szeretsz...”

— Adja ide... ma este elénekelem nekir.

Schiller lépett melléjük.

Carla Donner a tenorista felé fordult.

— Schiller, jelentsd be, hogy új zeneszerző dalát énekelem ma este.

Schiller csodálkozva kérdezte:

— Keringőt akarsz énekelni itt?... Nem félsz a botránytól?

Carla nem félt semmitől és senkitől. Bizott saját tehetségében és szépségében. Leültette Strausst a zongorához és elénekelte a dalt.

Ezek a falak nem hallottak még ilyen sikert. Az első néhány taktusnál ugyan kicsit bizonytalanul és megbotráncozva nézett össze néhány konzervatív vendég, de mire a dal véget ért, már ők is a keringő ritmusában ringatták fejüket.

Strauss úgy érezte, hogy ez élete legszebb estéje.

A dal végeztével *Carla* bevezette őt egy kis szalónba.

— Ez a zongora kicsit rekedt volt. A másik szobában van az én zongorám. Jöjjön... próbálja ki — mondta *Carla*.

A kis szalónban Strauss csodálkozva nézett széjjel.

— Hol a zongora?

(Folytatjuk.)

Délibáb

A fogakat
hófehérré
varázsolja

óriás
tubus
P.....1.

A cigánynak is van esze

Irta: Ifj. HEGEDÜS SÁNDOR

Mikszáth Kálmán

A múlt század utolsó esztendejében egy alkalommal Malonyay Dezső meghívott vacsorára. Megkérdeztem, sokan lesznek?

— Egy egész világ lesz nálam! — felelte.

— És kiből áll az a világ?

— Egy emberből — nevetett Malonyay.

— Mikszáth Kálmánból! Hanem aztán egy szót se szólj, kérlek. Csak hallgass és figyelj, mert sem kérdezni nem szabad, sem közbeszólni, különben az öreg nem beszél.

Mikszáth pedig így beszélt:

— Azt mondják, hogy amit írok, az adoma. Hát én nem vitatkozom, csak azt tudom, hogy az életből van véve, már pedig ha onnét való, akkor él is. Az pedig minden írásnak első és fő feltétele, hogy éljen. Ha pedig adomákat írok, az se bűn, csodának meg éppen nem csoda, mert mikor én az életemet kezdtem, az emberek lelkében még volt sok kedély, napfény, amit szívesen ragyogtattak egymás előtt. Talán így akarták bizonygatni, hogy ők nem rossz emberek. Nekem is volt Csongrád megyében egy kedves emberem, aki ugyan mókákon törte a fejét, de a légynek sem ártott volna. Csongrádi ember volt, aztán Csanádynak hívták, egy más vármegye nevét hordta a hátán. Nemes ember volt, birtokos ember, nagy agarász és nagy tréfacsináló. Minden megyének volt abban az időben ilyen mókás embere, Csongrádén Csanády volt. Hogy aztán Csanádnak volt-e Csongrády-ja, azt már nem tudom, de bizonyosan volt, ha nem is úgy hívták, mert akkor tréfa nélkül nem tudtak megenni az emberek, az kellett a pipaszó mellé. Ez a Csanády egyszer kutatót a pajtájában kocsirúd meg oldalak után. Hát amint ott rakosgatják emberei a sok lim-lomot, egyszer csak a sok farakás mögül előkerült egy palankin. Egy régi gyaloghintó. Csanády nagyon megörült a régi portékának, aztán azonnal intézkedett, hogy a bognár hozza rendbe a palankint; akkorra az ő fejében már megérett a terv, hogy mit fog csinálni azzal. Néhány nap óta cigányok táboroztak a kastélya körül, a kert végében. Mikor a palankint rendbehozták, akkor Csanády kisétált a cigányokhoz, aztán szóba állt velük:

— Na, morék, mennyiért visztek el innen Úgrére?

— Aztán hogyan vigyük el a tekintetes urat, ölen vagy kezünkön? — kérdezte a vajda.

— Gyaloghintón — felelte Csanády.

— Hát még olyat nem látnuk kérem!

— Gyertek és nézzétek meg!

A cigányok elkisérték Csanádyt a gyaloghintóig és bámulva nézegették azt. Megemelték két rúdjánál fogva és nem találták nehéznek. A vajda rögtön rátért a dologra:

— Aztán mit tetszik fizetni nekünk?

— Mindeniknek adok egy kiló szüzdohányt.

— Az kevés lesz, kérem, mert Úgre messze van, aztán domb is van ottbe, aztán nagyon sok harapós kutya van ott, az uraság meg nem szíveli a cigányokat.

— Már hogy mondhattok ilyet — felelte Csanády, — hisz multkor is reggelig voltak Bözsöteynél a cigányok, mikor a leányának a nevenapja volt.

— Két napig voltunk, mi voltunk ott, kérem, de aztán csillagot rúgattott velünk.

Csanády nevetett.

— Jól van, adok két kiló dohányt.

— Így jó lesz, uram — felelte a vajda,

— de a dombon megpihenünk.

Rendben van — mosolygott Csanády. Ezzel bement, magára kapta nagy, bő köpenyét, a pajtában pedig, mikor a cigányok nem vették észre, a köpeny alá rejtett egy félmázsás ekevasat. Nagy tajtipapját megtömte dohánnyal, rágyújtott és úgy ült be palankinba. A négy cigány vitte a gyaloghintót, izdadtak, mint a lovak. Mikor a dombtetőre értek, letették a gyaloghintót, megpihentek. Csanády is kiszállt és a nagy ekevasat észrevétlenül lecsúsztatta a magas fűbe köpenye alól. Aztán a cigányok közé állva, kiverte előlük tajtipapját. Ezzel újra elfoglalta helyét a gyaloghintóban. A cigányok csodálkozva vették észre, hogy sokkal könnyebb a gyaloghintó, mint volt. Egyik meg is kérdezte a vajdát, hogy hogy lehet az. A vajda rákiáltott:

— Te bibas, hát nem láttad, hogy kiverte a nagy pipából a bagót a dombtetőn.

— Aujnye! Abba aztán lehetett bagó szépen. És ez mind ott maradt a dombtetőn? Visszamegyünk érte — kiáltották a cigányok.

Csanády nevetett magában, de nem szólt semmit. Közben megérkeztek Úgrére, ahol Bözsöteyék nagy hahotával fogadták a palankinban ülő Csanádyt, amint a négy cigány befutott vele a kastély elé.

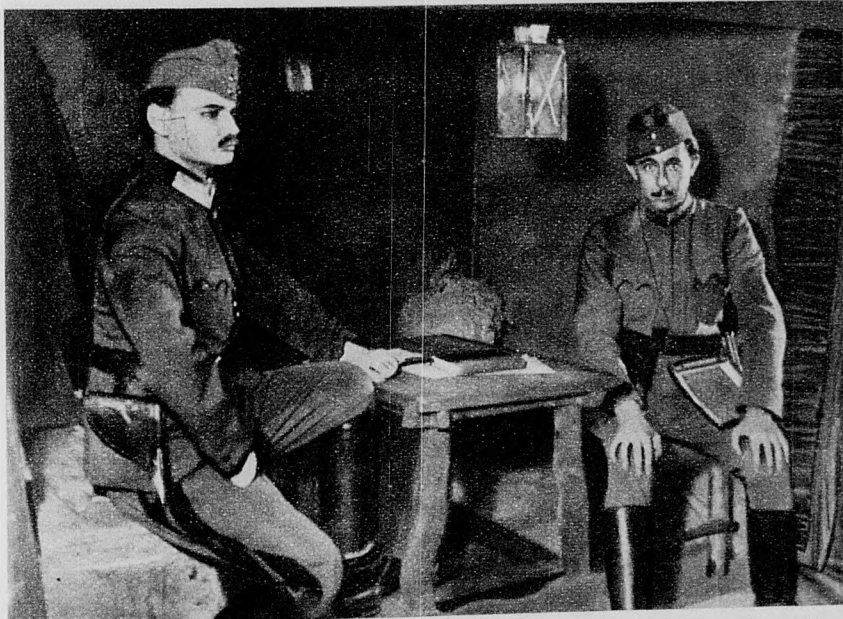
— Leánykérőbe jöttem — mondta Csanády, — arra ez a legjobb rendszerű jármű.

Ezzel leült Bözsöteyék közé és elbeszélte, hogy csapta be a cigányokat. Bözsöteynek se kellett több. Egyszer csak eltűnt a társaságból, kiment a cigányokhoz, mindenkinek adott egy huszast és meghagyta nekik, kotródjanak el, mert rájuk uszítja a kutyaikat. A cigányok lóhalálba szaladtak el onnan, fel a dombra — bagót keresni. Csanády pedig nem tudott hazamenni a palankinnal, két napig ott vendégeskedett Bözsöteyéknel, aztán harmad napon kocsival hazaküldték. A palankin pedig örökre ott maradt Úgrén, Bözsöteyék birtokán.

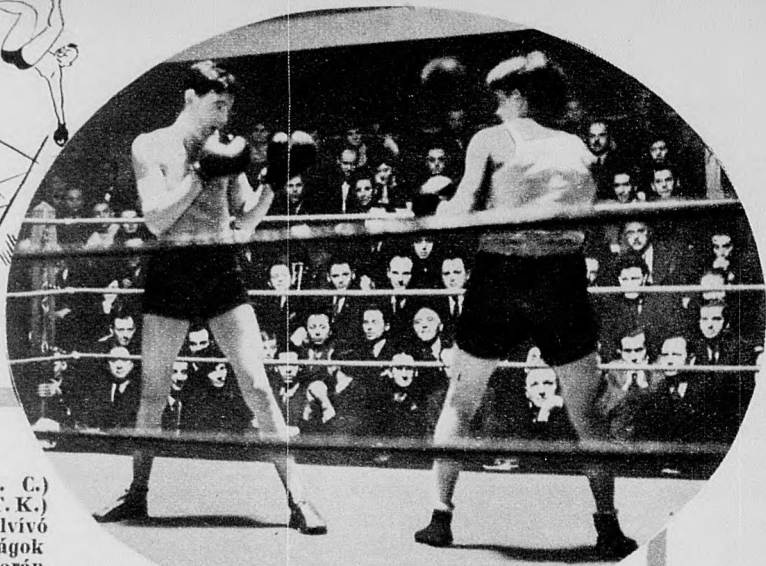
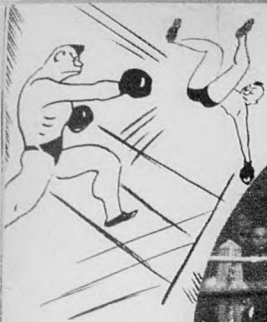
A tábornok

Zilahy Lajos „A tábornok“ című színdarabját igen nagy sikerrel adták elő a Színművészeti Akadémia növendékei, akik mindnyájan figyelemreméltó tehetségről tettek tanúságot. „A tábornok“ igen alkalmas arra, hogy alakjaiban próbára tegye a színészjelöltek képességeit. A növendékek nehéz feladatra vállalkoztak és meg kell állapítani, hogy ezt a feladatot kifogástalanul oldották meg. A vizsgázó növendékek közül nem egy több alkalommal fellépett már kisebb szerepekben a Nemzeti Színház előadásán is. Ugy a vizsgaelőadás rendezése, mind a szereplők összjátéka kifogástalan volt. Képeink a darabból. Fent: Hargitay Jolán, Gajzágó Denise. Lent: Rajczy Lajos és Várnay László.

(Wellesz felv.)

Délibáb

Mándi (F. T. C.)
győz Oláh (B.T. K.)
ellen az ökölvívó
esapatbajnokságok
során

Az ököl-
vívó esa-
patbajnoki
küzdel-
mekben
az F. T. C.
csapata
12 : 4
arányban
verte a
B. T. K-t

A B. T. K.
box-
csapata

Déliabál

A Krynica lengyel koronghokki-esapat vasárnap a B. K. E., hétfőn pedig az F. T. C. ellen játszott a városligeti jégpályán. A lengyel csapat mindkét mérkőzésen vereséget szenvedett

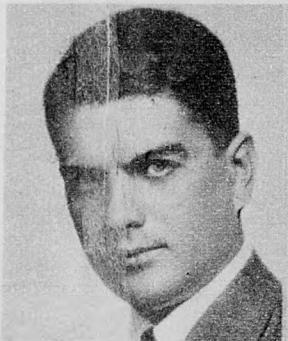

Az F. T. C. jég-hokki csapata, amely 2:0 arányban győzte le a lengyel vendégeket
(Pobuda felvételek)

RÁDIÓMŰSOR

ÉS ISMERTETŐ CIKKEK

(február
5-11-ig)

Orbán Sándor
(Schnitzer felv.)

6.30

BUDAPEST I.

8.00: Hanglemezek.

1. Boka: Régi magyar tánc (Loránd Edit és zenekara); 2. Kodály: Háry János — Szegény vagyok, szegénynek születtem (ének: Nagy Izabella); 3. Kodály: Háry János — a) Piros alma; b) Felszántam a császár udvarát (ének: Palló Imre); 4. Moszkovszkij: Szerenád (Ricardo szalózenekara); 5. Strickland: My lover is a fisherman, filmdal (ének: Maria Basca); 6. Kilmer—Rasbach: Trees, dal (ének: Nelson Eddy); 7. Bendix: Der vizek tánca (Ferdý Kaufman és zenekara); 8. Sattler: Csillagocska és hold (ének: Erna Sack); 10. Bece: Szerelmi legenda (Komor Géza zenekara); 11. Blon: Gyorsvonat, galopp (Wintergarten zenekar, vez. Max Roth).

8.40: Hírek.

10—10.55: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Györy Elemér dunántúli egyházkerületi főjegyző.

11—12.15: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkosrendi templomból.

A szentbeszédet mise előtt P. Badalik Bertalan O. Pr. tartományfőnök mondja. Énekel a Dominikánus Énekkar Béni Fülöp vezényletével. Orgonál Bató László dr. Énekek: a) Jöjj, Szentlélek, Uristen, Kyrle, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei a Perosi: „Missa Pontificalis” miséjéből; b) Harmat Artur: Salve Regina (Magyar Kórus 37.); c) Deák—Bárdos György: De profundis.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. 1. Massenet: Phedra, nyitány; 2. Guiraud: II. szvit; 3. Sziíta Oszkár: Három tánc; 4. Kurt Atterberg: Böles és halga szüzek, svéd rapszódia; 5. Uray Dezső: Szláv táncok; 6. Demény Dezső: Keringő.

Közben kb.

1.05: Egészségügyi Kalendárium. Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye. Felolvassa Faragó Ferenc dr.

2.00: Hanglemezek.

1. Donizetti: Don Sebastiano, ária (Umberto Urbano); 2. Verdi: Trubadur, ária a III. felvonásból (Nino Piccaluga); 3. Verdi: Othello — Ave Maria (Elisabeth Rethberg); 4. Chopin: Mazurka (zongora: Marguerita Long); 5. Wagner: Részlet az „Istenek alkonyá”-ból (Lauritz Melchior); 6. Cornelius: A bagdadi borbély, kettős (Emmy Bettendorf és Herbert Ernst Groh); 7. Rubinstein: A démon, ária (Moszkovszkij); 8. Bizet: Carmen — Habanera (Emmi Leisner); 9. Goldmark: Air az a-moll versenyből (hegedű: Erica Morini); 10. Musszorgszkij: Boris Godunov, ária (Saljapin); 11. Rimszkij-Korszakov: Sadko, bölesódal (Nina Koschitz); 12. Granados—Thibaud: Spanyol tánc (hegedű: Thibaud); 13. Puccini: Bohéméle, kettős (Pampini és Borgioli); 14. Mendelssohn: Szentivánéji álom, scherzo (sanfranciscói szimfónikus zenekar, vez. Alfred Hertz).

3.00: 1. A lucerna ápolása és vetése. Testsík Vilmos kamarai gazdasági szakelőadó előadása. 2. A házikert bernevezése. Domokos János előadása.

(A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.)

3.45: A m. kir. honvédelmi minisztérium 2. számú regőcsoportja.

Tagjai: Köblös József, Szóts D. Péter, Tarnay Béla (ének) és Sárvary János (tárogató). I. Népdalok: a) Sir a kigalambom; b) O, én szegény kismadár; c) Budapestről jön a posta; d) Szánt az ökor; e) Kék ibolya, ha leszakítanálak; f) Bus életem bánat napom; Két tyúkom volt, tavalyi. II. Népdalok: a) Kerek a szülő levele; b) Hídló végén; c) Az erdő szelében; d) Pista Mari vetett ágyát pompásan vetette; e) Virágos fa; f) Mikor kicsiny legény voltam; g) Nincsen kedvem.

4.30: Irányítható-e az időjárás.

Bacsó Nándor előadása. (Közművelődési előadássorozat).

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: A József nádor 2. honvédegyalgezered zenekara.

Vezényel Seregi Artur. 1. Pécsi József; Petőfi-nyitány; 2. Seregi Artur: Hűzd rá, cigány, magyar népdalegyveleg; 3. Franz E.: Görgey Artur induló.

6.00: Farsangi szemle az asztali örömök felett.

Irta Ráth-Végh István. (Felolvasás.)

6.30: Orbán Sándor magyar nótákat énekel, kísér Sára Elemér és cigányzenekara.

Dalok. Szerdahelyi József: Magasan repül a daru; Kiss-Angyal Ernő: Jaj, de szép két szemem van; Thegze-Gerber Miklós: Sárgul már (Kunéry szövege); Járosi Jenő: Jó a lány, szép a lány; A Csap uccán (népdal); Kertész Zsigmond: Száll, száll; Morvay: Badaesonyi kéknylelű (Szondy szövege); Szávold Richárd: Rózsabimbó. Népdalok: Kereserú a borostyánfa levele; Selyemkendő intetget; Lányok a faluban; Farkas Imre: Eltörött az ezüsthangú tilinkóm (Korányi szövege); Szentirmay Elemér: Hullámzó Bala-

ton tetején; Bura Sándor: Hiába is mesélgettek (Murgács szövege).

7.30: Sporteredmények.

7.40: Gyurkovics lányok.

Vígjáték négy felvonásban. Irta Herczeg Ferenc. Rádiószínpadra átdolgozta és rendezte Szilassy Gyula. Személyek: Gyurkovicsné — Berky Lili; Katinka — Ághy Erzsi; Sári — Eöry Kató; Ella — Németh Romola; Mici — Somogyi Erzsi; Radványi ezredes — Kiss Ferenc; Radványi Gida — Apáthy Imre; Horkay Feri — Jávör Pál; Sándorffy — Rajczy Lajos; Kemény Tóni — Tapolczai Gyula; Semessey — Gabányi László; Jankó — Makláry Zoltán.

Utána kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Szabó Kálmán és jazzhármasa játszik.

10.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven

11.00: Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11.15—12.15: Magyar nóták és csárdások (hanglemezről).

1. Beleznay Antal: Két gyöngye volt a falunak (Borúth szövege, Cselényi József); 2. Alma a fa alatt (Cselényi József); 3. báró Bánffy György: Volt nekem egy szép szerezőm (Cselényi József); 4. a) Szép asszonynak kurizálók; b) Nem kell a szöke, csárdások (Magyari Imre és cigányzenekara); 5. László Imre: Perbe szálltam a szívemmel (Korányi szövege, László Imre); 6. Simonffy Kálmán: a) Megállók az udvaromon; b) Fogadásom tiltja; c) A csizmámon nincsen kéreg, népdal (Nagy Izabella és Cselényi József); 7. László Imre: Útött, kopott öreg csárda (Zsabka szövege, László Imre); 8. a) Kis kertemben; b) Ugyan, édes, tekintetes asszony; c) Kerek a káposzta, csárdások (Magyari Imre és cigányzenekara); 9. a) Nagy Zoltán feldolgozása: Lekaszáltak már a rétet; b) Erkel Elek: Csárdás kis kalapot veszek (Palló Imre); 10. a) Lányok a legényt; b) Gémdaru, gémdaru, csárdások (Cselényi József); 11. Murgács Kálmán: Szentgyörgy napján (Palló Imre); 12. a) Megüzentem a sarkadi bírónak; b) Suszterlegény, csárdások (Farkas Jenő és cigányzenekara); 13. Murgács Kálmán: Minden nagy örömmek (Domokos szövege, Mally Gyöző); 14. Szentirmay Elemér: a) Zsindelyezik a kaszárnya tetejét; b) Híres város az Alföldön; c) Azt kérdezte tőlem az édesapám (Nagy Izabella és Cselényi József); 15. Nádor József: Kár valakit visszahívni (Magyarádi szövege, Mally Gyöző); 16. Kubányi György: a) Most kezdődik a tánc; b) Tulipános csárdás (Magyari Imre és cigányzenekara); 17. Schack Manka: Te akartad (Orbán Sándor); 18. P. Horváth Dező: Szeretem a kertet (Orbán Sándor); 19. a) Az egri ménes mind szürke; b) Kis-komárom, Nagykomárom, csárdások (Magyari Imre és cigányzenekara).

3—3.40: Hanglemezek.

1. Freed—Brown: We're dal (Merrymakers énekegyzenekara); 2. Le train du réve, román (Boyer); 3. Herbert—Ya mystery of life, filmdal (4. Kötscher: Pizzicato tangózenekara); 5. Heyman—O burn, foxtrott és dal (Bingwald—Gibbons: Little frafox és dal (ének: Franco Fain—Kahal: Money in a fivérek énekegyüttese); 6. You couldn't be cutter, foxxenekara); 9. Romberg—remember, dal az „Orgonából (Jeanette MacDonald és 10. Fowler—Redman: Fod dal (Mills-fivérek énekegyüt chll—Morey: Hőféherké jódli-dal (Billy Cotton zenek —Grenne: When a cuban Roy zenekara).

4.30—5.00: A József nádor 2. honvédszázados zenekara.

Vezényel Seregi Artur. 1. Beck Ferenc: Magyar jövő, induló; 2. Kéler Béla: Magyar vígjátéknyitány; 3. Kronegger: Új bor mellett, egyveleg.

6.30: Addisz-Abeba feldúlása.

Mészáros Kálmán dr előadása.

7.00: Kassa és a Felvidék

Sikabonyi Antal dr előadása.

7.25: Damokos László zongorázik.

1. Bach—Busoni: d-moll orgona-toccata és fuga; 2. Schumann: a) Miért; b) Lendület; 3. Dohnányi: a-moll capriccio; 4. Delibes—Dohnányi: Nalla-keringó.

8.00: Hírek, ügétőversenyeredmények.

8.20—9.40: A rádió szalonzenekara.

KASSA (259.1 m.)

9.00: Egyházi ének és szentbeszéd a kassa szent Erzsébet székesegyházból. Szentbeszédet mond Kmetz György lelkész. Énekel a székesegyház vegyeskara, vezényel Filcsák Béla. Orgonál Hemerka Ulrick.

10.25: Madách Imre „Ember tragédiájá”-ból részleteket adnak elő Thuróczy Gyula, Némethy Zoltán, S. Jánosy Terka.

10.45: Hírek, majd a Kassai Rádió műsorának ismertetése.

11—12.15: Azenos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLAMÚ MŰSOR

Február 5-én, vasárnap délután a HAS3 hívójeles adóállomáson, 15.370 kilocikluson, 19.52 méterem.

Délután 3—4 óráig.

Február 5—6-án, vasárnapról hétfőre virradó éjjel a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méterem.

Éjjel 1—2 óráig.

A közvetítőállomások műsorát ezúttal a 47. oldalon közöljük.

királyfi három bánata. Előadja Nagy Alice; 6. a) Erkel: Bánk bán — Hazám, hazám; b) Puccini: Tosca, levélárja. Éneklő Pilinszky Zsigmond, az Operaház tagja, zongorán kíséri Abrányi Emil; 7. Turáni Endre víg jelenete; 8. a) Szerdahelyi János: Lesz, lesz, lesz; b) Sándor Jenő: Álmodó Tiszapart; c) Thegze-Gerber Miklós: Szerettem valakit. Éneklő Vargha Imre, zongorán kíséri Thegze-Gerber Miklós; 9. „Kaszinótag löttem“. Víg gazdasági jelenet. Rigmusba rakta és elmondja Kabók Győző; 10. a) Kienzl: A bibliás ember — Magdaléna áriája; b) Schubert: A halál és a leány. Éneklő Márthé Jolán, zongorán kíséri Érsek Mária; 11. Madarass Gizella füttyszámai: a) Hubay Jenő: Madárdal; b) Karl Eckert: Svájci visszhang; 12. Kacsóh Pongrácz: Rákóczi megtérése. Éneklő Szabó Lajos. Zongorán kíséri Abrányi Emil; 13. a) Reviczky Gyula: Imakönyvem; b) Ady Endre: I. Harc a nagyúrral; II. Köszönöm, köszönöm. Előadja Fábrián Rózsa. 14. Uray Margit: Magyar nő-tákat zongorázik; 15. Kőszegi Teréz énekel; 16. Tóth-Vásárhelyi József szájharmonikázik; 17. Ifj. Babrik József gitárszámai; 18. a) Donizetti: Don Pasquale, kettős; b) Verdi, Traviata, kettős. Éneklő Sennyei Szabó Ilus és Szabó Miklós, zongorán kíséri Érsek Mária; 19. a) Thegze-Gerber Miklós: Népem, népem; b) Gergelyffy Gábor: Ne mondja senkinek; c) Hajlik a rózsafa (népdal), éneklő Utry Anna, zongorán kíséri Thegze Gerber Miklós.

Szünetben kb.

9.10: Hírek.

Utána kb.

10.15: Időjárásjelentés.

Utána kb.

10.10: Angol zene.

(Hanglemezzől). 1. a) My Johnny was a schoemaker; b) As I was going to Banbury, dalok (Anette Blackwell); 2. Fire, fire my heart (Morley feldolgoz., St. Georges Singers); 3. a) Fine companion; b) Hit and miss, angol néptáncok (National Folk Dance Orchestra, vez. Stanford Robinson); 4. Britten: Változatok Frank Bridge egyik témájára (Boyd Neel vonószekar).

10.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.00: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. Dalok: Seress Rezső: Szeresünk egymást gyerekek: Túl a Tiszán van egy város; Cigány vagyok; Túr a disznó; Es az eső a nyomásra; Hamis a rózsám; Elszaladt a lovam; Böszörményben nincs oly asszony; Almási József: Kéklő hegyek alján (Jékey szöveg); Erdélyi: Fenyő, fenyő.

11.40: Suhay Imre ny. altábornagy francia-nyelvű előadása:

„L'aide franco-hongrois apporté a la Pologne pendant la guerre russo-polonaise.“ (Magyar-francia segítség Lengyelországnak az orosz-lengyel háború alatt.) (Felolvasás.)

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.45: Mursi Elek és cigányzenekara.

6.30—6.55: Német nyelvoktatás

(Szentgyörgyi Ede dr.).

7.30—7.45: Marconnay Tibor verseiből ad elő Kowách Ernő.

8.00: Hírek.

8.20: Bruckner VII. szimfónia, E-dur.

Előadja a minneapolis-i szimfonikus zenekar, vez. Ormándy Jenő (hanglemezzől).

9.25—10.10: Tánclemezek.

KASSA (259.1 m.)

11.10: Az ifjúságnak. „A fegyelem“. Buczkó Emil dr. előadása.

11.30: Hanglemezek. 1. Lehár Ferenc: Horthy Miklós-induló (Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vezényel Fígedy Sándor); 2. Ferroni: Sans-Souci, induló (Polydor fúvószenekar); 3. Péchy József: Egyesült erővel, induló (2. honvédegyezred zenekara, vezényel Seregí Artúr).

11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Orgován Jani és cigányzenekara muzsikál. Buri Rudolf cimbalmozik.

Közben

3.50: Hírek.

4.10: Mai szlovák költők versei magyarul. Előadja Ásguthy Erzsébet.

4.30—5.40: A magyar királyi 21-ik honvédegyezred zenekarának hangversenye. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Striczl: IV. honvédkerületi induló; 2. Stolz: Királyné őrsége, nyitány; 3. Waldteufel: Szirének varázsa, keringő; 4. Verdi: Opera-egyveleg; 5. Csajkovszki: Chant sans paroles; 6. Schubert: Zenei pillanatok, dal; 7. Donizetti: Lukrécia Borgia, egyveleg; 8. Farkas: Horthy-nóták, egyveleg.

Közben

4.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

4.45—5.10: Azonos Budapest I. műsorával.

5.40—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Február 6—7-én, hétfőről keddre virradó éjjel, a HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertz-luson, 32.88 méteren

Éjjel 1—2 óráig.

RÁDIOSÉGÉLYÁLLOMÁSOK AZ ALPOKBAN

Rádió segítségével veszik fel most a harcot az Alpokban előforduló hegy-mászobalesetek ellen. Londoni jelentés szerint, túrista-szak-körökben élénken foglalkoznak a tervvel, hogy a fontosabb pontokon egyesített adó-vevő-

állomásokat (úgynevezett *transceiver*-eket) állítanak fel, melyek szükség esetén gyorsan mozgósíthatók a mentőexpedíciót és a baleset színhelyére irányíthatják. Valamennyi állomás közös „veszély”-hullámhosszon dolgoznék.

Délihál

Dr Németh Antal

7.50

(Brunhuber felv.)

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Kálmán Imre: Huszárintuló (Mária Terézia 1. honvédseregzenekara, vez. Figedy Sándor); 2. Gounod: Faust-kerítő (Dajos Béla és zenekara); 3. Parot: Sid Ibrahim, afrikai vadászok indulója (köztársasági gárda zenekara); 4. Zogbaum: Hajósinasok tánca (Ferdy Kauffman zenekara); 5. Linka: Rákóczi emléke, induló (Mária Terézia 1. honvédseregzenekara, vez. Figedy Sándor).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: Temetvény.
Irta Rexa Dezső. (Felolvasás.)

10.45: Divatcsevegés. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Országos Postászenekar.

Vezényel Eördögh János. 1. Kötscher: Kátana-nyitány; 2. Braun: Bravurpolka (trombitaszólo: Galambos János); 3. Lehár: Szabadjárát, induló; 4. Erkel: Bánk bán, egyveleg; 5. Farkas Ferenc: Asztali muzsika; 6. Krome: Huszárszín, intermezzo; 7. Lehár: Luxemburg grófja, keringő; 8. Eördögh János: Induló.

Közben kb.

12.30: Hírek.

12.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Rácz Béla és cigányzenekara.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Ártélyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.10: Asszonyok tanácsadója.
(Arányi Mária előadása.)

44

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: Az ungvári „Verchovina“ férfikar hangversenyének közvetítése az ungvári püspöki palota aulájából.

Vezényel Hladossik István. Beszélő Pusztai Sándor és Ivancsó Antal dr. (Részlet a kassai rádió jan. 19-iki közvetítéséből. Hangfelvétel).

5.40: Hogyan oldottam meg családom légtalmát.

Vince János előadása.

6.00: A rádió szalózenekara.

1. Gebhardt Rio: Az infánsnő születésnapja, nyitány; 2. Hollóssy Kornél: Esti dal; 3. Drigo: Esmeralda, szvit.

6.30: Gróf Esterházy János felhívása a szlovákiai Magyar Házak ügyében.

6.50: Táncclemezek.

7.50: Plautus-vigjáték bemutató Rómában.

„A kísértet.“ (Mostellaria.) Helyszíni közvetítés Kr. e. 194. év ápr. 9-én. A darabot fordította, a bevezetést és a kísérőszöveget írta Révay József dr. A kísérőzenét szerezte Polgár Tibor. Rendező Németh Antal dr. (Hangfelvétel.) Személyek: A keret szereplői: Riporter — Uray Tivadar; Komédiás — Maklár Zoltán; Marcipor — Pethes Sándor; Strabo — Juhász József; Rufus — Herczeg László; Sturio — Matány Antal; Kikiáltó — Rajnay Gábor; I. paraszt — Koltai Gyula; II. paraszt — Bánhid József; Papagájhang — Oltay Eduárd. A darab szereplői: Theopropides, gazdag athéni kereskedő — Rajnay Gábor; Philolaches, a fia — Jávor Pál; Simo, Theopropides szomszédja — Boray Lajos; Misargyrides, uzorás — Pethes Sándor; Callidamates, Philolaches barátja — Timár József; Philematium, Philolaches kedvese — Lukács Margit; Delphium, Callidamates kedvese — Olthy Magda.

Utána kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.

10.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.00: Operaházi zenekar.

Vezényel Emile de Vlieger, az ostendei zeneakadémia igazgatója. 1. E. Lassen: Ünnepi nyitány; 2. H. Rabaud: Divertissement orosz dalokra; 3. Debussy: Egy faun délutánja; 4. Jongen: Fantázia két wallon karácsonyi dalra.

12.05: Hírek.

Délibáb

BUDAPEST II.

- 5.40—5.50 és 6.35—6.55: A rádió szalóznzene-kara.
1. Youmans: No, no, Nanette, operettegyveleg; 2. Huszka Jenő: Induló; 3. Czinka Panna nőtája; 4. Jacobi: Leányvásár, keringő.
- 6.00—6.25: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
- 7.00: Francia nyelvoktatás (Garzó Miklós dr.)
- 7.30—7.45: Az igazi Amerika. (Felolvasás.) Irta Telkes László dr.
- 8.00: Hírek.
- 8.20—9.35: Hanglemezek.
I. rész. 1. Mozart: G-dur zongoraverseny (Dohnányi Ernő és a Budapesti Filharmonikusok). II. rész. Olasz lemezek. 2. Denza: Occhi di fata, olasz dal (Gigli); 3. Manella mia, nápolyi népdal (Dusolina Giannini); 4. Rossini: La danza, nápolyi tarantella (orgona: Marcel Palotti); 5. De Curtis: Tu, ca nun chagne, olasz dal (Salvatore Salvati); 6. Capaldo: E lampadine, tarantella (ének: Rosetta Ferlito); 7. Sgambati: Nápolyi szerenád (gordonka: Gaspar Cassado); 8. di Capua: O sole mio, nápolyi dal (Gigli); 9. Sarasate: Bevezetés és tarantella (hegedű: Tossy Spiwakowsky); 10. Tosti: Búcsú, dal (Tino Pattiera); 11. D'Ambrosio: Canzonetta (hegedű: Georg Kulenkampff); 12. Buzzi-Peccia: Povera pulcinella, olasz dal (Gigli); 13. Drigo: Szerenád (Géczy Barnabás zenekara).

KASSA (259.1 m.)

- 11.10: Őseink nyomában. Szmrecsányi Mária csevegése.
- 11.20: Hanglemezek. 1. László Imre: Valaki vár... dal (László Imre); 2. Népdalok: a) Messze égen fényes csillag...; b) Valamit

„A KISÉRTET“

(Mostellaria)

Előadás a Studióban ma este 7 óra 50 perckor. Plautus vígjáték bemutató Rómában.

Theopropides, gazdag athéni polgár hosszabb útra megy és három évig távol van hazájától. Ez alatt fia, Philolaches dorbézolásra adja magát, uszora kölcsönöket vesz fel és már-már nyakára hág apja vagyonának, amikor az öreg megérkezik külföldi útjáról. A fiatalembernek mulatozásaiban Grumio, az agyafurt rabszolga volt segítségére s most is ő vállalja, hogy megmenti apja dühétől. Bonyolult mesét kohol: azt mondja, hogy pénzt vettek fel az uszorástól, igaz, de ezen a pénzen házat vásároltak. Az uszorás követelődzik, de Gumio felvilágosítása után az öreg Theopropides megnyugtatta és megígéri, hogy kifizeti fia adósságát. Most már látni akarja a házat, amelyet fia vett. A rabszolga a szomszéd házáat mutatja, mint új szerzeményt. Az öregnek nagyon megtetszik a ház, de amikor nyugodtan megbeszéli a viselt dolgait a szomszédal, kiderül, hogy az egész adásvétel Grumio meséje volt.

Déliabál

súgok magának...; c) Azt mondják az emberek... (Nagy Izabella és Cselényi József); 3. Nagypál Béla: Aranykalászos rónaság, dal (Kalmár Pál); 4. Repülj fecském... (Magyar Imre és cigányzenekara); 5. a) Farkas Imre: Dal; b) Dankó Pista: Hamis a rónaszám (Nagy Izabella); 6. a) Lányok a legényt...; b) Gémdarú, gémdarú... (Cselényi József).

- 11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
- 12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
- 3.25: Némethy Gabriella zongorázik. Iljinsky: Bölcsődal; 2. Chopin op. 28: Préludes 6, 7, 10, 20; 3. Kodály: op. 3, zongoradarabok, 7, 1; 4. Liadov: op. 32, Zenélő doboz; 5. Chopin: Gis moll Polonaise; 6. Rubinstein: op. 6, Tarantella.
- 3.50: Hírek.
- 4.00: A kassai városi zenekola kamaragyűtéseinek műsora. Tagjai: Buchner Sándor dr, Drumár László, Drumar Sarolta (hegedű) és Hemerka Mária (zongora). 1. Giuseppe Valentini: Sonate a tre. a) Adagio; b) Allegro non troppo; 2. Rieding Oszkár: Preludium és fuga; 3. Josef Hellmesberger: Szerenád.
- 4.20: Hanglemezek. Beethoven: Es-dur. Zongora-hegedű szonáta, op. 12 (zongora: Guido Agosti, hegedű: Vecsey Ferenc).
- 4.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.
- 4.45—6.30: Azonos Budapest I. műsorával.
- 6.30: A felvidéki magyar testnevelés elmúlt húsz éve. Bárczy Oszkár előadása.
- 7.00—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Február 7—8-án, keddről szerdára virradó éjjel a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren.
Éjjel 1—2 óráig.

A darab azzal végződik, hogy a fiú barátjának, Callidamatesnek közbenjárására az apa megkegyelmez a rabszolgának. A darab onnan vette címét, hogy Grumio a hazaérkező Theopropidest azzal riasztja el saját házától, hogy a házban kisértet jár és ezért volt kénytelen el is adni és másikat venni helyette.

Lengyelországban akarják felállítani Európa legerősebb rádióállomását

Lengyelország ebben az esztendőben rádióhálózatának széleskörű kibővítését tervezi. Hamarosan működésbe lép majd az új 10 KW.-os lodzi adó; studióépülete már készen áll. Az új kattowitzi studió is elkészült s legközelebb munkába veszik az 50 KW.-os adóberendezést is. Új studiót kap ebben az esztendőben Wilna, adóállomását pedig irányító-antennával szerelik fel, mely az állomás hatókörzetét jelentékenyen fogja fokozni. Varsó I.-et átalakítják és megerősítik, úgyhogy a hírek szerint, Európa legnagyobb teljesítményű adóállomása lesz. Épülete már készen áll. Új studiót kap Varsó és Lemberg is és hamarosan tető alá kerül a lucki új rádiópalota.

10.45 Horváth Elemér (Diskay foto)

BUDAPEST I.

- 6.45: Torna, Hírek. Hanglemezek.
1. Nánássy—Megay: Honvédakadémikusok indulója (Mária Terézia 1. honvédkadalogezred zenekara, vez. Figeđy Sándor); 2. Richards: Madárkák esti imája (vibráfón: Sommerfeld); 3. Kajanus: Vassan marsi, finn induló (helsinki katonazenekara, vez. a szerző); 4. Borders—Schultze: Eine Seefahrt die ist lustig, polka (ének: Vermehren és Hartung); 5. Kraul Antal: Nagy Lajos király, induló (Mária Terézia 1. honvédkadalogezred zenekara, vez. Figeđy Sándor).
- Utána: Étrend, közlemények.
- 10.00: Hírek.
- 10.15: Gyermekdélután: Kirándulás Babarországba.
- 10.45: Postaiúgy 1845-ben Pest-Budán. Irta Horváth Elemér. (Folvasás.)
- 11.10: Nemzetközi vízjelzıszolgálat.
- 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz, Idıjársjelentés.
- 12.10: Lendvai Jıska cigányzenekara. Közben kb.
- 12.30: Hírek.
- 1.20: Pontos idıjelzés, idıjárás- és vízállás-jelentés.
- 1.30: Hanglemezek.
1. Scarlatti: Cantata (Galli-Curci); 2. Vivaldi: A-dur szvit (hegedı: Adolf Busch); 3. Händel: Cantata (Emmi Leisner); 4. Beethoven: d-moll szimfónia (IX.), részlet (berlini áll. opera ének- és zenekara, vez. Schmalstich); 5. Marschner: Hans Heiling, ária (Emil Schipper); 6. Bellini: Norma, kettıs (Rosa Ponselle és Marion Telva); 7. Mendelssohn: Dal szöveg nélkül (gordonka: Casals Pablo); 8. Thomas: Mignon, ária (Lucrezia Bori); 9. Wagner: Lohengrin — Grál elbeszélés (Fleta); 10. Verdi: Alarcosbál, ária a III. felvonásból (Németh Mária); 11. Verdi: Traviata, ária a II. felvonásból (Dino

Borgioli); 12. Gounod: Faust, kettıs (Emmy Bettendorf és Ernst Herbert Groh); 13. Bruckner: d-moll szimfónia, scherzo (III.) (bécsi szimfónikusok, vez. Anton Konrath).

- 2.35: Hírek.
- 2.50: A rádió mısorának ismertetése.
- 3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.
- 4.15: A rádió diáktélórája: Híres versek titkai. (Kisfaludy: „Mohács“-a, Fábıán István elıadása).
- 4.45: Pontos idıjelzés, idıjárásjelentés, hírek.
- 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
- 5.10: Baranyi János dr zongorázik.
1. Bach—D'Albert: D-dur orgonapreludium és fuga; 2. Haydn: F-moll változatok; 3. Liszt: Petrarca-szonett; 4. Bartók: Régi táncdalok.
- 5.40: Nagy halak a horgon. Mészáros József elıadása.
- 6.10: Lakatos Flóris cigányzenekara.
- 6.50: A magyar vers története.
I. rész. „A névtelentıl Gyöngyösi Istvánig.” Összeállította Illyés Gyula. Elmondja Kowách Ernı.
- 7.25: Az Operaház elıadásának ismertetése.
- 7.50: Az Operaház elıadásának közvetítése. „A szevillai borbély”. Vig dalmı két felvonásban, három képen. Zenéjét szerezte Rossini. Fordította Harsányi Zsolt. Vezényel Ferencsik János. Rendezı Rékai András. Személyek: gróf Almaviva — Sárdy János; Bartolo, orvos — Maleczky Oszkár; Rosina, gyámleánya — Gyurkovics Mária; Basilio, zenemester — Székely Mihály; Figaro, borbély — Svéd Sándor; Berta, Rosina nevelınıje — Bárony Dóra; Fiorillo — ifj. Toronyi Gyula; Örtiszt — Mally Gyızó; Jegyzı — Hubai Zsigmond.
- Az I. felvonás után kb.
- 9.00: Hírek.
- Az elıadás után kb.
- 10.20: Idıjárásjelentés.
- 10.25: Tánclemezek.
- 10.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
- 11.00: Heinemann Ede és jazzzenekara játszik.
- 12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 5.45: Tánclemezek.
- 6.30: Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura).
- 7—7.20: Lakatos Flóris cigányzenekara.
- 7.30: A békebeli Léva. Moravék Endre dr elıadása.
- 8.00: Hírek.

8.20: A rádió szalonzenekara.

1. Adam: A nürnbergi baba, nyitány; 2. Fischer K.: Három kis darab; 3. Kálmán Imre: Cigányprímás, egyveleg; 4. Logodi Frigyes: Tavasz szellő, keringő; 5. Becce: Capri emlék; 6. Kigyósi Árpád: Alla Gavotta; 7. Friml: Indián szerelmi dal; 8. Lehár: Hercegisasszony, egyveleg.

9.40—10.30: Hanglemezek.

1. Bihari János: Palotás (Regnum Marianum 3. sz. cserkészcsapat fúvószenekara, vez. Keil Ernő); 2. Zách István: Édesanyám (agyagfalvi Hegyi I. szövege, Kalmár Pál); 3. a) Átal mennék én; b) Áll a malom, áll a vitorlája; c) Kertem alatt farnagnak az ácsok; d) Kislány a kertjében (Nagy Izabella); 4. Göndör József: Vagy rangosan, vagy rongyosan (Selymes Rezső szövege, Koréh Endre); 5. a) Babits László: Engem aztán senki ne sajnáljon (Kalmár szövege); b) Piros pipaés, szarkaláb (Ráday László); 6. Lehár: Kék mazur, dal (Péchy Erzs); 7. Huszka Jenő: Darumadár fenn az égen (Martos szövege, Cselényi József); 8. Kálmán Imre: Marica grófnő — Jöjj cigány (Pataky Kálmán); 9. Eiseemann Mihály: Zsákba maeska, operettegyveleg (Rosl Seegers és Helfenstein); 10. Sándor Jenő: Almodó Tiszapart (Füredi szövege, Szántó Gyula); 11. Sally Géza: Keresem a szívem, tangó (Szilágyi szövege, Sándor Anna); 12. Radics Jenő: Az esküvődön én is ott leszek (Sebő Miklós); 13. Zerinváry Andor: Mon amour, angol keringő (Rónai szövege, Rózsa Annie); 14. Huber: Törölje le szeméről a könnyet (Herceg szövege, Székács Elemér); 15. Polgár Tibor: Halló, halló, foxtrott (Tóth Erzs és Szedő Miklós dr).

KASSA (259.1 m.)

10.15—10.45: Azonos Budapest I. műsorával.
10.45: Hanglemezek. I. rész. Dohnányi: fizsmoll szvit, op. 19. I. tétel, Andante con variazioni. II. tétel, Scherzo. III. tétel, Romanza. IV. tétel, Rondo (chicagói szimfónikus zenekar, vezényel Frederick Stock). II. rész. 1. E. de Curtis: Ti voglio, tanto bene. Filmdal (Gino Simimberghi); 2. Vecsey Ferenc: Valse triste (szöveg: Bussmann, ének: Eggerth Márta); 3. Popper: Carry me Back to Green Pastures. Dal (Paul Robeson).
Közben
11.10: Szlováknyelvű ifjúsági előadás. „Világesemények és a vallás”. Pásztor János dr előadása. (Prednáška pre mládež. Dr Ján Pásztor: Svetové udalosti a náboženstvo.)
11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
3.25: Hanglemezek. Operettdalok. Lehár Ferenc: Cigányszeretem; a) Messze...; b) Volt,

nincs, fene bánja... (Sándor Anna); 2. Huszka Jenő (szöveg: Martos): Gül-Baba, operettegyveleg (ének: Szánthó Gyula); 3. Strauss János: Cigánybáró, cigánydal (Szabó Lujza); 4. Lehár Ferenc: Paganini. Volt nekem már száz babám; 5. Buday—Szilágyi: Csárdás (Honthy Hanna); 6. Jacoby Viktor (szöveg: Bródy—Martos): Sybill (Szabó Lujza és Szedő Miklós); 7. Vincze Zsigmond (szöveg: Kulinyi Ernő): Hamburgi menyasszony, szép vagy gyönyörű vagy...
3.50: Hírek.

4.00: Szlovák félóra. „Lakodalmi népszokások Míszlókán.” Énekes-zenés hangképek. (Svadobné obycaje v Myslave. Spevna-hudobna hra.)

4.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

4.45—5.40: Azonos Budapest I. műsorával.

5.40: „A kérő.” Hangjáték. Irta Dobosi István. Rendező: Goldbach Frigyes. Személyek: Udvardy Tamás — Farkas Pál; A felesége — Bodroghy Lina; Ilonka, a lányuk — T. Némethy Rózi; Moskóczy Péter — Thuróczy Gyula; A végrehajtó — Némethy Zoltán; Cigányprímás — Pechár László.

6.10—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Február 8—9-én, szerdáról csütörtökre virradó éjjel, a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kiloeikluson, 32.88 méteren

Éjjel 1—2 óráig.

A közvetítőállomások (Nyiregyháza 267.4 m, Magyaróvár 227.1 m, Miskolc 218.6 m, Pécs 204.8 m) e heti műsora:

VASÁRNAP, FEBRUÁR 5:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

HÉTFŐ FEBRUÁR 6:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

KEDD, FEBRUÁR 7:

Reggel 6.45-től délután 6.00 azonos Budapest I. műsorával.

6.00—6.25-ig azonos Budapest II. műsorával. Utána azonos Budapest I. műsorával.

SZERDA, FEBRUÁR 8:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 9:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

PÉNTEK, FEBRUÁR 10:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT, FEBRUÁR 11:

Reggel 6.45-től délután 6.30 azonos Budapest I. műsorával.

6.30—6.55 óráig azonos Budapest II. műsorával. Utána azonos Budapest I. műsorával.

TELEFONÁLÁS MIKROFÓNNAL ÉS HANGSZÓRÓVAL

Német technikusok az utóbbi időkben érdekelték a telefon kényelmét. Közönséges telefonkagylók helyett mikrofonnal és hangszóróval szerelték fel a készüléket. Nem kell tehát a kagylót a kézbe venni, hanem egyszerűen odalép az ember az asztalon álló mikrofonhoz és belebeszél, akár a rádió-stúdióban. A hang szín-

tén egy asztali hangszóróból tör elő, mely olyan hangos, mint a közönséges rádió-hangszóró. Ígyképp egyszerre többen is résztvehetnek a társalgásban, sőt akár egész konferenciát lehet lebonyolítani telefonon. Ha a beszéd hosszúra nyúlik, a hangszóró kikapcsolható és a beszélő hallgatókat csatlakozhat fejére.

Sándor Erzsi
(Vajda M. Pál felv.)

7.30

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Maxa: Jaj, jaj, induló (Hunyadi János 9. honvédegyalozred zenekara, vez. Friesay Ferenc); 2. Yoshitomo: Japán lámpatánc (Dajos Béla és zenekara); 3. Ferroni: Sanssouci induló (fúvózenekar); 4. Erichsen: Tengerész-keringő (Odeon harmonika-zenekar); 5. Kun Richárd: Vitézi élet, induló (József nádor 2. honvédegyalozred zenekara, vez. Seregi Artúr).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: A sztregovai sírbolt.
Irta Kenéz Sándor. (Felolvasás.)

10.45: A dohányzás Indiában.

Irta Orsy Péter. (felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Hanglemezek.

1. Weber: Ima csata előtt (berlini Lehrer-gesangverein énekkar, vez. Hugo Rüdél); 2. Schubert: a) Moment musical; b) Impromptu (zongora: Wilhelm Backhaus); 3. Donizetti: A kegyencső, ária (Irene Minghini-Cattaneo); 4. Bellini: Az alvajáró, kettős (Toti dal Monte és Tito Schipa); 5. Sammartini: Vivace a G-dur szonátából (gordonka: Antonio Scala); 6. Verdi: Aida, ária a harmadik felvonásból (Eva Turner); 7. Wagner: Lohengrin, részlet a III. felvonásból (Louis Graveure); 8. Gaunod: Mireille, kettős (Ferdal és Rambaud); 9. Csajkovszkij: Románc (new light symphony orchestra); 10. Puccini: Tosca, ária (Lawrance Tibbet); 11. Puccini: Tosca imája (Dusolina Giannini); 12. Geszler György: Sínek felett, gépetüd (zongora: Comensoli Mária); 13. Werner: Totenkloge, zenekari mű a berlini olimpiász ünnepi játékból (berlini állami opera zenekara, vez. Egk).

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

1.30: A rádió szalózenekara.

1. Strauss János: Cigánybáró, nyitány; 2. Hubay: Tavasz szerelmi dal; 3. Billi: Szerenád a szélhez; 4. Hervé: Részletek a „Nebántsvirág” c. operettből; 5. Losonczy Dezső: Hullámzik a búzatenger; 6. Lehár: Dunai legendák, keringő; 7. Bartalus István: Régi jó idők; 8. Leslie: Tennis-keringő; 9. Delibes: Lakmé, hindu-ballet.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

4.15: Háztartási tanácsadó.

Sacelláry Györgyné előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: Mit kezdjek három hold földön?

Vitéz Török Imre polgári iskolai tanárképző főiskolai tanár előadása. (A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadás sorozata.)

5.40: Régi magyar nyitányok.

(A rádióban először). Közreműködik az Operaház zenekara, vezényel Lavotta Rezső. Bevezetőt mond és a műveket ismerteti Papp Viktor. 1. Fusz János (1777—1819): Izsák, nyitány; 2. Ruzitska György (1788—1869): Zrínyi, nyitány; 3. Bräuer Ferenc (1799—1871): Jubileumi nyitány; 4. Székely (1823—1887): Magyar nyitány; 5. Huber Károly (1828—1885): Magyar nyitány; 6. Sárosi Ferenc (1855—1913): Megnyitó az „Atala” c. operához.

7.00: Ribbentrop.

Csiszár Béla előadása.

7.30: Sándor Erzsi kamaranékesnő énekel, zongorakísérettel.

1. Händel: Ária a „Messiás” c. oratóriumból; 2. Bach: Pünkösdi kantáta; 3. Mozart: Figaro házassága, rózsária; 4. Veracini: Pásztor-ária. 5. Gounod: Szerenád; 6. a) Balázs Árpád: Szabad-e; b) Káldy: Csalogánydal.

8.00: Özvegy Varga Ábrissné.

Színjáték egy felvonásban. Irta Vándor Kálmán. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: Varga Ábris — Kiss Ferenc; Varga Ábrissné — Mátray Erzsi; Marci és Ábris gyermekei — Dévényi Laci és Vitéz István; Jegyző — Matány Antal; Községi bíró — Pető Endre; Jutka — Árpád Margit; Mihály — Perényi József; Első tanu — Szentiványi Béla; Második tanu — Pataky Ferenc.

Utána kb.

8.50: A lengyel rádió műsorának ismertetése.

9.00: A lengyel rádió hangversenyének közvetítése Zakopanéból.

Közreműködik a lengyel rádió zenekara Grzegorz Fitelberg vezényletével és Eugenia Uminka (hegedű). Mieczyslaw Karłowicz művei: 1. Litván rapszódia; 2. Hegedűverseny.

9.50: Hírek, időjárásjelentés.

10.15: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

10.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.00: Beszkrét-zenekar.

Vezényel Müller Károly. 1. Pécsi József; Karnevál herceg, nyitány; 2. Puccini; Részletek a „Manon Lescaut” c. operából; 3. Strauss János: Amit a bécsi erdő mesél, keringő (A cíteraszólót Gebora József adja elő); 4. Ganne; Lotharingiai induló.

11.45: Dorothy Latimer angolnyelvű előadása:

When Queen Elisabeth hunted in Ireland) (Mikor Erzsébet királyné Írországban vadászott.)

12.05: Hírek.

BUAPEST II.

5.10—5.35: Michele Fleta spanyol dalokat énekel.

(Hanglemezek.) 1. a) Si fuera un aeroplano; b) Manica si te dejas; 2. Nin; Pano murciano; 3. Serrano; Te quiera; 4. Nin; Malagueno; 5. Nin; Granadina; 6. De Falla; Nana; 7. de Falla; Jota; 8. Esperon—Macha—Corrona; La borrachita, spanyol táncdal.

6.30: Angol nyelvtanítás.

(J. W. Thompson.)

7.00: Dr Langsfeld Gézáné magyar nótákat zongorázik.

7.30: „Harangzúgás.” Írta: Révész Béla (Felolvasás.)

8.00: Hírek, ügétőversenyeredmények.

8.20—9.00: Tánclemezek.

KASSA (259.1 m.)

11.10: A vallomások Rákóczi. Gyuk Pál előadása.

11.35: Hanglemezek. 1. Händel (Elgar átdolgozása); D-moll nyitány (londoni szimfónikuszenekar, vezényel Albert Coates).

11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Danyi Pali és cigányzenekara magyar és ruszin nótákat muzsikál. (Ciganskij orchester Pali Danyi ispolnit madarskija a karpatoruskija pjesni.)

Közben

3.50: Hírek.

4.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

4.45—7.00: Azonos Budapest I. műsorával.

7.00: Lakodalmi népszokások a Tatra alatt. Manojlov László előadása. (Svadebnyje obycaji pod Tatrami. Doklad Ladislava Manojlova.)

7.20: Hanglemezek. (Orosz népdalok.)

7.30—8.45: Azonos Budapest I. műsorával.

8.50: Csiri László és cigányzenekara muzsikál.

9.50—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMŰ MŰSOR

Február 9—10-én, esütörtökről péntekre virradó éjjel, a HAT 4 hívőjeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

Az ágyúgolyó „meglátja” és megtámadja az ellenséget...

Ha a mai elektrotechnikusok és rádió-tudósok a középkorban élének, bizonyos, hogy egyik boszorkányperert a másik után zúdítanak nyakukba a műhelyükből kikerülő csodálatosnál-csodálatosabb „ördögzserszámok” miatt. Avagy megértené-e az akkori ismeretek színvonalán valaki, miként lehetséges, hogy fény sugar hull, vagy árnyék borúl egy üveggolyóra és magától kinyílik egy ajtó, leereszkedik egy függöny, dolgozni kezd valami munkagép, anélkül, hogy emberi kéz érintette volna? Valószínűleg hiába magyarázgatnák az inkvizíciós törvényszék tagjainak a fotocellát, az elektronokat, a rádió-lámpákat; a bírák szentül meg lennének győződve róla, hogy „nem természetes ügy” az egész, itt csak karmos ördögkezek dolgozhatnak a háttérben és kérelhetetlenül máglyára, vagy kerékbe-törsére ítélnék a szegény tudósokat... Mi persze már töviről-hegyire tudjuk, hogyan is működnek ezek a csodák, de bizony — valljuk meg őszintén — mégis meglepő néhanapján egy-egy új rádió, vagy fotocellás találmány. Olyan fantasztikus, sőt néha megdöbbentő feladatokat old meg vele a feltaláló, melyek már-már a valósághatáron határozt sűröljék. Ezek közé tartozik a legrejtőbb is: a légvédelmi ágyú „látó” gránátja. Ez a lövedék — ha hihetünk a tudósításoknak — valóságilag „figyelemmel kíséri” a környező teret s ha repülőgépet „vesz észre” a közelben, magától felrobban. Tehát nem előre beállított gyújtó-

mű süti el, mint a közönséges lövedéket, hanem az ellenséges cél pusztja megjelenése. A találmányt a stockholmi Ericson-gyár mérnökei dolgozzák most ki, a svéd Bofors-ágyúgyár megbízásából. Titka persze megint csak a boszorkányos „üveggolyó”: a fotocella. A kilőtt gránát fejében erős magnéziumtöltés van, mely éjszaka vakító fényt áraszt mindenfelé, amint a lövedék felfelé repül. Ha most repülőgép közelébe jut, a fény sugarak visszaverődnek a gép testéről és a gránát aljába szerelt fotocellába jutnak. A cella árama azután felrobbantja a lövedék töltését. A cella olyan szerkezetű, hogy csak a magnéziumpatron visszavert fényére érzékeny; másfajta világosság, pl. a fény nem hat rá s így a lövedék nemcsak éjszaka, hanem állítólag, nappal is megteszi kötelességét. Robbanótöltése, hír szerinti, szokatlanul nagy; ezzel eléri, hogy még telitalálat nélkül is tönkreteszti, vagy legalább is érzékenyen megrongálja az ellenséges légi járművet. Szakértők szerint a fotocellás gránát minden tekintetben pontosabb és hatékonyabb a rendes gyújtóműveknél. Kérdés persze, nem drágítja-e meg a fotocellás szerkezet annyira, hogy háború idején, tömeggyártása nehézségekbe ütközik. Mert hiszen talán mondani sem kell, hogy a „látó” ágyúgolyó nemcsak pusztító új fegyver, hanem finom és érzékeny villamos műszer is, a korszerű elektrotechnika egyik fantasztikus csodája...

Szitnyay Zoltán

6.20

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Müller József: gróf Batthyány Lajos-induló (rendőrszenekar, vez. Szöllőssy Ferenc); 2. Garcia: De la vega valenciana, pasodoble (spanyol katonazenekar, vez. Palanca); 3. Evert: Telefunken, induló (Woitschach fúvózenekar); 4. Canaro: La refalosa, olasz polka (Pörschmann-zenekar); 5. Borsay: Induló (Regnum Marianum 3. sz. cserkészcsapat fúvózenekara, vez. Keil Ernő).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: Ősi jegyvereink.

Irta Saád Béla dr. (Felolvasás.)

10.45: Az öregember táplálkozása.

Irta Szerb Zsigmond dr. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara.

Vezényel Figedy Sándor. 1. Figedy Sándor: Magyar ünnepi nyitány; 2. Weber: Polacca (klarinétszóló: Arató Géza); 3. Godard: Jocelyn bőlesődala (puzonszóló: Nagy András); 4. Ponchielli: Gioconda, balettzene; 5. Vencesy Ferenc: Valse triste; 6. Várhalmi János: Nászinduló; 7. Liszt: Grand galopp chromatique; 8. vitéz Pál Imréné: Hajrá, vitézek, induló.

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

1.30: Magyar Imre és cigányzenekara.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

50

4.15: A rádió diáklélorája: Pozsony vármegye.

Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: Tánclemezek.

Közben

5.45: Sportközlemények.

6.20: Selmec három élete. Szitnyay Zoltán előadása.

6.50: Csorba Gyula és cigányzenekara.

7.55: A rádió külügyi negyedórája.

8.10: Az Operaház előadásának ismertetése. (Tristan és Izolda I. és II. felvonásának ismertetése).

8.20: Az Operaház előadásának közvetítése.

„Tristan és Izolda.“ (II. és III. felv.) Zenedráma három felvonásban. Szövegét és zenét írta Wagner Richárd. Fordította Ábrányi Emil. Vezényel Franz von Hoesslin. Rendezte Márkus László. Személyek: Tristan — Závodszy Zoltán; Marke király — Koréh Endre; Izolda — Rosa Merker a bécsi állami operaház tagja; Brangene — Tutsek Piroška; Kurwenal — Palló Imre dr; Melot — Ney Dávid; Pásztor — ifj. Toronyi Gyula; Kormányos — Vitéz Tibor; Ifjú hajós — Sárdy János.

A II. felvonás után kb.

9.20: Hírek, időjárásjelentés.

Az előadás után kb.

10.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.00: Thaler Gyula és Végh Mihály jazzzenekara játszik.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

6.30: Az Operaház előadásának közvetítése.

„Tristan és Izolda.“ (I. felv.) Zenedráma három felvonásban. Szövegét és zenét írta Wagner Richárd. Fordította Ábrányi Emil. Vezényel Franz von Hoesslin. Rendezte Márkus László. Személyek: Tristan — Závodszy Zoltán; Marke király — Koréh Endre; Izolda — Rosa Merker, a bécsi áll. operaház tagja; Brangene — Tutsek Piroška; Kurwenal — Palló Imre dr; Melot — Ney Dávid; Pásztor — ifj. Toronyi Gyula; Kormányos — Vitéz Tibor; Ifjú hajós — Sárdy János.

Az I. felvonás után kb.

8.00: Hírek.

8.20: Hanglemezek.

1. Grieg: Szeretlek (ének: Richard Crooks); 2. Kjerulf: Hardangeri nászút (Goldbergs Akadémiske kar); 3. Elgar: Szerelmi üdvözlét (Victor Concert zenekar); 4. Arditi: Parla, keringő (Galli-Curci); 5. Buzzi-Peccia: Lolita, szerenád (Tino Pattiera); 6. Turina:

Délibáb

Fandanguillo (gítár: Andrés Segovia); 7. Raff: Szerenád, dal (Essie Ackland); 8. Petrie: Seemanslos, dal (Marcel Wittrisch); 9. Kreisler: Kínai dobos (Minneapolis szimfónikus zenekar, vez. Ormándi Jenő); 10. Kaukázusi gyümölcsárusok, orosz daleyveleg (Kék madár együttes); 11. Vellones: Bohémkeringő (Martentó éterhangszerszóló); 12. Boyer: Les filles qui la nuit, francia dal (Lucienne Boyer); 13. Löhr: Petite maison gris, francia dal (Jean Sorbier); 14. Bordin: Une nuit au desert, keringő (haváji gítár: Gino Bordin); 15. Maduro: Manuela, dal (Pilar Arcos); 16. Manen: Els contrabandistes, katalán népdal (Celestine Sarobe); 17. Kopsch: Állatok harci indulója (Berlini állami opera zenekara, vez. Schütze).

9.25—10.40: A rádió szalózenekara.

1. Paksy József: Spanyol induló; 2. Buttykay Ákos: Balettzene a „Bolygó görög” c. operettből; 3. Fall: Sztambul rózsája, egyveleg; 4. Lehár: Részlet a „Pacsirta” c. operettből; 5. Monti: Csárdás; 6. Nagy Frigyes: Danse caprice; 7. Brahms: Magyar táncok (2., 3., 8. sz.); 8. Csajkovszkij: Virágkeringő.

KASSA (259.1 m.)

11.10: Ruszinyelvű ifjúsági előadás. „A könyv a legjobb barát.” Harcsár Miklós előadása. (Molodezi. „Knihasamj lucsiy druh.” Doklad Nikolaja Harcsára.)

11.30: Hanglemezek. 1. Rákóczi-induló (Berlioz feldolgozása, berlini filharmónikusok, vezényel Erich Kleiber); 2. Figedy Sándor: Kuruc dalok és táncok (Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Figedy Sándor).

11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Radnóthy Éva énekel, zongorakisérettel. 1. Schubert: Szerenád; 2. Huszka: Gül-Baba (Gábor diák dala); 3. Lehár: Víg özvegy (Vilja dal); b) Paganini. Valzer; 4. Strauss: a) Cigánybáró. Szaffi dala; b) Sárga liliom.

3.50: Hírek.

4.00: „Verchovina” balalajka együttes műsora.

4.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

4.45—5.10: Azonos Budapest I. műsorával.

5.10: „Régi felvidéki költők: Czuczor Gergely.” Keresztes Pál bevezetőjét emlemdja és a versket szavalja Tapolyi Rózsa.

5.50—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Február 10—11-én, péntekről szombatra virradó éjjel, a HATÁ hívőjeles adóállomáson, 9.125 kiloeikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2.00 óráig.

AMERIKA A RÁDIÓ ÉS VILLANY HAZÁJA

A világ technikai és tudományos műveltségében jelenleg kétségtelenül az északamerikai Egyesült-Államok vezetnek. Egész sereg történelmi jelentőségű találmány és felfedezés itt született meg: a repülőgép, az elektrócső, a mai értelemben vett hírszórórádió, az izzólámpa, a mozi, a beszélőgép, a tökéletes hangosfilm és számtalan más. Amerikában épülnek a legmagasabb házak, a leghosszabb hidak, a leghatalmasabb villanytelepek, a legnagyobb repülőgépek. Itt járnak a leggyorsabb vonatok, itt folyik a legkiterjedtebb méretű ipari tömegtermelés. Az élet végsőkig fokozott gépésítése folytán a villamos energiának nagyobb itt a jelentősége, mint bárhol és nincs ország a földkerekségen, ahol annyira elterjedt a rádió használata, mint az Egyesült-Államokban. De nézzük most ezeket a szuperlatívuszokat a statisztika legújabb adatainak keretében is. A világ telefon- és távíróhálózatának 60%-a az Egyesült-Államok területén működik. 22,500,000 amerikai otthon használ villamos energiát. 1926-ban egy átlagos amerikai család villanyfogyasztása még 425 kilowatt volt; ez a szám rohamosan emelkedik és szakértők szerint nyolc esztendő múlva, vagyis 1947-ben eléri majd az 1300 kilowattot. Az Egyesült-Államokban 37,666.666 rádióvevőkészülék van üzemben, ami annyit jelent, hogy 1000 lakos közül 290-nek van rádiója. Rengeteg az apró amatőrállomás és sehol a világon nincs annyi gépkocsi felszerelve rádiókészülékkel, mint Amerikában. Mindez méltó ahhoz az országhoz, mely a huszadik század legnagyobb villamos- és rádiótalálmányával ajándékozta meg az emberiséget. De a „korlátlan lehetőségek földje” más téren is rekordszámokat mutat. Itt közlekedik a világ vasutai-

nak 33%-a és itt fut a világ gépkocsiállományának 80%-a. Itt bányásszák a föld ólom- és széntermelésének 40, réz- és nyersvastermelésének 50, kőolajtermelésének 70%-át. Az amerikai tudományos kutatás nemcsak nagy felfedezésekkel gyarapítja állandóan a tudományt, de emeli a dolgozó polgárok életszínvonalát is, azzal, hogy javítja, tökéletesíti és olcsóbbítja a mindennapi életben és a háztartásban használatos különféle készülékeket. Ez elsősorban persze a rádiókra vonatkozik. 1927-től 1937-ig az átlagos rádiókészülék ára 125 dollárról 53 dollárra csökkent, ugyanakkor azonban minősége hatalmasan emelkedett. Ez a kettős oka a rádió példátlan elterjedésének Amerikában. Más villamos készülékeknél is hasonló a helyzet. A legnépszerűbbek egyike például a villamos hűtőszekrény; alig találni amerikai háztartást, mely nélkülözne. Ez a gép 1927-ben még körülbelül 350 dollárba, 1937-ben azonban már csak 170 dollárba került és a felére csökkentett ár következtében több mint hatszorannyian szereztek be, mint 1927-ben. Ez azt mutatja, hogy az amerikaiak nemcsak, kiterjedt technikusok, nagy tudósok, hanem jó kereskedők is. Még egy példa a technikai tökéletesítéssel járó gazdasági eredményekre: Az Egyesült-Államok jelenleg évente körülbelül 50 millió hatvanwattos izzólámpát használnak el. Öt esztendővel ezelőtt a lámpák darabja még 20 centbe került; most csak 15 centbe. De ugyanez idő alatt annyira tökéletesedett az izzólámpagyártás, hogy a lámpák most 15 százalékkal több fényt sugároznak s ezzel több mint 16 és félmillió dollár értékű villamos energiát takarítanak meg évente az amerikai népnek.

Végh Sándor
(Rozgonyi felv.)

12.10

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Figedy Sándor: Magyar lovassági induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara, vez. a szerző); 2. Berger: Amoureuse, keringő (Squire celesta-nyolcas); 3. Hoskowskí: Pniatowski lengyel induló (lengyel rendőrzeneke, vez. Sielski); 4. Ailboud—Niel: Volt egyszer két királyi gyermek (Leo Eysoldt zenekara); 5. Kraul Antal: Bakánóták, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara, vez. Figedy Sándor).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.15: Ifjúsági rádió: Zenés-dalos történelmi óra.

10.45: Mit nézzünk meg?

Az Angol-kisasszonyok Sancta Maria intézetét ismerteti Mesterházy Jenő.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Végh Sándor hegedül, zongorakisérettel.

1. Veress Sándor: Ária a hegedűversenyből.
2. Saint-Saens: Havanaise; 3. Zsolt Nándor: Valse caprice

12.45: Hírek.

1.00: Hanglemezek.

1. Donizetti: Az ezred leánya, nyitány (berlini szimfonikusok, vez. Weissmann); 2. De Curtis: Canta pé me, nápolyi dal (Gigli); 3. Tosti: Mattinata (Dusolina Giannini); 4. Curtillo—Schipa: Scrivenno a mammema, nápolyi dal (Tito Schipa); 5. Scarlatti: D-dur szonáta (zongora: Carlo Zecchi); 6. Pestalozza: Ciribiribin, olasz keringődal (Lucrezia Bori); 7. Leoncavallo: Mattinata (Herbert Ernst Groh); 8. Gastaldon: Tiltott zene (orgona: Marcel Palotti); 9. Tosti: Vágyvadás (Szedő Miklós dr.); 10. Grieg: Peer Gynt — Solvejg dala (Emmy Bettendorf); 11. Pade-

rewski: Menüett (Ilja Livsakov zenekara); 12. Ugo: Szerenád (Franz Völker); 13. Stenka rasin, orosz dal (Saljapin); 14. Strauss János: Pizzicato polka (bécsi szimfonikusok, vez. Anton Konrath); 15. Kremser: Régi holland hálaíma (berlini Lehergesangverein énekkar, vez. Hugo Rüdél); 16. Popper: Tarantella (gordonka: Földessy Arnold); 17. Kacsóh: Egy rózsaszál szebben beszél (Sztáray Márton); 18. Stainer: Skót és ír dalváltozatok (londoni fuvlanégyes); 19. Kálmán Imre: Csárdás-királynő, részletek (Szabó Lujza); 20. Lehár: Részletek a „Víg özvegy” c. operettből (Géczy Barnabás és zenekara).

Közben kb.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.00: Az Országos Közegészségügyi Intézet egészségügyi kiállításának ünnepélyes megnyitása Kassán.

Közvetítés a kassai Iparostanonciskoia díszterméből. Beszélő Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: Rendőr ívőszeneke.

Vezényel Szöllőssy Ferenc. 1. Hackel Lajos: Horthy István induló; 2. Suppé: Pique Dame, nyitány; 3. Zách Győző: Magyar dalok; 4. Friml—Stothart: The donkey-szerenád, foxtrott; 5. Kálmán Imre: Fortissimo egyveleg; 6. Sándor Jenő: Indulófox a „Mezei pacsirta” c. operettből.

6.00: „Egy magyar vértanu a börtönbe indul.” Vécsey Zoltán dr előadása Wesselényi fogságáról.

6.30: A rádió szalózenekara.

1. Auber: reparipa, nyitány; 2. Stolz: Dunai államok, keringőbránd; 3. Szántó Jenő: Brazíliai tangó; 4. Stephanides Károly: Szerelmi kettős; 5. Friml—Stotharr: Rose-Marie, egyveleg.

7.20: „Azok a régi jó disznótorok.”

Vidám hangképek dalokkal, muzsikával és jelenetekkel. Összeállította és írta Kilián Zoltán. Rendező Kiszely Gyula. Közreműködik Ákom Lajos férfinégyese és Oláh Kálmán cigányzenekara. Személyek: 1. A keretben: Szószóló — Kilián Zoltán; Szószólónő — Nagy Izabella; I. és II. énekes — Cselényi József; 2. „A nyársdugó”, hangjel. Madocsai János — Kürti József; Vörösmarty Mihály — Lehotay Árpád; Béres — Juhász József; 3. „Az öreg höllér”. Hangjáték. Ferenc — Juhász József; Lidi — Nagy Izabella; András bácsi — Kürti József; Gazda — Lehotay Árpád.

Utána kb.

8.40: Hírek.

9—12.00: „TÁNCOLJUNK.”

9—9.25: Csárdások.

Farkas Jenő cigányzenekara játszik.

9.25—10.25: Keringők és polkák.

A Mária Terézia 1. honvédegyalozezred zenekara játszik, Fígedy Sándor vezényletével
1. Dezsőfy György: Farsangi álmok; 2. Strauss János: Déli rózsák, keringő; 3. Fahrbach: Pesti tisztli kaszinóban, polka; 4. Zeller: Rózsák, polka; 5. Kálmán Imre: Marica grófnő, keringő; 6. Lehár: Éva-keringő; 7. Fricsey Richárd: Terpsichore, polka; 8. Popy: Exelsior, gyorspolka; 9. Huszka Jenő: Lili bárónő, keringő; 10. Eysler: Asszonyfaló, keringő; 11. Ascher: Katonai polka; 12. Matys: Jogászkeringő.

10.25—12.00: Csárdások.

Farkas Jenő cigányzenekara játszik.

Közben

10.45—11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.05: Táncclemezek.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.35: „A világ városai: Varsó.”

Komoróczy György dr előadása.

6.05: Rendőr fúvószekar.

Vezényel Szöllőssy Ferenc. 1. Myddleton: Ott lenn délen, egyveleg; 2. Woitschach: Indulógyveleg; 3. Bachó: István: Szánkázás, galopp.

6.30—6.55: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

7.25: A rádió szalózenekara.

Zakál Dénes: Virágok közt, szvit; 2. Vecsey: Északi éj; 3. Wieniawsky: Obertass, mazurka; 4. Debussy: Holdfény; 5. de Falla: Spanyol tánc.

8.00: Hírek.

8.20—9.00: Strauss Richárd: Hősi élet, szimfónikus költemény.

Előadja a newyorki filharmonikus zenekar, vez. Mengelberg. (Hanglemezről.)

KASSA (259.1 m.)

10.15—10.45: Azonos Budapest I. műsorával.

10.50: Az Országos Közegészségügyi Intézet egészségügyi kiállításának ünnepélyes megnyitása. Közvetítés az Iparostanonciskola díszterméből. Beszélő Budinszky Sándor.

11.10: Magyaros öltözködés. Münstér Irma előadása.

11.40: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Székely Lajos szalózenekara játszik.

1. Petrás Oszkár: Virágünnep, nyitány; 2. Johann Strauss: Császár-keringő; 3. Marcello: C-dur szonáta (csellószó): Horváth György; 4. Johann Strauss: Cigánybáró, fantázia.

Közben

3.50: Hírek, majd kassai sportközlemények.

4.15: Nősüljünk — ne nősüljünk? Tréfás verses párbeszéd. Irta: Szusilla Mária. Előadja a szerző és Kmezc Ferenc. (Zenit, lebo nezenit? — Zartovny dialog, Prednesu autorka a Franctsek Kmezc.)

4.25: Gursky T. Sándor szlovák táncdalokat énekel, kíséri Lindtner Jenő és zenekara. Alexander T. Gursky spieva slovenské tanecné slágre so sprievodom kapely Jenő Lindtnera.

1. G. Dusik—O. Kausitz: Cigán, o com spieva tvoja piesen... (tangó); 2. Dr T. Lengyel—A. Aranyos—I. Marko—L. Kupcok: Nezasluzis... (slowfox); 3. E. Generisch—J. Pelikán: Nikdy sa nedockám... (valcik); 4. J. Pelikán—F. Svatojansky: Stary baca... (foxtrott); 5. J. Taska—P. Friedmann: Poznal som dievca raz... (tangó); 6. A. Leuer—O. Kausitz: Jak rád som ta mal... (angl. valcik); 7. E. Generisch—J. Pelikán: V nedelu... (foxtrott); 8. V. Peierberger—J. Pelikán—Biednikov: Mám srdec jedno verné... (tangó); 9. J. Pihik: Ja malická... (foxtrott).

4.40: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

4.45—6.00: Azonos Budapest I. műsorával.

6.00: Hegyen-völgyön lakodalom. Hangképek, dalokkal. Összeállította Mezőssy Mária. A dalokat a kassai leánygimnázium énekkara éneklí, vezényel Guzman Teréz.

6.30—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

Február 11—12-én, szombatról vasárnapra vradó éjjel, a HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kiloeitkluson, 32.88 méteren.

Éjjel 12—1 óráig.

A MADARAK ÉS A RÁDIÓANTENNA

A korszerű technika vívmányai néha nagy zavart okoznak az állatvilágban, sőt nem ritkán tömeges szerencsétlenségeket is. Az egyik amerikai tudományos folyóirat olvasója például jegutóbb azt tapasztalta, hogy a kertjében repkedő madarak, az ott kifeszített antenناسodronyon minduntalan megbesezték magukat. Olykor egész csomó sérült, vergődő madarat szedett fel az antenna alól. A szegény szárnya-

sok, repülés közben, nyilván nem vették észre a vékony huzalt; nekiütöztek és lezuhantak. A kert tulajdonosa, mint lapjához intézett levelében írja, hamarosan rájött, mit kell tennie. Szabályos távolságban 5 cm hosszú szigetelőszalagdarabokat aggatott az antenna fölé s ezzel messziről felismerhetővé tette az akadályt. Az egyszerű orvosság hatott: azóta egyetlen madár sem sérült meg az antennán.

**A külföld
zenei
műsorai**

Február 5. vasárnap

Kilowatt	Hullámhossz		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
3	437	Beograd		21.00	22.15		18.30
100	357	Berlin		20.10	19.20		
100	316	Breslau		19.00	20.10		
32	325	Brno		18.50			
17	364	Bucaresti és		18.30	18.15		
60	1875	Radio Romania		19.50	20.15		19.15
60	1571	Deutschlands.		20.10	23.00		
150	1500	Droitwich		22.35	20.10		
25	251	Frankfurt			20.10	22.30	18.45
100	331	Hamburg		24.00	21.10	22.30	
100	456	Köln			20.10	22.30	19.30
100	291	Königsberg	20.10			22.40	
120	382	Leipzig			18.10		
50	342	London Reg.	19.30	22.05	22.35		
150	1304	Luxembourg			21.30	23.00	23.30
50	368	Milano	17.00	21.00	22.00	23.15	
100	405	München		22.30	18.30		
120	470	Praha		20.30	22.35		
60	215	Radio Paris	21.30	21.15		24.00	23.30
60	420	Róma		21.00		23.15	19.25
55	426	Stockholm		20.55	22.30		
100	349	Strasbourg		20.40	21.15	24.00	19.15
100	523	Stuttgart	24.00		20.10		
60	3861	Toulouse		0.30	22.30	23.45	
120	1339	Warszawa		17.40		21.30	19.30
120	507	Wien		19.00		22.40	

Ujrendszerű külföldi zeneműsorunkban a függőleges oszlopok között megtalálhatja a kedvence műsorait. Ha például tánczenére vágyik, egy szempillantást kell csak vetni a negyedik oszlopra s abban nyomban megtalálhatja, hogy milyen időpontban hallhat tánczenét. Ahol az éppen kedvező időpontot megtalálta, tekintsen vízszintesen az állomások rovatára és tudni fogja, hogy melyik állomásra kell beállítania a gépet.

Ha pedig kedvence állomása van s ennek műsorára kíváncsi, akkor az abéé sorrendjében következő állomások közül kikeresi azt és mellette vízszintes sorban megtalálja, hogy mikor és milyen zenét hallhat onnan.

Kilowatt és hullámhossztáblázat egészíti ki e műsorújdonságot.

A n
20.00: I
V. szim
II. szim
A rova
kat tün
az

Opera Szimfónia
20.00
20.00
24.00
0.30
22.00

Amit érdemes meghallgatni...

20.00: Deutschlandsenderről: Csajkovszkij: V. szimfónia. 22.00: Warszaból: Brahms: II. szimfónia. 24.00: Frankfurtból: Brahms: IV. szimfónia.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

20.10: Berlinből: Részletek: A bűvös vadász, Tosca, Bajazzók, Gioconda operából. 20.10: Deutschlandsenderről: Mozart: G-dur szimfónia. Csajkovszkij: VI. szimfónia.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Február 6. hétfő						A külföld zenei műsorai						Február 7. kedd					
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórákoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórákoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórákoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez	
20.00	18.05			19.05	Beograd		20.40			20.00							
	19.00	18.00			Berlin		20.10	21.00	19.00								
	22.30	20.10		18.20	Breslau		20.10			19.15							
	21.15		19.25		Brno		16.10										
	18.15	22.15		21.15	Bucuresti és Radio Romania		19.00	20.15	22.15								
20.00		18.30	23.20		Deutschlands.	20.10				19.15							
	23.30	20.00	0.25	19.40	Droitwich		22.55	19.40	24.00								
24.00	19.45	22.20			Frankfurt		20.15										
	19.45	21.10			Hamburg		22.40	21.10	24.00								
	20.30		22.30	18.50	Köln		22.15	19.10	20.10								
	19.20	23.00			Königsberg				20.10								
	20.10	19.45	19.00		Leipzig		19.15			18.20							
	19.20	21.00	23.25		London Reg.		21.15	19.40	23.25								
0.30	21.00	22.15					0.30	20.50									
	22.50	21.10	24.00		Luxembourg			21.00	22.45	20.45							
	21.00	22.30	23.15	19.20	Milano		21.00		23.15	19.20							
	21.20	19.15	20.10		München		19.15		22.20								
	18.25			22.20	Praha		21.10			22.20							
	23.30	21.30	24.00		Radio Paris		20.00	23.15									
		21.00	23.15	19.20	Róma	21.00				19.20							
	22.15	21.15		17.40	Stockholm		21.00	22.15									
	20.30	23.45			Strasbourg	22.30	19.30	23.45		20.30							
	19.00	22.30	20.15		Stuttgart	24.00	20.10	22.40									
	22.00	24.00	21.50		Toulouse		21.10	22.15	0.15	22.30							
					Warszava		21.00	19.00									
22.00	21.00	19.45					22.25										
		19.45			Wien			20.30	22.40								

Amit érdemes meghallgatni...

20.10: Leipzigből: Részletek: a Figaro, Walkür, Tannhäuser, Aida, Mesterdalnokok, Peer Gynt, A bűvös vadász operákból. 21.00: Milanóból: Wolf-Ferrari: La dama boba c. operája a Scalából.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

21.00: Beogradból: Fridl Frigyes vezénytelével: Magyar művek. 22.40: Luxembourgból: Brahms: D-dur szimfónia. 24.00: Stuttgartból: Brahms: I. szimfónia, Strauss, Weber, Schubert művek.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Február 8. szerda					A külföld zenei műsorai	Február 9. csütörtök				
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
	21.00			22.15	Beograd		21.00	22.15		
	20.30	19.00	22.30	20.10	Berlin		20.10	21.00		19.00
	19.00	20.10	22.30		Breslau				20.10	21.00
	19.55	20.40			Brno		16.10			
	19.00 20.15			21.15 22.15	Bucuresti és Radio Romania		19.15 20.15	18.17		22.15
	18.15	21.10			Deutschlands.		18.00			19.15
	19.35		23.30		Droitwich		22.30	20.30	0.15	
	20.15		19.30	24.00	Frankfurt		20.15			19.30
	24.00	22.40	20.10		Hamburg		21.20	20.10	22.40	
	19.10	21.10			Köln			21.00	20.10	22.15
	18.00	22.40		20.10	Königsberg	20.10	19.00	22.40		
	20.10		18.20		Leipzig			19.00	20.10	
		20.05	23.25	19.00 0.30	London Reg.	21.05			23.25	0.30
	20.40	23.25	24.00		Luxembourg	22.40			0.15	
21.00				19.20	Milano		22.30		23.15	19.20
	21.30	20.10			München	22.30	18.20			24.00
	21.10		19.25	22.20	Praha		21.20			22.20
	21.30	22.00	24.00	23.30	Radio Paris	21.30	22.30			24.00
	22.30	21.00	23.15	19.20	Róma	21.00				19.20
	21.10	19.30	22.15		Stockholm		20.45	19.30		22.15
	21.30	23.45	21.15		Strasbourg		21.15	20.30		
	21.30	20.10	22.30		Stuttgart	24.00	20.15	22.30		
	19.15	23.40	0.15	23.15	Toulouse		20.05	21.10	23.45	
	19.00 21.00		22.30	22.00	Warszawa		22.00 23.15	19.00		
20.10	18.55	22.40			Wien				20.10 22.40	

i...

vezény-
Luxem-
24.00:
Strauss,rszámó-
án ad
reléz!

ök

Hanglemez

19.00

21.00

22.15

19.15

19.30

22.15

0.30

19.20

24.00

22.20

24.00

19.20

22.15

áb

Amit érdemes meghallgatni...

19.30: Brnóból: Donizetti: Don Pasquale c. operája. 21.00: Stuttgartból: Zilcher: IV. szimfónia. 21.00: Milanóból: Komjáti: Éjféli tangó c. operettje. 22.15: Stockholmból: A Budapesti négyes hangversenye. Beethoven, Mozart művek.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

20.10: Königsbergből: Verdi: Otello c. operája. 20.10: Deutschlandsenderről:

Schulze: „Fekete Péter“ meseopera. 21.00:

Milanóból: Puccini: Tosca c. operája.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Február 10. péntek					A külföld zenei műsorai	Február 11. szombat				
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
	17.30			22.15	Beograd		21.00	20.00	22.15	18.15
		19.00	21.15		Berlin			19.00	20.10	
	22.20	19.00			Breslau			20.10		18.30
19.30	21.10			22.35	Brno		17.35			
					Bucuresti és Radio Romania				20.15	22.15
19.35	18.15				Deutschlands.	20.10	23.00	19.15		
	20.10	19.15			Droitwich		19.45	21.00	24.00	
	22.45	21.15	0.05	20.30	Frankfurt		20.15	19.35		
	20.15	24.00		19.30	Hamburg		24.00	20.10	22.40	
	24.00		19.00	20.10	Köln		20.10	22.15	24.00	
	21.00	20.10	19.00	22.15	Königsberg	20.10		19.00	22.50	
		19.10	20.10	22.35	Leipzig			19.00	20.10	18.15
	19.00	22.30		20.10	London Reg.		19.30 20.50		23.30 0.20	
	20.50 0.30	19.00 22.00	23.25		Luxembourg		22.15	18.00	24.00	23.45
	23.30	20.30	24.50		Milano	21.00			19.20	
		21.00	23.15	19.20	München		18.10	20.10	22.20	
	20.50	20.20			Praha		20.40	21.10	22.35	22.30
	18.25			19.25	Radio Paris		23.05	22.10	24.00	23.30
	24.00	21.15	20.40	23.30	Róma		21.00	19.20	23.15	
		21.00		23.15	Stockholm		19.30	20.00	22.15	
		22.15	21.30		Strasbourg		22.30	23.45	24.00	21.15
	21.30	19.30			Stuttgart			22.30	24.00	19.00
	21.00			22.30	Toulouse		19.15	22.30	23.45	
		19.40	20.05		Warszawa		19.15	21.00	23.15	
	21.15	19.00		22.45	Wien		18.50	20.10	22.40	
	20.10	22.40								

Délibáb

57

Milyen a jó televíziós színész?

Az angol rádió érdekes követelményei

Mint a „Délbáb” már jelentette, Amerikában és Európában komoly erőfeszítéseket tesznek a rádiótársaságok, hogy a távolbalátót bevezessék a mindennapi életbe. Az Egyesült-Államokban folytatott próbaadások igen jól sikerülnek és szinte mindennapos, hogy színpadi jeleneteket, sőt rövidebb színműveket játszanak el erre a célra válogatott színészgárdával, a televíziós felvétel előtt. Hasonlóképp az angol rádiótársaság, a B. B. C. („British Broadcasting Co.”) távolbalátóműsorában is napirenden vannak a színpadi közvetítések s ugyanilyen irányban halad a német és a francia távolbalátórádió is. Az új művészeti ág: a televíziós színpad szinte szemünk láttára fejlődik, alakul, bontakozik és a születését és vajudását kísérő érdeklődés, ha lehet, meghaladja még azt is, amivel a mozit fogadták a film első napjaiban. Nem csoda. A televíziós színpad talán még a filmmel is szédítőbb lehetőségeket ígér.

De nemcsak a közönség figyeli feszült kíváncsisággal, míve nő és milyen élményeket tartogat számára az új találmány, hanem a színház és a film színészi gárdája is és mindazok, akik művészi képességeiket a távolbalátó-színpadon akarják kamatoztatni. Ez az érdeklődés is teljes mértékben jogosult, mert a távolbalátó színház is, film is; az előbbi hús-vér-valóságát egyesíti az utóbbi korlátlan technikai és mozgási lehetőségeivel. Ha pedig a távolbalátás színház, akkor színészekre és — természetesen — színésznőkre van szükség. Ebben gyökerezik a távolbalátó-színpad egyik legidősebb és talán legtöbbet vitatott kérdése: milyennek kell lennie a színésznőnek, ha arra törekszik, hogy alakja, arcjátéka, általában egész megjelenése, kifogástalanul érvényesüljön a televízió-végvétel vetítőernyőjén?

A felelet nem könnyű, mert a távolbalátó működése különleges világítási hatásokat kíván és más olyan műszaki jellegzetességekkel jár, melyeket a rendezőnek mindenképpen figyelembe kell vennie, éppen úgy, mint a filmmel. Érdekes és sokfelé ágazó kutatások folynak most, azzal a céllal: filmnél megtalálni a színész külső megjelenésének azokat a formáit, melyek legjobban illenek a távolbalátó-színpad keretei közé. Felettebb érdekesek ebből a szempontból az angol rádió eddig szerzett tapasztalatai.

Az angol távolbalátó-rendezők elsősorban azt kívánják a jó televízió-színésznőtől, hogy szép, kellemes megjelenésű, megnyerő fellépésű és jó hangú legyen, vagyis a jó hangos filmszínész külső kellekeit egyesítse magában. Tapasztalat szerint, nem minden arc hat előnyösen a vevőgép kicsiny vetítő-ablakában; legjobban benyomást a tojásdadalakú fejek keltenek. A készülék annál tisztábban közvetíti a képet, minél élesebbek egyes részei között az árnyalatkülönbségek és mennél kiemelkedőbb a színezésük. A barnák ezért sokkal jobban érvényesülnek a televíziós színpadon a szőkeknél; a legszebb szőke haj is csak elmosódva látható. Az arc a kellő ellenért kedvéért még a filmfelvételekben szokásosnál is alaposabb kikészítésre szorul. Az angol szakértők ezeket a színösszetételeket ajánlják: világoskék-sárga arcból, barnára festett ajkak(!); az orrot sötétsárga festékkel célszerű bekenni, az orrlukák viszont élénkpiros színben ragyogjanak. A zöldrepingált szemhéjakat színeketek szempillák és szemöldökök keretezik. Ez a „makeup” tehát valósággal ijesztő mázoltánná csúfítja a szegény színésznő arcát; de a kísérletek szerint csak ilyen ríktó kipingálás biztosítja a

vetélkor a vetítőüvegen felbukkanó arc élethű és természetes árnyalathatásait. A legtöbb távolbalátó-néző, amikor valamelyik szép „actress” képében gyönyörködik, alighanem alaposan megremülne, ha megpillantaná az eléje vetítődő kép össze-vissza mázolt eredetijét a televíziós stúdióban...

Angliának és más nyugati államokban is, sok gondot fordítanak a távolbalátó-közvetítésre alkalmas színészgárda kiválasztására. Nemcsak a színház és a film már meglévő „készletéből” válogatnak, hanem a jelentkező új „anyagból” is. A próbák felettébb szigorúak. A jelöltet ablakkeretbe helyezik, úgy, hogy csak mellől felfelé látszik, elébe helyeznek egy nagy Jupiterlámpát, ráirányítják a felvétel-kamarát és „próba felvételt” készítenek róla. Csak hogy ezt a felvételt nem rögzítik meg képszalagon, hanem a televíziós mérnök és rendező kutató-műhelyében felállított vevőgép ernyőjén tanulmányozzák. Közben különböző festési kísérleteket végeznek az aldozat arcán; más-más ruhába öltöztetik, ezérelé helyzetet és testtartást próbáltatnak vele ki s csak mindezek után döntenek el a kérdést, alkalmas-e a jelölt arra, hogy az új színpad leendő csillaga legyen. Amellett azonban azt is megkövetelik, hogy kifogástalan beszélőképességgel és énektudással rendelkezzen, hiszen a televízió csak kiegészítője a hangrádióknak; eleven hangosfilm, képszalag nélkül. A B. B. C. ebből a szempontból is nagy követelményeket támaszt a televíziós színésznővel és bemondónővel szemben, akiket a rádióelőfizető, bemondásuk közben nemcsak hall, hanem lát is. Jól kell tudniok anyanyelvükön kívül franciául és németül. Érdekes az a feltétel, hogy női bemondók csak férjes asszonyok lehetnek. Erre, úgy lát-szik, az a tapasztalat kényszerítette az angol rádiót, hogy a szép leány-bemondónők egy-kettőre férjet találnak az előfizetők között és hamarosan a házi-tűzhelyel cserélik fel a mikrófont meg az ikonozkóp-kamarát. Hiszen ma, a távolbalátó korában, meglátni és megszeretni, valóban csak egy pillanat műve...

Kedvezmény lapunk olvasóinak!

Egy pompás naptárt küldünk bérmentve, ha bélyegben beküld 20 fillért. A naptár egész tömeg olyan tanácssal szolgál, amelyek minden nap felmerülnek. A naptár felakasztható. Nagysága a következő: hossza 19,5 cm, szélessége 27,5 cm, terjedelme pedig 100 oldal. Szemet-lelket gyönyörködtető szép kivitel.

Megrendelhető a DÉLIBÁB kiadóhivatalában,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám

A kalapács

Irla: HAVAS ZSIGMOND

1.

Boniface Holmes tanár különös házában lakott Lambeth legdélibb részén. Öreg ember volt, fősvény, bogaras és csak egyetlen dolog érdekelte a világon: a gyűjteménye. Ha néhanapján idegen vetődött a házába és meglátogatta múzeumát, első érzése a csalódás volt. Csalódás azért, mert a lambethiek gyakran emlegették a gyűjteményt. Például: „No, ez a borotva is belekerülhetne már Holmes tanár múzeumába!” Annyian emlegették ezt a múzeumot, hogy a tájékozatlan ember joggal hihette, hogy a gyűjteményben rendkívül érdekes, exotikus, különleges dolgok láthatók. És mi volt a valóság? Ha a látogató betoppant a Holmes-ház nagy szobájába, akkor az üvegszekrényekben csupa kopott, közönséges holmit láthatott. Rozsdás patkót, kötél-darabokat, vasrudakat, ismeretlen rendeltetésű, primitív szerkezeteket, rongydarabokat, egyszerű konyhakést, rozsdamarta bicskát és hasonlókat. Minden tárgyon fehér papírlap, a papiroson pedig szám, mint a múzeumokban. Holmes tanár múzeumának katalógusa vastag kötet volt és a világ egyetlen múzeumának katalógusához sem hasonlított.

A gyanútlan látogató közömbösen lapozott benne és egyszerre hideg kezdett futkározni a hátán, a haja égnek állt és aztán riadt szemmel pislogott a szekrények felé. Nem is esoda, amikor például a 68-as számú kötél-darabról a katalógusban ezt olvashatta:

„Ezen végezte életét Sharples, a hatchami feleséggyilkos. A szerencsétlen asszony holttestét utazókosárba gyömöszölte, beadta a Charing Cross pályaudvar ruhatárába, ahol egy hét múlva felfedezték. Egy hajcsat árulta el az áldozat személyazonosságát, Barling detektív kinyomozta a tettest és Sharplest tíz hét múlva felakasztották. Részletesebben lásd 69-es szám alatt lerakott hajcsatnál.”

Kevés látogató volt kíváncsi a részletekre is, mert mire a rövid tájékoztató végére jutott, úgy érezte, hogy a homályos, rosszul világított szoba egyszerre megtelik szelle-

mekkel, árnyakkal és minden sarokban legalább egy gyilkos leselkedik...

Igaz, Boniface Holmes tanár házát kevesen látogatták. Néha-néha eljött egy-egy bűnügyi jogász, külföldi rendőrtiszt, de a nagyközönség nemigen juthatott a házába, ahol a külön ember majdnem egyedül élt. Rajta kívül Fanny, a süket, öreg házvezetőnő volt az egyetlen élőlény a házában.

2.

A tanár kitűnően érezte magát lambethi otthonában és a múzeumon kívül legfeljebb a kert érdekelte. Minden délelőtt és délután, ha elég jó volt az idő, néhány órán át buzgón tett-vett a virágai között. Hosszú éveken át egyhangúan telt az élete és izgalom legfeljebb akkor költözött a házába, ha a gyűjtemény új tárggyal szaporodott. Ilyenkor az új szerzeménnyel napokon át foglalkozott, megvizsgálta, cédulázta, megírta bizarr történetét, bevezette a katalógusba és végül a holmit gondosan elhelyezte az egyik üvegszekrényben.

A gyűjtemény többszáz tárgyból állott és a legelőkelőbb helyet egy kalapács foglalta el. Ez volt Holmes tanár büszkesége. Borzalmas és véres bűnügyi történet fűződött hozzá. Valamikor Gimbletté volt, a poplari örülté, aki közel másfél éven át garázdálkodott London külvárosában és amíg elfogták, majdnem egy tucat embert ölt meg a kalapácsával. Abban az időben az éjszakai járókelők jobban féltek az uccán, mint „Jack, a hasfelmetsző” idejében. A rémet rendkívül érdekes körülmények között fogták el és elmerővagyintézetbe szállították.

Holmes tanár megszerezte a kalapácsot és büszkén helyezte a legnagyobb szekrény legelőkelőbb helyére. Itt látta meg Ned, Fanny unokaöccse is. Ned nem véletlenül került a házába. Úgy történt, hogy az öreg, siket házvezetőnő egyszer a gazdjára elé állt és panaszkodni kezdett. Elpanaszolta, hogy öreg, fájnak a lábai, már nem bírja a sok munkát és végül oda lyukadt ki, hogy bizony segít-

Délibáb

ségre lenne szüksége. Holmes erre megremült, mint még talán sohasem. Hogy ő oda-vegyen a házba valami fiatal, hangos, éneklő leányzót, vagy talán símaképjű, alázatos inast? Nem, akkor inkább ő jár bevásárolni és ő takarít. Részletesen megtárgyalták a dolgot és akkor kiderült, hogy Fannynak van egy unokaöccse, olyan lassú észjárású falusi kamasz, aki megfelelne kisegítőnek. Így történt, hogy Ned odakerült a házba.

Boniface Holmes egy kicsit megborzadt, amikor meglátta. Tagbaszakadt, nehézléptű, sötét tekintetű fiú volt. Szeme fölött összenőtt sűrű, fekete szemöldöke, kezét állandóan ököbe szorítva tartotta és nagyon ritkán beszélt. Amikor az első napon a tanár elmagyarázta neki, mi lesz a teendője, csak bólintott és mindössze ennyit mondott:

— Jó!

Az öregúr néhány hét alatt megszokta a kamasz jelenlétét a házban és ellenszenve is műlőban volt. Egy napon azonban mégis megrettent. A kertből jövet belépett a műzeumba és akkor észrevette, hogy Ned a nagy szekrény előtt áll és kimeredő szemmel bámulja Gimblett kalapácsát. Holmes kövédermedten állt a küszöbön és percek teltek el, amíg Ned megmozdult. Tekintetét csak akkor vette le a kalapácsról, amikor ősztone végre megszűgta neki, hogy már nincs egyedül a szobában. Összerezzett, amikor gazdáját meglátta, lesütötte a szemét, a porrongyot görcsösen szorongatta a kezében és kisuillant a szobából.

Boniface Holmes rosszul érezte magát és hideg verejték gyöngyözött homlokán, amikor visszaemlékezett Ned sötét tekintetére. Ez rosszat jelent... Ki tudja, milyen ősztonök lakoznak ebben a kamaszban. Milyen indulatok lappanganak belsejében, amelyek egyszer felszabadulhatnak és akkor... akkor jaj...

— Nem tudok róla semmit — gondolta fogvacogva. — Lehet, hogy örült volt az apja... Meglátta a kalapácsot és primitív agyában egyszerre tervek kezdtek kovályogni... Itt lakik a házban, tudja, hogy íróasztalomban pénzt tartok...

Űjra megborzongott és riadtan nézett a kalapács felé, de csak homályosan látta az üveg mögött...

3.

Napok múltak és úgy érezte, hogy Ned kerül őt. Ha messziről megpillantotta, fejét egyszerre a vállá közé húzta és elsompolygott. Két vagy három hét múlva a tanár újra meglepte őt a műzeumban. Éppen akkor toppant a küszöbre, amikor Ned a szekrény előtt állt, a kalapácsot nézte és ezt suttogta:

— Jó kis kalapács... Betörne, mint a tojás héja...

Holmes úgy megremült, hogy ijedt hang tört elő a torkából. Ned villámgyorsan megfordult, majd kifelé csörtetett, mint az erdő megriasztott vadja... Az öregember pedig székhéhez támoiygott, lerogyott rá és ott, a rémséges tárgyak között mozdulatlanul bá-

mult a levegőbe. Folyton csak egy kérdés kinozta: mit tegyen? Küldje el Nedet? Dobja ki, figyelje meg, vagy ő meneküljön el? Nem tudta eldönteni. Borzongott és hideg rázta. Aznap nem vacsorázott és korán ágyba fekiúdt. Érezte, hogy rövidesen eljön a vég és ő nem védekezik... Jöjjön aminek jönnie kell!

Másnap, harmadnap nem is látta Nedet, aki majdnem minden idejét a pincében vagy a konyhában töltötte. Fát vágott, rézedé-nyeket sűrolt, zöldséget hámozott és közben egyetlen szót sem szölt.

Negyednap délután, amikor az árnyak már hosszúra nyúltak a kertben, Boniface Holmes betámolygott a nagy szobába. Első tekintete a nagy szekrényre esett. A kalapácsot kereste és megtántorodott, amikor Gimblett gyilkos szerszámát nem látta a polcon. Csak a szám volt a helyén...

— Ez a vég — suttogta és a növekvő homályt nézte. Lassan minden elmosódott előtte. Már nem látta a szekrényekben lévő kötél-arabokat, konyhakéseket, töröket, pokolgépeket és a sötétbarna foltokkal tarkított ruhadarabokat. Úgy képzelte, hogy Ned besurrant a szobába, a szekrényből kivette a kalapácsot, a kabátja alá rejtette és lesurrant vele a fülkéjébe. Eldugta valahol, hogy kéznél legyen, ha szüksége lesz rá... Mikor lesz rá szüksége? Talán még ma éjszaka...

Egyszerre leszállt az este és a szobában már csak a szekrények üvege csillogott. Fáradtan felállt és a hálószobájába vánszor-gott. Végigheveredett az ágyon és a sötét mennyezet felé bámult. Órák teltek el és ő még mindig csak a távoli neszeket, zajokat leste. Sompolygó, halk léptek kopogását várta...

Tíz óra lehetett és még mindig semmi sem történt. Úgy érezte, ha még sokáig várakozik, megőrül. Felugrott az ágyról és támoiygó léptekkel az ajtóhoz ment. Felrántotta és a sötét folyosóra nézett. Senkit sem látott odakint. Végigbotorkált a folyosón, megrogy-gyanó léptekkel lement az alagsorba, a konyha felé és amikor az ajtóhoz ért, még egy mélyet sóhajtott s benyitott.

Odabent a lámpafény egy pillanatra elvakította, de azért látta Nedet, aki egy számoiyon ült és éppen felemelte a kalapácsot.

Szemében rémület volt, amikor gazdáját észlelte. Boniface Holmes elcsukló hangon, szelíden kérdezte:

— Ned, mit csinálsz?

A kamasz rábámult, nagyot nyelt, aztán vgyorogni kezdett és így szólt:

— Diót török!... Ezzel a jó kis kalapács-csal... Úgy török a dió héja, mint a legvékonyabb tojás... Olyan jó a fogása... Ne tesszen haragudni, hogy elvittem kölcsönbe, de megtisztítottam... Rozsdás volt...

— Gimblett — nyögte Boniface Holmes. — Poplarban... Három éve... Nem rozsdá volt az rajta...

— Nem baj, most legalább olyan fényes, mint a csillag...

kérdés
? Dobja
? Nem
rázta.
lyba fe-
vég és
jönne

Nedet,
n vagy
rézedé-
közben

vak már
e Hol-
első te-
kalapá-
amikor
a pol-

vő ho-
osódott
n lévő
et, po-
tarki-
y Ned
vette a
lesur-
hogy
Mikor
aka...
obában
tt. Fá-
ánszor-
sötét
és ő
ajokat
ogását

ni sem
árako-
nolygó
és a
oda-
grogy-
ba, a
még

ra el-
szá-
ácsot.
zdáját
angon,

asztán

apács-
a leg-
sa...
köl-
volt...
es. —
ozsda

ényes,

áb

Katonás menetben vonulnak fel zászlóik alatt a kis farkaskölykök

A becsület, az önfeláldozás apró kis lovagjai a farkaskölykök

Minap trombitászó, friss, vidám, érces induló hangjai hullámzottak végig az egyik pesti körúton és az emberek megszokott kíváncsisággal gyűltek ki a járda szélére, hogy megsejmeljék az ingyenes katonai díszfelvonulást. Úgy zengett, harsogott a fényes, sárga trombita éneke, mintha hét csatát látott öreg kürtös fújta volna s ritmusain egy század katonának kellene lépést igazítani. Am rövidesen kiderült, hogy nem katonák jönnek a kíváncsi pesti uccán, nem öreg kürtös fújja azt az óriási réztrombitát, hanem apró, zöldsapkás, zöldtrikós, felszalagozott csapat vágja ki a rezet díszlépésével és a kürtös is alig látszik ki a földből. Jöttek ezek az apró, kis vitézek, teli szalagokkal, zászlókkal, még dobokat is vertek, ahogy lépésük odacsatant a kemény pesti kövezethez és amint itt végigmeneteltek az emberek előtt, mintha egy láthatatlan kéz mosolyt simogatott volna szét a nézők szemén, arcán.

— Nini, farkaskölykök — mondotta egy civil kisfiú édesapjának és úgy nézte ezt az

apró kiskgyerekhadseréget, mintha közjüik jutni legszebb karácsonyi álma lenne valamikor.

Ez a mosoly, amit az apró gyereksereg felvonulása az emberek arcára előcsalt, őszinte volt, mert amióta világ a világ, a gyerek mindig népszerű lesz, népszerű különösen akkor, ha ilyen szépen, okosan, kedvesen, fegyelmezetten, kis egyenruhákba bujtatva vonul fel szemünk előtt. Valóban nincs kedvesebb látvány, mint ezeknek az apró farkaskölyköknek a menetelése. Ezek a palántalovagok, a jövő nagy cserkészjei annak az angol nevelési módszernek előírásai szerint élnek, amely tucatszámra adta a nagy embereket, a nagy jellemeket a világnak.

A cserkészlet mozgalmának az ifjúság nevelésében óriási a jelentősége. Alakítja a serdülő lelket, formálja a jellemet és az élet mindennapi kísértésével szemben állandóan egy szebb, finomabb, nemesebb életforma felé irányítja figyelmüket. Amikor a cserkészmozgalmat létrehozták, talán nem is gondolták volna, hogy ennyire elterjed ez a mozgalom mind az öt világrészben. Mert a mi kis farkaskölykeinknek a rokonai ott van-

Délibáb

nak Dél-Afrikától kezdve egészen Finnország legészakibb pontjáig. Ezer és ezer kis farkaskölyök kel fel naponta a világ minden részében azzal a nagy problémával, hogy vajon mi jót is cselekedhetne aznap. Mert az iratlan farkaskölyöktörvény legelső sorban ezt követeli. Tégy jót minden nap. Ahány kis farkaskölyök, annyi tiszta, nemes szándék, annyi buzgó jóindulat, annyi törekvés a magasabb emberi ideálok felé.

A farkaskölyökmozgalom, habár szorosan a cserkészmozgalmakhoz tartozik, mégis megelőzi a cserkészetet, amelyet alapítói tizenkettedik életévüket betöltött fiatal fiúk számára létesítettek. Nyolc és tizenkét év között levő kisfiúk, apró diákok a farkaskölyök, akiknek, hogy a nagy cserkészi rangba eljussanak, rettenetesen nehéz és komoly próbákat, vizsgákat kell letenniük. A kis farkaskölyöknél is csillaggal honorálják az előmenetelt, a rangot és hogy fogalmat alkothassunk magunknak arról, milyen nehéz a legelső egyetlen csillagot megszerezni, ami még csak az első lépés a ranglétrán, akkor hallgassuk végig az egycsillagos próba szabályzatát.

Annak a kis farkaskölyöknek, aki erre az első csillagra vágyódik, alaposan kell ismernie nemzeti zászlaját. Tudnia kell csomókat kötni, még pedig úgynevezett egyszerű, kettős, halász-, hurok-, borító-, nyolcas- és bok-

roscomókat. Tudjon ezenkívül bukfenetet vetni, bakot ugrani egy legalább ugyanakkora fiún, mint jómaga, írjon le karikát hajtva egy nyolcas alakot, tudjon labdát dobni jobb- és balkézrel, de úgy, hogy egy tőle tíz lépésnyire álló fiú hat dobás közül négyszer elkaphassa a labdát. Tudjon páros lábbal harmincsor kötélén szökdelni, tíz lépésig vigyen egyensúlyozva a fején három rendes nagyságú könyvet. Ezenkívül természetesen tudnia kell, hogy miért és hogyan kell kezét, lábát állandóan tisztán tartani. Mindez nem elég. Jól kell ismernie az órát, tudjon legalább tíz nótát és legyen legalább már három hónapja felavatott farkaskölyök.

Ha mindezt tudja, akkor reménye lehet a legelső csillagra.

Hogy a serdülőkorú gyermek jellemének kialakításában milyen jelentékeny befolyásoló tényező a farkaskölyökműlt, azt legjobban az iskolák pedagógusai tudnák bizonyítani. Az ilyen, farkaskölyökségen átesett apróságok mindig alapos, rendes tanulók, akik pontosan megcsinálják feladataikat és magaviseletükkel sincs annyi baj, mint azokkal a gyerekekkel, akik nem mentek keresztül a farkaskölyökmozgalom nevelő hatásain. Magyarországon évek óta rendkívül erős fejlődést mutat a cserkészet és ennek nemcsak a tanítók, de maguk a szülők is örülhetnek.

Híres pszichológusok, nagynevű lélek-

**Imádkoznak
a jövő gent-
lemanjai, a
farkaskölykök**

búvárok minden kétséget kizáróan bebizonyították, hogy későbbi életünk, cselekedeteink, sorsunk kialakulására gyermekkorunknak élményei döntő befolyással bírnak. Nos, ezekből a kis apró lovagokból, akik már tizenkét éves korukig magukba szívják az önzetlenség, a becsület, a másokon segíteni akarás tanait, nem lesz kisiklott életű ember, aki a felnőttek társadalmában összeütközésbe kerül a törvényekkel. A farkaskölyökélet tanításai mindörökké beleszívódnak fogékony, zsenge gyermeklelkükbe és amikor a felnőttek sorába lépnek, gyermekkoruk tisztaságát vetítik ki magukból.

Baden-Powell cserkészmozgalmának magja nagyszerű fává terebélyesedett az egész földkerekségen és a kis magyar farkaskölykök a különböző nemzetközi cserkészünnepségeken bebizonyították, hogy méltók az angol gentleman-szellemhez, amely a cserkészmozgalom velejárója. Amikor tehát felharsannak a kis farkaskölyöksapatok trombitái a pesti uccákon, a kirándulóhelyek mellett úgy nézzük ezeket az apró lovagokat, mint a jövő nagyszerű ifjúságát, amelynek élete talán napfényesebb, egészségesebb lesz, mint az elmúlt generációé volt.

Gy. L.

**Tízórai a
farkaskölykök táborában**
(Világh Miklós felvételei)

Két vers

SÍRKŐ

Ha álmaimat elveszed, megölsz.
Tudom, hogy elveheted álmaim.
Fál tudom, hogy lelketlenné tehetsz.

Ha megölsz, nem halnak meg vágyaim,
Belédszívódnak, és megváltozol:
Akkor hajolsz te meg szívem előtt.

Akkor éled át minden vágyamat,
És emlékem örökké suttogod,
A sírkövem lesz málló életed.

És átsír rajtad minden bánatom,
Belédvésődik, hogy szerettelek, —
Óh egyetlen igaz sírkő, ki él

I ki meghal egyszer, mint meghalt halottja...

IMECS BÉLA

RÖGESZME

Többnek lenni, mint bárgyú türelem,
Koppanni százszor lámpáiúvegen,
S repülni tiszta
Szárnyakkal vissza
Ezerszer is a bűvös cél felé,
Mert életünk ott már az Istené,
S lelkünket a fény habzsolva issza.

De valaki, lázunkat elunva,
A lámpát ha hirtelen kifújja —
Már semmik vagyunk.
Eláll a szavunk,
És sötét szemünket a rögeszme
Boldog káprázatára szögezve,
Holtraváltan a mélybe zuhanunk.

VAÁD FERENC

Délibáb

A legkisebb művésznők között

Eltérően a rendes szokástól, nem a nagy primadonnákkal, nem híres színésznőkkel csináltunk intervjút, hanem a legkisebb művésznőkkel, akik egyelőre óvodai növendékek. A „műértő” felnőttek természetesen a papákból, mamákból és nagymamákból állottak eddig, ami már előre biztosította a falrengető sikert. De nem lehet tudni, hátha ezek között a parányi művésznőcskék között van elrejtve a jövő nagy primadonnája, szubrettje, sőt talán Greta Garbója! Hiszen olyan bájosak, olyan lázasak, izgatottak, akárcsak a felnőttek, ami csodálatos módon igazolja a színpadnak azt a nagy, átfőmáló, delejes hatását, melyet mindenki egyaránt gyakorol, aki poros szőnyegére lép. Isten legszebb virágszála a gyermek s nagyon rossz léleknek kell lennie annak, aki nem tud gyönyörködni az emberpalántáknak ezekben a finom, százzsínű hajtásaiban, a gyermeklélek fellobogásában, a művészi szépért való lelkesülésében.

Csak egyben „felnőttek” ezek a kis művésznők. Szeretik a tapsot és az édességet, de abban már egészen gyerekek, hogy nem irigylik egymás sikerét, nem fintorítják egymásra fítos orrocskájukat a nagyobb taps, a pompásabb kosztüm, vagy a nagyobb doboz

Nyilatkozik a
kis primadonna

A négy kis
táncosnő
együttese

Délihá

A négyéves szólótáncosnő (Kárpátos sajtó foto)

— Láttál már életedben valóságos, nagy színésznőt?

Ekkor meg ezt felelte:

— Most már elmegyek, mert elfogyott a csokoládé.

A kis primadonna igen bánatosan szopogtatja most már az ujját. Újabb szelet csokoládéval segítünk s ez megteszi a végleges hatást.

— Valld be őszintén, Zsuzsika, mit szeretsz jobban? A zongorát, az éneket vagy a csokoládét?

— Apukámat — mondta bájosan.

— Hát anyukádat?

— Azt is szeretem, csak most haragszom, mert szorít az új cipőm.

— Most vettétek?

— A nagymama vette, nem a mama.

— Itt a nagymama is?

— Igen — mondja s már el is fut, egyenesen a nagymama ölébe, aki össze-vissza csókolja s közben peregnék szeméből a könnyek a kisunoka arcára.

A második interjúalany már jóval önzetlenebbnek bizonyult, mint Zsuzsika. Ötéves, ennivalóan aranyos, szökehajjú, kékszemű, értelmes csöppség.

— Mondd, Magdi — kérdezzük, — mi szeretnél lenni?

— Övonéni.

— Miért?

— Mert akkor mindig játszhatnék azzal a sok-sok játékkal, ami itt a szekrényben van.

— Hát táncolni nem szeretsz?

— De igen. Csakhogy — teszi hozzá utánozhatatlanul kedves mosollyal, — táncolni előbb tanulni kell, játszani pedig mingyárt lehet.

— Magdi, ha sok-sok pénzt keresnél, mit csinálnál vele?

— Vennék anyukának egy nagy autót, hogy azon menjen bevásárolni a csarnokba. A többit meg odaadnám apunak. Ő úgymint vesz nekem sok mindent.

— Másnak nem adnál?

Gondolkozik. — A Lajcsinak is adnék.

— Ki az a Lajcsi?

— A Székely néni fia, ott mellettünk a házban. Második elemista. Mindig azt mondja, ha pénze lenne, sok színes üveggolyót venne. Hát erre adnék neki.

— Még egy kérdés Magdi, nem félsz, amikor táncolsz?

— Mért félnék, a bácsik, meg a nénik szeretnek engem és úgymint tapsolnak a végén.

— Igazad van Magdi, csak mindig érezed úgy, hogy a bácsik, meg a nénik szeretnek téged...

Az előadást a Himnusszal fejezte be a hangverseny művészgárdája, azután szétoszlottak, hogy tovább álmodják a kedves, szép valóságot, amit két órán keresztül lepergettek.

Nagy Dániel

Déliabáb

csokoládé miatt. Itt még nincs intrika, féltékenység, gyűlölet, sértett önértzet, megbántott hiúság.

Valami negyven apróság lépett fel ezen az óvodai hangversenyen, színes, bodros, fodros ruhácskákban, mint kék és rózsaszín pillangók a tavasz fényében. A színpad villanyfénye aranyló napként hullott rájuk s olyan tapsokban volt részük az apró művésznőknek, hogy szinte beleremegtek az óvodafalak.

Gál Katóka ügyes prologójával kezdődött a hangverseny, majd zongoraszólók, szonáták a Horthy Miklós induló, duettek, kvartettek, magyar dalok, tangók, Barcarolla, orosz tánc, Saffy jelenete a „Cigánybáró“-ból, operett-részletek, tangó, magyar palotás.

A Délibáb számára nyilatkozatot kértünk az egyik bájos „művésznőtől“, ami nem ment könnyen. A kis primadonna sehogy sem akart kötélnék állni. Végül is egy szelet csokoládé segítségével sikerült rávenni a nyilatkozatadásra. Zsuzsika, aki két és fél éves kora dacára igen szépen zongorázik és táncol, még a csokoládé birtokában is csak úgy volt hajlandó nyilatkozni, hogy az újságíró átka-rolta, hogy a kis primadonna meg ne szökjön interjú közben.

— Mondd csak, Zsuzsika — kérdeztük, — tudod te milyen egy igazi nagy színház?

A felelet szóról-szóra ez volt a fogas kérdésre:

— Most nem beszélék, mert a számban csokoládé van és kiesik.

Kénytelenek voltunk várni, amíg a csokoládé elfogy, azután ezt kérdeztük:

Egy Kard története

Írta: GYÖRGY LÁSZLÓ

Minap, amikor hazamentem, háziasszonyom csodálkozó arccal fogadott.

— Egy kardot tetszett kapni, meg egy levelet. Tessék, itt van. A szomszédból hozta a házmester kisfia.

Kard?

A levél borítékján szépen kirajzolt betűkkel valóban az én nevem állott. Ki küldi nekem ezt a kardot és ezt a levelet? A kard különös, kissé hajlott, széles markolatú, kékes csillogású drága fegyvernek tetszett és fent, kézfejtvédő acélpajzsán három arabeszekkel szépített orosz betű állott. Hát ez valóban remek ajándék. Kezembe akartam venni, hogy közelebből is megcsodálhassam, de előbb mégiscsak a levelet bontottam fel.

A levélben a következő szöveg állott:

„Tisztelt Uram!

Ne haragudjék, hogy ismeretlenül zavarom frásommal, amely egyben végrendeletem is. A nevem Iljics Akjanova Számgin és egy kardot hagytam Önre. Legyen olyan kedves és fogadja el tőlem.

Én Önnek a szomszédja voltam és habár nem találkoztunk soha, mégis úgy érzem, Ön volt az, aki életemnek utolsó néhány napját széppé és boldoggá tette. Lakásadó-nyómtól is csak az utolsó napokban kérdeztem meg, nem tudja-e, ki az a fiatalember, akinek ablaka fél emelettel nyílik felettünk, ugyancsak a kis világítóudvarra és aki minden reggel a Kajzer Fridrik marsot füttyüli. Albérlő lehet, felelte az öregasszony, diák vagy hivatalnokocska, mert mindig könyvekkel jár, meg papírosokkal. Ha akarja, megkérdezhetem nevét. Így tudtam meg, Önt hogyan hívják s kire hagytam örökségbe kardomat, amely már apámat, Pietr Akjanova Számgint is kiszolgált a krimi háborúban.

Ez a kard volt minden kincsem és minden vagyonom, amikor 1919-ben mint emigráns Magyarországra, Budapestre kerültem. Akkor béreltem ki magamnak ezt a kis szobács-

kát, ahol utolsó napjaimig laktam. Még jól emlékszem az öregasszony csodálkozó nézésére. És a poggyász? — kérdezte. Mindössze ez a kard, feleltem kicsit félve és zavartan, mert magam is beláttam, az ember nem lehet jó véleménnyel az olyan albérlőről, akinek egy kard minden poggyásza. De a lakást mégis megkaptam és miután engedélyt kértem rá, vásároltam egy díszes rézszeget, amelyre ráakasztottam ezt a kardot. Majd nem hűsz esztendeig laktam a lakásban és miután sem barátom, sem ismerősöm nem volt — bocsásson meg érte, hiszen mindkinek vannak furcsa szokásai, — ezzel a karddal beszélgettem fél éjszakákon keresztül és ezeken a beszélgetéseken elevenítettem fel régi életemnek utolsó, csodálatos, felejthetetlen dicsőségű nagy eseményét.

1915 január huszonhatodikán hajnalban történt velem ez az esemény. Észak-Lengyel-

Egy kardot tetszett kapni! . . .

Déliab

országban álltak csapataink a német hadosztályokkal szemben és én, mint a 16-os preobrazsenszki gárdaezred kapitánya kétségbeesetten láttam, hogy nem tudom csapattestemet a teljes szétmorzsolástól megmenteni. A tulsó oldalon hajnaltól csillaggyúlásig szünet nélkül tüzet fröcsköltek az ágyúk, roham rohamot követett állásaink ellen és ebben a pokolban katonáim elveszítettek a fejüket.

Jól emlékszem arra a hajnalra, amikor Miluse, a parancsörtsztem halásápadtan betántorgott a föld alá vájt fedezék tépelt, zsákronggyal takart bejاراتán és csaknem sirva jelentette, hogy katonáim az éjszaka az utolsó emberig elhagyták állásaikat, meg-

En már ott is álltam a lövészárók szegélyén
(Gehl rajzai)

szöktek, visszavánszorogtak a hátrább fekvő vonalakhoz. Mi maradtunk csupán itt — ketten. Valami eszeveszett vak düh vett rajtam erőt, tisztelt Uram. Lehet, hogy nem is tudtam mit cselekszem. Felkaptam kardomat — ezt a kardot, amit most Önre hagytam — és kirohantam a földalatti patkányoduból.

Az ég még acélszürke volt, csupán keleti szélén húzódott végig izzó, rózsaszínű sáv, mintha egy kisgyermek festékebe mártott újat végigvonta volna a magasságon. Ahogy ezzel az egy szál karddal kiugrottam a lövészárók szélére, csodálatosan tiszta és csendes volt a feldúlt, szétmorcangolt táj. Hallottam a fűcsomókon legördülő kristályos harmat halk nesztét is és a szétlőtt drótakadályok közt fekvő halott katonák arcán tisztán tündökölt a béke és az álom. Ebben a csendbe, ebbe a hajnali tisztaságba ordítottam bele minden meggyötört ségemet, elvesztett keserűségemet és átkozott elhagyottságomat.

A német lövészárók kétszáz lépésnyire esett tőlünk. Láttam, a néma, hosszú forradás, a lövészárók megelevenedik. Nekilödtam és halálos keserűséggel rohanni kezdtem feléjük. Ha el is hagytak katonáim, bosszú nélkül nem viselem a megalázást. Vártam, hogy rámlőjjenek, hogy felkattogjon a géppuska dobpergő halálmarisa, de csak egyetlenegy golyó sziszegett el a fülem mellett. Utána ismét végtelen esend lett, én már ott is álltam a német lövészárók szegélyénél.

Ott álltam és néztem a rámeredő tekinteteket. A sáros acélsisakok alól borostás, feszülő állú, félelmetesen kemény arcok kövesedtek felém, láttam egy fiatal, szakállas tiszt álomlátásnak vél. Sáros kezét lassan végighúzta kérgesedő vonásain. Aztán intett a katonáknak, akik csendesen leengedték a szuronyaikat.

Hányan lehettek? Százan, ötvenen? Nem számoltam őket. Nem voltam eszemnél. Csak veszett dühvel, felemelt karddal beugrottam közéjük. Négyen, öten zuhantak rám s még hallottam a tiszt ordítását. Ne bántsátok! Aztán tompa, súlyos ütés recesent koponyámon. Amikor magamhoz tértem, a fiatal tiszt hajolt fölém.

— Kapitány úr, egyetlen szál karddal jött ezerkétszáz ember ellen? Megörült?

Katonáimra gondoltam, akik magamra hagytak. A könny kibugyant szememből.

A tiszt megszorította kezemet.

— Bocssáson meg, kapitány, ön katona, Bátorsága lenyűgöző.

Láttam, tiszteleg, aztán elveszítettem eszméletemet.

Hány napig feküdtem a front mögötti öszszelött malomban, nem tudom. Amikor először szálltam ki ágyamból, ugyanolyan hajnal volt, mint akkor, amikor a német lövészárók felé megindultam.

A kórházparancsnok és a nővér barátságos jószággal néztek rám. Aztán a parancsnok mosolyogva szolt:

— Tudtuk, hogy ma reggelre már semmi baja nem lesz, Iljics Akjanova Számgin kapitány úr. Éppen ezért kis meglepetést készítettünk elő. Parancsoljon és fájradjon az ablakhoz.

Az ablak a malomudvarra szolgált. Az udvaron lábhoz tett fegyverrel egy század katona állott. A kórházparancsnok jelt adott a csapat előtt álló tisztnek. Az megemelte kardját és kurta vezényszót hallatott.

A század jobbra fordult. Láttam mögötte a zenekart is, a trombitásokat, a fényes réztányért, a dobost meg a karmestert. A század az ablak felé tartott, ahol mi álltunk és amikor elért, egyszerre vágta felém pillantását valamennyi. A díszlépés csattogó ütemére pedig felharsant a trombitákon a Kaiser Friedrich mars.

A díszmenet, a díszszázad parádéja nekem szolt.

Boldogságomban csaknem kábultan néztem a távozó katonák után. Akkor valaki gyengéden megérintette a vállamat. A kórházparancsnok volt.

— Iljics Akjanova Számgin kapitány úr —
mondotta. — Itt van a kardja, fogja.

Tisztelgett.

— Boldog vagyok, hogy a cár öfensége
hadseregének ilyen tisztjével állhattam szem-
ben.

*

Ez volt az én és kardom története, tisztel-
telt Uram.

A világháború befejezése után visszatértem
Oroszországba. Nemsokára ismét hazátlaná
váltam. Itt Pesten kitanultam a szabómes-
terséget. Szabó lettem, olesó és megbízható
nadrágszabó, akivel a legjobb belvárosi cé-
gek dolgoztattak. Közben lassan már majd-
nem el is felejtettem annak a régen hallott
Kaiser Friedrich marsnak a dallamát, amíg
ez az induló nemrégén ismét felhangzott ab-
lakom alatt.

Előntött a forróság, amikor ráismertem,
megremegett a tű a kezemben és majdnem
mámoros szomjúsággal vártam a reggeleket,
amikor Ön ezt a marsot ismét és ismét el-
füttyül. Egyre jobban emlékeztem régi dicső-
ségemre és mindennap közelebb jutottam
ahhoz a gondolathoz: Iljics Akjanova Szám-

gin nem lehet mindörökre nadrágszabó. A
Kaiser Friedrich mars dicsősége nem fér
össze ezzel a derék, de mégis csak szürke
kispolgári mesterséggel.

Igy hát még meghallgattam minap regge
utoljára az Ön művészi Kaiser Friedrich
marsát, aztán leültem és megírtam ezt a le-
velet. Olyan büszke voltam és olyan boldog
hogy feléledt emlékeimmel, a Kaiser Fried-
rich mars melódiájával mehetek el innen
mint akkor ott, a frontkórház ablakában. A
háziasszonyomtól elbűcsűztam, neki az
mondtam hazautazom, a levelet pedig a
karddal együtt itt hagyom az asztalon az Ön
számára.

Úgy hiszem, a kard jó helyen lesz Önnél.
És ha igazán meg akar tisztelni, engedje
meg, hogy utoljára még valamit kérjek Öntől.
Arra kérem, évente egyszer, egyetlen egy-
szer, február ötödikén hajnalban füttyülje el
emlékezetemre a kard előtt is a Kaiser Fried-
rich marsot.

Köszöntöm!

Iljics Akjanova Számgin.

a preobrazsenszki gárdacrezd volt kapitánya,
nadrágszabó."

A DÉLIBÁB HUMORA

CIGÁNYLOGIKA

Bíró: Cigány, mondd meg hát, honnan lop-
tad azt a lovat?

Cigány: Nem loptam én, tekintetes bíró úr,
hanem a patkót találtam s véletlenül rajta
volt a ló.

DRÁGA TANÁCS

— Voltam az apjánál. Azt mondtam, hogy
felvilágosítást kérek egy nagyon fontos kér-
désben az ügyvéd úrtól. Hozzám adná-e a
lányát?

— És mit felelt a papa?

— Azt, hogy nem. De a tanácsért fizette-
tt velem öt pengőt.

A KOSÁR UTÁN

— Most, hogy kikosaraztál, Mancika, me-
gyek és felakasztom magam.

— Ahogy akarod! De légy szíves, menj
messzire, mert a papa azt mondta, hogy nem
szereti, ha itt „lógysz” a ház körül...

A FURCSA ÚT

— Mennyi idő alatt ér az ember Vácra,
bácsi?

— Oda három óra, visszafelé eltart néha
két — évig is.

A VALLOMÁS

— Borzasztóan szeretik, Pimpikém. Fél-
bolond vagyok a szerelemtől.

— Akkor hát vegyél feleségül...

— Hát nem most mondtam, csak félig bo-
londultam meg?!

Délibáb

A VÁLASZ

A tanító megkérdi az iskolában:
— Tudod-e, Péterke, miből ittak az embe-
rek, mielőtt a poharat feltalálták?
— Az üvegből! — hangzik a válasz.

A VIZSGA

— A meleg kitágít és a hideg...
— A hideg összehúzza, tanár úr!
— Jól van! Mondj erre valami gyakorlati
példát...
— Például... a napok télen rövidebbek,
mint nyáron...

GYEREKÉSZ

— Jancsi, melyik a ló legnemesebb része?
— A bőre, mert az tartja össze az egé-
szet.

A MŰVÉSZCSALÁD

— A feleségem zongorázni tanul, a leá-
nyom hegedülni, a fiam brácsázn.
— És te mit tanulsz?
— Tünni és szenvedni.

GYEREKÉSZ

— Ügyvéd úr, mibe kerül önnél egy egy-
szerű kérdés?
— Az semmibe. Egyedül a feleletet számi-
totam fel.

GYEREKÉSZ

A jó Isten minden embert porból teremtett,
olvassa a kis Peti, majd odafordul az édes-
anyjához:

— A négereket meg szénporból, úgy-e
édesanyám?

Itt a tavaszi divat!

Mérföldes csizmában rohan az idő, minden új óra, minden új nap száz csodát hoz magával és ezernyi változatosságot kínál.

Február havát mutatja a naptár. Az előkelő, nemzetközi téli üdülőkben még mindig zavartalan vidámsággal zajlik az élet. A havasok nyugalomba dermedt fenséges világát hangoszávú túristák verik fel. A lejtős hegyi utakon meg valósággal zuhannak lefelé a szánkók. Olyan gyorsasággal, hogy a rajta ülőket alig-alig látni; úgy tűnik fel, mintha csupán egy-egy libegő szoknya, élénkszíni kabátka, sapka és sál száguldana el a bámez szemek előtt.

A szánkózás reggeli előtti multság, állapítják meg a sportoló hölgyek. Ennélfogva a sítérek nagyrészt csak délfelé népesednek be. De akkor aztán nyüzsgő felvonulása következik a különböző sí-ruháknak. Akörül is versengés folyik, hogy melyik hölgy hányat hozott magával. Mert a divathölgy a sportruhát épügy változtatja, mint az estélyit, s két-három hétre — ha az ereszénye engedi, — legalább is öt-hatszori váltást csomagol a bőröndjébe.

És amikor szertefoszlik a szürke, havasi köd, s a magasban elvesző hegyornokra, s a mélyben meghúzódó völgyekre teljes vörös pompájában forró ízással tűz a nap, akkor már nincs többé szükség a bélelt, vízhatlan kabáttra, a meleg gyapjúpullóverre, de még a sálra és a sapkára sem. E célszerű ruhadarabok alatt vékonyka fehér selyemblúz rejtőzködik, szigorúan egyszerű sportblúz formájában.

Éles az ellentét a vastagszövésű, sötét posztónadrág, meg a könnyed, világos hölmi kötött. De annál üdítőbb és szívderítőbb a látvány, amint a szövetbe és selyembe burkolt karsú figura, bátor, kiegyensúlyozott mozdulatokkal úszik a sítalpakon a hó és a nap birodalmában.

A huszonegy óra még hátralévő része aztán már gyorsan leperog.

Alkonyatkor a félelmetesen sima jégpályán találkozik a közönség, ahol hatalmas fényező szórók színes kényében, filmhíradókról jól ismert jégkirálynők tündértáncokat lejtének, nemritkán vagyontérő, káprázatosan szép, brémes jégkosztümjeikben.

Égyszerű, szép világos gyapjúruha.
Hozzá háromgyeves kabát mókusprémmel

Fekete taftruha, bő,
harangszabású. Ér-
dekessége, hogy fel-
sőrésze szigorúan
angolos, valósággal
ingblúzszerű. A ruha
egyedül díszíti a bor-
vörös moarésszalag,
amely egészen a
szoknya széléig ér

den
gá-
elő-
idig
ha-
gát
gyi
a
ajta
tha
inü
bá-

lla-
gya
ed-
nu-
ak.
yik
rat-
mint
er-
ori

asi
s
rös
kor
lan
hég
ha-
lúz

tét
mi
a
ur-
ott
a

sze

án
ny-
ól-
ek,
ép,

mel

Fekete muszlin táneruha, a nyakban sűrű, apró redőzéssel. Igen finom hatású a világoskékkel élénkített esavart öv, meg a nyitott ujjak a esillagalakú gyöngykivarrással

Este az étterembe, meg a hangulatos bárba már nem a sportlady lép, hanem az a szelíd vagy démoni, kedves vagy fölényes, merengő vagy titokzatos dáma, aminőt a fodrász, a testápoló, no meg a ruha alakít belőle.

St.-Moritzban nagy feltűnést keltett a pesti társaság egyik kedvelt és közismert tagjának gyönyörű estélyi toalettje. A fiatal asszony egy jótékonycélu hangversenyen viselte a rendkívül jószabású fekete zszorsett-ruhát, amit igen vonzóvá tettek a esillagalakú hímzéssel ellátott, nyitott, kendőszerű ujjak. Nizzában meg ugyancsak egy magyar hölgy viselte azt a bájos, finom esipkekölteményt, amely egycsapásra Nizza legjobban öltözködő asszonyává avatta.

Február havát mutatja a naptár. Még tél van, s javában áll a farsang. De a tavasz

már jelentkezik... legfeltűnőbbben a tavaszi kalapokon.

Változatos fonású, varrású szalmából készülnek, s bohókás virágoskertek nyílnak rajtuk. Nagyszirmú árvácskák, tenyérsnyi ibolyák, ökölnyi rózsák. S mint virágoskertek körül a kerítés, úgy szegélyezi kacér kis fátyol a kalapok peremét.

Elsárgult családi fényképeken máskor szelíd elnézéssel mosolyogtunk az ilyen kalapokon. És most mégis örülünk nekik... mert azért kedvesek, fiatalosak, s hírnökei a közelgő tavasznak.

Szürke gyapjúkosztüm, egyszoros, háromszögletű, rágombolós zsebmegoldással

avaszi
ol ké-
válnak
ényi
osker-
kacér

sze-
kala-
mert
i kö-

plú-
egy-
n-
á-
seb-
l

Étatalos délutáni
szék. Selyem-
széknya, hozzá
bájos zsorzett-
lúz sűrűn tű-
ött ingmellszerű
előrésszel

Dorogye (alvótelef)

A KAPU ELŐTT*

Legenda. Irta: ORBÓK ATTILA

Szereplők: Mihály gazda, Matyi gyerek, Áron, Boldizsár, János, Sára asszony, Julis, A kapitány, A vak, Az anya, A kertész. — Történik ma, valahol, egy kapu előtt.

Színpad: Jobb- és baloldalt fekete függöny. Hátul, három lépcsőfoknyi magasságban, emelvényen vagy gyepes dombon deszkakerítés, középen díszes, faragott nagy kapuval. A kertés és a kapu mögött nagy fényesség, előtte azonban félhomály.

Mielőtt a függöny felgördülne, szomorú furulyaszó hallatszik. A kaputól balra a lépcsőn vagy a földön ülve egymás mellett gubbasztanak: János, Matyi gyerek, Mihály gazda és Boldizsár. János furulyázik. Aztán egy perccel a függöny felgördülte után gondosan megtörli tenyerével furulyáját s a eszímája szára mellé tűzi. Megindul a beszélgetés, eleinte lassan, vontatottan, mint ahogy ez olyan embereknél szokott történni, akik nagyon sokáig hallgatnak.

Mihály (javakorabeli, módos gazda, ünneplő ruhában. Fényes eszímában. Kissé foghegyről, helykén, de „leptiben” beszél): No, mi a', János, elúntad már a furulázást?

János (aki szintén javakorabeli ember, de akin rongyos lájbi és viselt eszima van, vállat von, aztán komor hangon mondja): Ne csudázza, Mihál gazda... Tuggya jól, hogy odahaza es mindétig csak azt csináltam... Met hogy a muszka golóbis áttaljárta a lábamat... No, meg a lapockámat... Nem vóttam alkalma-

* Az előadás joga kizárólag az írótól szerzőhöz tartozik.

Eladó játékbaba stancni

300 P helyett 70 pengő.

Megtekinthető a Délibáb kiadóhivatalában, VII, Dohány u. 12

tos nehéz munkára, csak a nyáját őrzeni...

Mihály: Hát bi'on soknak áttaljárta a testjít a golóbis... Kinek a lábát, kinek a szüvit...

János: Gazd' uramnak szerencséje vótt ott es, épségben kerütt haza...

Mihály: Nem tagadom... Met hogy a golóbis nem válogat...

János: Nem a... Nincsen szöme... (Szünet.)

Matyi (nyolc-tíz éves parasztygyerek. Hirtelen felfigyel, aztán átszellemülten mondja): Hallja kijed, János bá? Hallja kijed Mihál' bá? Valahun messze muzsikálnak az angyalok!...

János: A szellő lengedez... Az es muzsika... Arra járák a táncot a virágok...

Matyi: Szeretnék mán a kapun bévül lenni, a virágoskertben... Mikó eresztenek mán be?

Mihály: Várj sorodra, gyerek... Én mán odahaza megettem kenyerem javát... Oszl méges tizenkét esztendeje várakozok itt a kapu előtt...

Boldizsár (dültarcú fiatal legény, hirtelen felzokog).

János: Mi lelt mán megint, Boldizsár?

Mihály: Bántja a rossz lelkösmeret... Intettek oleget odahaza, Boldizsár... Nem hajlottál az okos szóra... Most hát magadra vess!...

János: Nyughass mán, Boldizsár... Ne sírj... Csak asszony áztatja könnyben a lelkét... Aki férfi, viselje bátran a sorsát még itt es!...

Mihály: Megmondtam, hogy pokolra jutsz... Ott a te' helyed...

János: Ne bánts, gazd'uram... Ne félj, Boldizsár, idefenn az Ur irgalmatosabb a szegényhez, még ha vétkezett es, mint a módos emberek odalenn...

Mihály: Tőlem megkapta a járandóságát minden dógos cseléd... A bérít a darabont... De ez csak a kocsmát bujta... És lopott az italtra. (Szünet.)

Matyi (nevetve): Nézzék!... Ott gyün Áron! A falu bolondja...

Áron (rongyokba burkolva, hosszú bottal jön jobbról s lassú léptekkel egyenesen a kapu felé tart).

János (csodálkozva): Idetanált!... A falu bolondja... Pe'ig ezer és ezer kapu van... Mégis megtanálta a kibédiek kapuját!... Csuda ez!

Áron (a kapuhoz ért és rángatja a csengő láncát. Belülről mélyszavú kolomp hangja hallatszik).

Mihály: Mégis csak bolond... Azt hiszi, hogy bémehehet ecceribe... Csak úgy...

Áron: Szegény Áron van itt... Fáradt nagyon... Megdobálták a vásott kölykök... Megkergették a kutyák... Engedjék be!... Az istállóba... A jászolba... Alunni szeretne...

Mihály: Nem tuggya a rönDET...

János: Honnét tudhassa?... Kijed se tulta, pe'ig oskolát járt...

(A kapu lassan kitérül s a kiáradó nagy fényességben megjelenik Péter, a kertész. Hosszú fehér szakállja van, kezében gereblye.)

Péter (jóságos dorgálással): Fiam, miért vered fel az örök kert csendjét? Mit akarsz?

János (feláll, leveszi kalapját és tisztességtudóan): Péter úr, ez Áron... A falu bolondja... Kibéden es mindétig más-hun kért szállást, met hogy nem vótt saját kvártéjja soha...

Péter: Most majd lesz, fiam... Puha, meleg fészked...

Áron: Fiam? Ugy mondta... Így még nem szólitott soha senki... Ugy-e, ugy-e, ez a mennyország kapuja?

POMPÁS KUTYA

Ardail terrier, 8 hónapos, nőstény. Előkelő helyre díjtalanul odaadnám, kizárólag Budapesten, amennyiben engedélyt kapnék arra, hogy időnként megnézhetem. Leveleket e lap kiadóhivatala továbbít „Kutya-barát” jelige alatt

ÖRÖM

AZ EMBER ÉLETE,
HA RENDES AZ EMÉSZTÉSE

ARTIN AZ ENYHE, BIZTOS ÉS OLCÓ HASHAJTÓ

Péter: Igen!... Éppen azért nem léphet be rajt' úgy senki, mint a földi kapukon... Ott bezárják a paloták kapuit a szegények és együgyűek előtt, de a gonoszok besurranhatnak... A kis kunyhók ajtaján pedig ki s bé járkál a gond és a bánat... De ez a kapu nem ösmer szegényt és gazdagot, hőlcset és együgyűt, holdogot és holdogtalan, csak igaz embert, kinek a lelke tiszta...

Áron: Engedjen bé hát... Én nem bánítottam soha senkit...

Péter: Akkor majd be is léphetsz... Mihelyt eljött valaki utánad a földről, aki szeretett...

Áron: Nem értem...

Péter: A paradicsomi kert kapuja csak az előtt nyílik meg, aki odalenn földi életében szerzett magának valakit, aki szerette... Magános ember nem léphet bé az örök üdvösség kertjébe...

Áron (együgyűen): Ki jár együtt a bolonddal?

Péter: Akit valaki szeretett, az utána is jó ide, hogy bévezesse a paradicsomba... Várnod kell, Áron... Mint a többiek... Míg eljön utánad, aki szeretett... Megértetted?

Áron (átszellemülten): Igen, Péter úr... Oh, engem sokan szerettek... Ha bánítottak is... De mulattak, nevettek rajtam...

Péter: Gondolj az írásra és légy türelmes! (A kapu bezárul és Péter eltűnik.)

János (ájtatosan): Az Ur szent Fia mondá: Boldogok az együgyűek, met övéké a mennyeknek országa!

Matyi: Ül ide mellém, Áron... Ne félj, nem bánlak... Soha többé... Hidd el... Soha...

Áron (leül a gyerek mellé és megfogja a kezét): Nem gonoszságból tetted, ugy-e? Csak nem tudtad, hogy a bolond is szenved, ha csúfolják, megdobálják... Megokosodtál te is itt a kapu előtt...

Mint én... akinek hiányzott egy ke-
reke...

Boldizsár (*felzokog*): Oh, jaj nékem!...
Ezerszer jaj az én bűnös lelkemnek!...
Nem léphetek bé a kapun soha!...
Ti bé fogtok jutni mindnyájan a para-
dicsomba... de én soha!...

Mihály (*most már más hangon, jóságosan*):
Bizakodj, Boldizsár...

János: Isten jósága végtelen...

Boldizsár: De a törvény, az itt es törvény...
Hallottátok a szent kertészt... Mindéig
csak azt hajtogatja: senki sem léphet
bé magában... Ki fog eljönni érettem?

Mihály: Hát az édesanyád... Ha senki
más...

János: Az édesanyját várja Matyi gyerek
es!...

Boldizsár: Anyám már rég meghött és
ott van a kerítésen túl... Összetörtem
az ő szívét es... Pe'ig még csak suhanc
vótam... Bűnbe keveredtem... S
a bánat megölte...

Mihály: Látod, látod... Lett vóna üdöd
megtérned... Hányszor intettelek...
Hívtalak napszámba... De a kocsmát
bujtad...

Áron: És megverted a szegény bolondot...

János: Megverte még az asszonyát es...
A jóságos Julist... Aki keresett reá...
Nappal kapált, éjjel mosott... Hítes
felesége vótt, mégés úgy bánt vele,
mint a veszett kutyával...

Boldizsár: Ne tépjétek a szívem! Tudom,
hogy nagy az én vétkem... Senki sem
szeretett... Nem es érdemeltem...
De a Julis igen. Érettem hullott könnye
s veritéke... Érettem kérgesedett két
kis fehér keze s szállott az imája, fel a
magas égbe... Mégés megbántottam,
ütelgeltem, martam... Érettem mon-
dott imáját gúnyoltam!... Megbűn-
hődöm... Örökkéig itt kell várakoz-
nom... Oszk ki tudja? Tán a gyehenna
tüzére is vetnek... (*Zokog.*)

(*Rövid szünet. Trombitaszó. Aztán a jobb-
oldalon megjelenik a kapitány, a volt közös
hadserég egyenruhájában. Mihelyt belépett,
megáll, végignéz a várakozó csoporton s har-
sány hangon megszólal, mintha rapportot
tartana.*)

Kapitány: Infanterist Johann Baczoni!
János (*felugrik, haptákba vágja magát es
katonásan*): Méldé gehorzámszt, hir.

RENDKIVÜLI KEDVEZMÉNY

A DÉLIBÁB OLVASÓINAK

Előfizetőink és olvasóink részére rend-
kívüli kedvezményként az alább felsorolt
pompás detektívregényeket ajánljuk fel.
Minden regény gyöngye a detektíviroda-
lomnak, érdekesítő tartalmuk, lélegzet-
elállító bonyodalmaik nagyszerű szórako-
zást nyújtanak. Egy-egy könyv terje-
delme 200 oldal s pompás színes címlappal
mégis csak 36 fillér az ára fűzött kiadás-
ban, holott egy-egy kötet bolti ára 96 fillér
volna. Vidéken a postadíj kötetenkint 10
fillér. Ha egyszerre 10 példányt rendel,
akkor a tíz kötetért 2 pengő 96 fillért
kérünk s a postadíj 60 fillér.

Kérjük az összeget előre beküldeni, mert utánvéttel 80 fillérrel drágább.

A regénysorozat a következő:

V. Dine: Greene-gyilkosság
V. Dine: A szkarabeusz bűnügy
V. Dine: Szörny a tóban
Strahan: A halál menyasszonya
Roger: Az üldözött holttest
Hammett: Gyilkossággal kezdődik
Queen: Mandarin bűnügy
Rudd: A fürdőszoba titka
Seldon Truss: Hív az akasztófa
Henry Holt: A „Farkas”
Roger: Három esepv vér
Gielgud Marvel: Statisztál a halál
Morland: A gyilkos hold

Rogger: Gyilkosság tízkor
Gribble: Bosszú?
Seldon Truss: A hullámsír titka
Latimer: Gyilkosság a tébolydában
Morland: Az árny-gyilkos
Abbot: Vészjel a sírból
Prenn: A fehér boszorkány
Roger: A sötét ablak
Blake: Gyilkosság a túlvilágról
Abbot: A cirkuszklárlány
Queen: A kételkedő Gimball
Morland: A leopárd uceája
Sylvester: Halálfejes orchideák
Abbot: Ejféll halál
Roger: Fekete láda

Fenti művek megrendelhetők a DÉLIBÁB kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12

Kapitány (elmosolyodik, előrejön és meleg hangon): Megismerse-e még, János?

János (baldog meghatottsággal): Hogyne ösmerném meg kapitány uramat! Igaz, hogy nem láttam a nagy háború óta... De sokat gondultam a fene szép időkre... Mikó a puccérja vóttam Muszkaországban...

Kapitány (megfogja János kezét): Én is gondoltam reád, János... A nagy időkre... Kiváltképpen arra a napra, amikor Volhiniában, az első vonalban golyó ronesolta szét a tudómet... És te pergőtűzben vittél hátra az öledben, a kötözőhelyre... Vörösre festette zubonyodat a vérem...

János (egyszerűen): Ugy kívánta a böcsület, instálom szépen...

Kapitány: Eljöttem, hogy megfizessek érte... Azért az óráért... És bevezesselek a kibédiek kapuján — az örök életbe...

János: Isten áldja érte!... (Orgonaszó. A kapu kitárul, bemennek rajta, aztán lassan bezárul. Szünet.)

Mihály (szomorúan): Most majd még jobban elunjuk magunkat... Nincs, aki furulázzon...

Matyi: Én mégis furtunfurt muzsikát hallok...

Boldizsár (borzongva): Sистергést hallok... Sистерг a gyeheña tüze!... (Szünet. Nagy csönd.)

Spiritisztikai trükkök könyve

A babona és a modern csodák útvesztőibe vezeti el az olvasót ez a könyv, amelynek változatos és gazdag tartalma felöleli az eddig természetfelettinek és megmagyarázhatatlannak tartott spiritiszta mutatványok egész sorát. Felsorolja a legizgalmasabb történeteket, amelyekben a főszerepét a „túlvilágról hazatérő szellemek” játszották. A bámulatba ejtő és hátborzongató eseteknek azután nyomban meg is adja az észszerű logikus magyarázatát. A legkiválóbb szakemberek munkája nyomán íródott ez a lebilincselően érdekes könyv. Ára az összeg előzetes beküldése mellett 48 fillér bérmentve. Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12. szám

Délibáb

(Megjelenik jobboldalon Sára. Kővér, jókedvű, kardos öregasszony.)

Mihály: Ha jól látok, itt az asszony!

Sára: Én lennék az... édes uram...

Mihály (eléje megy): Isten hozott, Sára! De gyűhettél volna hamarabb es... Tizenkét esztendeje várok reád... Veszködök utánad...

Sára: Férjhez kellett adnom a Rozált... Aztán adósságot es hagyott reám kend...

Mihály: De vagyont es, két tucat annyit... Nem gyűttél, met tetszett az özvegyi sor!...

Sára: Hogy mondhat ilyet, édes lelkem uram?!... Meg akartam várni a kis unokát...

Mihály: Oszt meg tereferélni, hirt hordozni... Te vóttál a falu szája...

Sára: Ne zsémbeskedjék még itt es, vén ember...

Mihály: Jól kivártad az üdödöt...

Sára: Kivártá volna kend es... De tudhassa, hogy hívó léleknek az Ur akaratyához kell igazodni... Békéljen meg man... Nézze... Eljöttem, kigyelmedért... es nyílik a kapu... Gyűjön vélem kijed...

(Orgonaszó. A kapu nyílik, lassan kitárul.)

Mihály (átöleli Sára derekát): Nehezen tellett a tizenkét esztendő... Hóttában es özvegy az ember, míg újra meg nem leli régi, hűséges párját... Drága hitestársát!...

(Lassan, egymást átölelve bemennek s a kapu bezárul. Szünet. Bentről vidám furulyaszó hallatszík.)

A legnagyobb szórakozás és igazi áldás betegeknek, otthonülőknél, üdülőknél,

ha Tolnai Világlapja vagy Délibáb régebbi számaiból kiválasztott tiszta új példányokat rendel. Egy csomagban, mely négy kilogramm súlyú, körülbelül 38 példány Tolnai Világlapja van. Egy-egy négy kilogrammos csomag ára 2 pengő 90 fillér. Ugyanilyen feltételek mellett küldjük a Délibáb színházi hetilap ragyogó tartalmú szép példányait is. A Délibábból körülbelül ötvenöt példány meg négy kilogrammra. Megrendelheti külön ráfizetés nélkül Tolnai Világlapját és a Délibábot keverve is. Ha egyszerre két ilyen csomagot rendel akármelyik lapból, akkor a nyolc kiló ára bérmentve 5 pengő 20 fillér.

Megrendelhető a DÉLIBÁB kiadóhivatalában Budapest, VII, Dohány uca 12. Minden újságárúsnál is megkaphatja ugyanilyen feltételek mellett.

Matyi: János bá' furulyázik...

Aron: Ilyen vígat sohase fujt otthon Kibédén...

Matyi: Nagy tisztesség érte!... Egy kapitány úr parolázott véle...

Aron: Érettem el kéne gyünni az egész falunak!... Miattam könny nem hullott, rajtam csak kacagtak...

Boldizsár (magához vonja a gyereket): Ha majd bėjutsz oda, az üdvösség kertjébe... könyörgök... imádkozz majd értem... aki elkárhoztam... Ugy-e, imádkozol?

Matyi: Jósívvel, Boldizsár... Tuggya, az Ur számolánál ott áll a kis Jézus... Gyermek imáját ő hallja és a jó Istennek elmondja óhajuk...

(Ebben a pillanatban távolról felcsendül az anya dala.)

Anya (hangja):

Megadja még Isten örömet szívemnek,
Elveszi vállamról súlyágát terhemnek.
Eltörli homályát sötétült szememnek,
Hogy lássam világát csillagom fényének."

Matyi: Édesanyám hangja!...

Anya (hangja közelebről):

Eltörli homályát sötétült szememnek,
Hogy lássam világát csillagom fényének.

(Aztán belép jobbról a vakot vezetve. A gyerek hozzászalad. Átölelik egymást.)

Matyi: Drága, jó édesanyám lelkem!

Anya: Édes kis gyerekem! Csakhogy megment látlak!... Hosszú vótt az út... Vak Mártont vezettem... Lassan lépegettünk...

A vak (rongyos, öreg koldus): Itt vagy, Áron?

Aron: Márton!

A vak: Fényességet látok!

(A kapu kinyílik. Orgonaszó.)

Aron: Az elmém világos!

A vak: Gyere velem, Áron... Társam vóttál ott lenn... Maradj az idefenn es... Éretted gyüttem...

Aron: Tuttam, hogy te elgyüsz... Ha senki más, te elgyüsz!

(Egymásba karolva bemennek és eltűnnek. A kapu nyíltva marad, az orgonaszó halkán tovább hallatszik.)

Anya: Jöttem vón mán régen... De nehéz vótt gyünnöm, ha vágytam es utánad... Három kis testvérkéd mián, akiknek gondját kellett viselnem...

Matyi: Hagyott tiszta ruhát, meg puliszkát nékik?...

Anya: Bálmot meg lángost es... Oszt' lenn maradt a bátya... A két kicsidünre majd ő fog vigyázni... Én meg itt maradok véled... Hoztam es valamit néked...

Matyi: Mutassa!...

Anya (nevet): Nem lehet mutatni... Méges örülni fogsz... Egy tanalós kérdést hoztam néked.

Matyi: Mondja el, jó anyám!

Álláshoz juthat

mely hosszú évekre szól, egy olyan irodalmi cikk terjesztésével, amely minden házban nélkülözhetetlen. Lehet nő vagy férfi. Budapestre és a Felvidékre 16 új személy felvételéről van szó. Szorgalmas egyének átlagban 150—200 pengőt kereshetnek havonta tisztán. Ajánlatokat a lap kiadóhivatala továbbít „Örömmel dolgozom“ jelige alatt, mely ajánlatokban az eddigi foglalkozás, kor pontosan megjelölendő.

30 mélynyomású kép

színes és fekete nyomással, melyek mindegyike egy-egy történelmi eseményt örökít meg,

olcsó áron kapható.

Bekeretezésre kiválóan alkalmasak. Ára az összeg előzetes beküldése mellett bérmentes küldéssel 90 fillér. Megrendelhető: a **DÉLIBÁB** kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12—14 sz.

Anya:

Kerek mind az alma,
Ráncos mind a szoknya,
Aki kitanálja,
Egy gondolatyába,
Míngyát egy pötákot
Nyomok a markába.

(Közben egymást átölelve bemennek a kapun, amely lassan bezárul utánuk. Az orgonaszó elhallgat, Boldizsár felzokog. Szünet. Nagy csönd.)

Boldizsár (letérdel és imát mormol. Az imának csak egy-egy foszlányát lehet érteni): ... malaszttal teljes ... ellenünk vétkezőknek ... szabadíts meg a gonosztól...

Julis (vézna, sápadt, fiatal asszony, megjelenik jobboldalt, szegényes ruhában, meztláb. Megáll és nézi Boldizsárt).

Boldizsár (befejezi imáját, keresztet vet, felnéz s meglátja Julist, megrendülten):
Julis ... Te ... te ... meghóttál?

Julis: Megölt a bánat utánad, Boldizsár ...

Boldizsár (feláll és révedezve, mint aki nem érti, hogy mit mondanak neki): Megölt

Egyéni arcápolás. Az összes szépség-
hibák szakszerű kezelése bámulatos
eredménnyel.

PAIZS KATÓ kozmetika

Budapest, IV. Ferenciek tere 3. szám.

Zsíros, pattanásos, miteszteres bőrt
rendbehozza a PA-TÓ keverék. Ára
P 3.— Díjtalan tanácsadás. Tanítvány-
kiképzés. Telefon: 183 -267

a bánat?... Utánam?... Hát nem
örvendeztél, hogy megszabaduttál tőlem,
a gonosztól?...

Julis: Megszakadt a szívem...

Boldizsár: Hogy nem verhetem többé gyöngé
kis testedet... Nem facsarok könnyet
durva szóval szelid kék szemedből...
Nem örültél, hogy élhetsz özvegyi sor-
ban, mire oly sok menyecske vágyik,
akinek hitvány ura van?

Julis: Megbocsátottam néked... Miként
imánk mondja...

Boldizsár: Julis! Álgyon meg az Isten érte.
(Hozzárohan és leborul előtte. Zokogva.)
Soha nem égetett még így ezernyi sok
vétkem...

Julis (felemeli): Békélj meg magadban...
Hiszen mán odalenn bocsánatot nyer-
tél... Elmondotta a pap: meggyóntad
bűneid töredelmes szüvvel...

Boldizsár (megszégyenülten): De addig...
addig, mennyit káromkodtam Istent

Julis: Irgalma végtelen!... Ne gyöt-
rődj, Boldizsár... Hajtott a véred...
De vótt hites asszonyod, aki imádko-
zott érted!... És lásd, el is gyött, hogy
bévezessen oda...

Boldizsár: Nem... nem... Én előttem
nem nyílhatik ki soha...

Julis (megfogja a kezét): Engedd, hogy ez
eccer én mutassam utad...

(Lassan a kapu elé mennek. A kapu azonban
nem nyílik. Boldizsár felzokog. Julis letérdel
és imádkozik. A férj lehorgasztott fejjel áll
mellette s a sírás rázza a vállát. Aztán orgona-
szó s a kapu lassan kinyílik. Átölelik egy-
más és bemennek. A kapu bezárul, a függőgő
lassan legördül.)

BÁLADESZKA,

mely ujsághengerpapír védőbur-
kolata, eladó. Egy ilyen deszka
körülbelül fél coll vastagságú és
több van egymáshoz szegezve,
rendszerint 65×90 cm. nagyság-
ban. Egy ilyen összeszögelt bála-
deszka körülbelül 4 kg súlyú és
ára 1 pengő 12 fillér. A teljes
mennyiség vételénél, ami kb. 600
darabból áll, külön engedményt
adunk. Érdeklődőknek felvilágo-
sítással szolgál, Dohány uca 12,
a portás

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímezett és felbélyegzett válasborítékot küld. A nekünk szülő levelet így tessék megcímezni: „Délbáb” szerkesztőségének, Budapest, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

Kéziratokat nem őrzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

Szöke lány. (198.) Örültünk, hogy tanácsunk hasznára vált. A hajápolásra vonatkozó sorait figyelemmel elolvastuk. Az eljárás helyes, csupán arra figyelmeztetjük, hogy egész langyos vízben talán még sem végezze a hajmosást, mert a fejbőr könnyen megfázhat. És egy ilyen megfázás tartós fejfájást okoz. A fejbőr korpásodása ellen egyébként a következőt ajánjuk: egy üveg sósorszeszt állítson bele melegvizet edénybe, s ha a sósorszesz már kicsit átmelegedett, jó bőségesen dörzsölje be vele a haját, illetve a fejbőrét. Ezt hetenként kétszer ismétlje meg, este lefekvés előtt és éjjelre meleg kendővel kösse be a haját.

Reménytelen. (200.) Alig értjük menaszonyát, hogy most, mátkaságuk hetedik esztendejében szakítani akar és szakítani tudna! Azt kell hinnünk, hogy egy keserű pillanat sugalmazta elhatározását, s rövidesen rá fog eszmélni, hogy az Önök számára csak egy életforma van: szilárdan kitartani egymás mellett. Persze, az már az Ön feladata volna, hogy házasságuk előfeltételeit végrehalára megteremtse; s itt mingyárt megjegyzzük, hogy kár oly sötéten látni a holnap lehetőségeit, mint ahogy levele szerint Ön látja. Mert aki eleve lemond erről, vagy arról; aki eleve kilátástalannak véli ilyen, vagy olyan eredmény elérését, az a dolgok természete szerint többnyire csakugyan nem éri el.

M. Cs. (202.) Nagyon helyesen viselkedett, amikor udvarlóját felszólította, hogy válaszson. Maga között és a másik lány között. Egy fiú, akinek komoly szándékai vannak, még sem teheti azt, hogy páros napokon az egyik lánynak teszi a szépet, páratlan napokon pedig a másiknak. Most már ideje volna, hogy udvarlója komoly jelét adja a

megterésnek, s gyűrűt húzzon az Ön ujjacskájára. Ha ez néhány héten, vagy hónapon belül nem következnék be, akkor vegye figyelembe azt a másik udvarlóját is, aki addigra remélhetőleg állásba fog jutni.

Ciklámen. (204.) Bármily dörgedelmes és méltatlankodó is a kérdőjeles úr levele, az igazság az Ön és a kedves férje oldalán áll. Az egyszerű társadalmi szabály az, ha egy úr egy asszonynak — különösen férjes asszonynak — virágkosarat küld, eleml kötelessége, hogy legalább is megnevezze magát. Kérdőjeles játék ifjú gimnazistához illik, nem pedig egy meglett úrhoz. „Esetet” azért kár volna csinálni ebből a végre is jelentéktelen ügyből. Annyi elég, hogy férje közölte nehezletését az illető úrral — de persze udvarias és barátságos formában.

V. Géza, Eger. (206.) Tessék érdeklődni a Hunnia-filmgyárban, Budapest, Gyarmat uca.

Elkeseredett akadémista. (208.) Teljes lehetetlen így messziről, látatlanban tanácsot adni. De különben is a dolog olyan természetű, hogy csakis orvosi útmutatás alapján járhat el. Feltétlenül, s mielőbb menjen orvoshoz. Egy egyszeri látogatásnak az anyagi részét vállalnia kell. Nem tudhatja, mi vé fejlődhetnek a most még csak elszórtan jelentkező apró pattanások, nem tudhatja, hogy a kis szépséghibából — ha elhanyagolja — nem lesz-e már nehezebben és költségesebben orvosolható baj?

V. E. (182.) Kedves és jó ötlet a „kóta” jelmez. Mi a következőkép gondoljuk: Fényes, fehér szaténból csináltasson harangszabású, földig érő, bő, nyitott ujjú, kötösszerű ruhát, a derékon aranyzsinór övvel. A szoknya és az ujjak szélére helyezzen el egy-egy sor hangjegyet, fekete selyemrátétellel, vagy himzessel. Fejdisznek a ruha anyagából hegyes főveget képzelünk el, ugyancsak néhány hangjeggyel. A jelmez ötletes kiegészítője lenne egy apró, kótatartószerű tarsoly. Egyébként arany, vagy ezüst cipő, világos harisnya illene hozzá.

Kereskedelmi vagy gimnázium. (184.) A gimnázium az egyetemi továbbképzésre készíti elő a diákokat. Most, amikor fia még a negyedik elemít végzi, igen nehéz megállapítani, hogy a kereskedelmi, vagy pedig a technikai mérnöki pályára van-e hajlama? Már pedig éppen a hajlam a döntő tényező a pályaválasztásnál. Okosabbnak találnánk, ha ezúttal nem polgárba, hanem gimnáziumba iratná a fiát; s az első négy gimnáziumi osztály elvégzése után döntené el, hogy tanulmányait kereskedelmi iskolában, vagy gimnáziumban folytassa.

Májusi ismeretség. (186.) Túl a kínos meglepetés érzelmi részén, csupán jövőbeni helyes magatartását mérlegelve, azt kell tanácsolnunk, hogy mindenképp a betegség súlyosságáról, s tartósságáról kellene pontos képet szerezniük. Vőlegénye, aki felvilágosult, művelt fiatalember, bizonyára nem ütközne meg azon, ha orvost kérdeznének meg, hogy a szóbanforgó betegség házasa-

sági akadály-e, vagy sem? Közös megbeszélés alapján állapodjanak meg egy tekintélyes orvos személyében, s véglegénye hatalmazza fel az orvost arra, hogy betegségének mérvét, várható kialakulását Önnel, s az Ön édesanyjával közölje.

Parlez-moi d'amour. (47.) Sajnos, szemrehányással nem érhet semmit, ha a férfi kezd elhidegülni. Tudvalevőleg még a legnagyobb szerelmek is azon szoktak megbukni, hogy a nő szemrehányásokat tesz. Ezt a lángolószívű szerelmesek sem tudják elviselni, hát még — amint írja — kihűlő félben lévő udvarlók. Hogy mit lehet tenni? Ezt a harcot minden asszonynak egyedül kell megvívnia, tanács, segítség semmit sem ér. Annnyira egyénileg kell minden esetben eljárni. Általános tanáccsal szolgálhatunk. Legyen éppen olyan kedves, derűs, mint máskor, ne kérdezősködjön, ne faggassa a férfit, inkább maga mesélje el napjait és ne éreztesse, hogy mennyi könnyet, szenvedést okoz magának az ingadozó, hűtlen viselkedés. Sok szerencsét a nehéz feladathoz, talán sikerülni fog!

Csak ne csüggedj! (188.) Versekkel hosszú időre el vagyunk látva. Másik kérdésére: színművét bármelyik színházhoz benyújthatja, minden bizonnyal el fogják olvasni. Ugyanez vonatkozik a rádióra és a filmkészítő vállalatokra is.

Szeretem! (190.) A hit, a lelkesedés, a lángolás, amely a fiú szavaiból árad, bizalomgerjesztő, rokonszenves. Persze nem kell elsietni a dolgot, várja csak meg, amíg udvarlója elér valami kézzelfogható eredményt, kivív állást, pozíciót, amelyre nyugodtan alapozhatják házasságukat. Addig is tartson ki mellette és bátorítsa.

E-a. (192.) Elsősorban is az újságok apróhirdetéseit, az állás, foglalkozás rovatot kísérelje figyelemmel nap-nap után. Azonkívül ismerőseinél, még a legtávolabbi futó ismerősnél is szorgalmasan érdeklődjék, nem tudnak-e, vagy nem hallottak-e úresedésben levő ilyen és ilyen állásról? Felhívjuk figyelmét, hogy itt Pesten igen sok üzlet kirakataba cédulát tesznek ki, ha alkalmazottra van szükségük.

N. L. Hilda. (49.) Az irodában megismerkedett egy nős férffival, aki kijelentette, hogy elválnak a feleségétől és elveszi Önt feleségül. Ön, bár nem szerelmes, csak szimpatikusnak találja a férfit, habozás nélkül igent akar mondani. Tőlünk kérde, hogy helyesen cselekszik-e? Igy messziről nézve, nem tudjuk megmondani, hogy mennyire igaz a férfi azon megállapítása, hogy a feleségét sohasem szerette, csak a kötelesség fűzte vele egybe és hogy az élete pokol volt. Ezt minden valóni akaró férfi, aki feldúl egy családi életet, elmondja s így, ne haragudjon — sablonnak hat. Mondja meg a férfinak, hogy nő emberrel nem találkozhatik, nem lehet együtt, ha már elvált, akkor újra megismételheti a kérést. Hat hónap hosszú idő addig talán eldől, hogy a férfi komolyan akar-e valóni, vagy csak olyan fellángolás volt nála,

ami hamarosan lelohad. Ritka az a házasság, amely boldog tud lenni, ha egy összedült családi tűzhely romjainak fel felépülne.

F. menyasszony. (194.) Főképpen és elsősorban az erszény tartalma határozza meg, hogy a tervezett utazásra mennyi és milyen holmit vigyen magával. Kár, hogy nem közölte velünk a rendelkezésére álló összeget. Növe mindenestre összeállítjuk Önnek a többé-kevésbé szükséges ruhák jegyzékét, válassza ki belőle a megfelelőt. Az útra könnyebb anyagú, sötét színű szövetrohát ajánlunk, minden világos dísz nélkül; vagy ha kosztümöt választ az útra, akkor pullover-t viseljen hozzá. Egyébként, prémezett téli köpeny, vagy vastagabb anyagú átmenetikaát is megfelelő. Visszatérve a kosztümre: például, délelőtt, múzeumlátogatásokhoz, társaskirándulásra, nagyon megfelelő egy élénk színű kötött blúzzal, vagy mellénykével. Ha pedig a kosztümöt, díszesebb, elegáns selyemblúzzal viseli, akkor ötórás teához, színházba, is megfelelő. De azért legalább egy hosszúujjú, délutáni selyemruha is elkél; ha pedig nagy társasági életre készülnek, ha táncolni is járnak, ez esetben vigyen magával egy-két estélyi ruhát is.

Iréne. (52.) Ma már feltétlenül szükséges az akadémiai végzettség. Színpadi kiképzést is tanul. Az Akadémiára rendszeresen be kell járni. Kedvezmény van, de ezt esetenként állapítják meg. Részletes felvilágosításért forduljon a Zeneművészeti Főiskola igazgatóságához, Budapest, VI, Liszt Ferenc tér.

Gy. György. (54.) A beküldött verseket, sajnos, nem közölhetjük, miután kéziratokkal hosszú időre el vagyunk látva.

A múlt számban közölt keresztretjévény megjeitése

Vízszintes sorok: 1. Szélelbélelt. 13. Póltava. 14. Veder. 15. Eke. 16. Zaklat. 17. Ka. 18. Codra. 20. Dörög. 22. Ignác. 23. Pa. 25. Reté (Éter). 26. Anis. 27. Kopott. 29. Li. 30. Okosan. 31. Kai. 33. In. 34. Cid. 35. Leva. 36. Sanyi. 39. Paris. 41. Tno (Ont). 42. Lealáz. 44. Ár. 45. Angol drámairó.

Függőleges sorok: 1. Speciálista. 2. Zokogni. 3. Éledni. 4. Lt. 5. Lazac. 6. Eva (Ave). 7. Lakatosipar. 8. Evad. 9. Letört. 10. Ed (De). 11. Leköt. 12. Tragédiaíró. 19. Rásony. 21. Retkes. 24. A pad alá. 27. Koc. 28. On. 32. Av. 33. Inog. 35. Liza. 37. Ann. 38. Ill. 40. Rám (Már). 43. Ed. 44. Ár.

Jutalmazott megjeitők névsora:

Helyszükre miatt csak a jutalmazottak teljes nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük.

A keresztretjévény helyes megjeitői közül Korondi Ödön, B. és Fazekas Mária, S. levelezőalbumot, Cziráky Etelka, I. és Schönheim Béláné, Sz. púderkompaktot, Lövinger Aranka, K. és Bodnár Olga, E. fésűt kaptak, az alábbiak pedig könyvkiutalomban részesültek: Csernyánszki Ferencné, É. Kiss Lajos, Bp. Elfer Mária, L. és Gyurky Etelka, Ny.

H. I., Szeged. (3.) Minden bálnak van előkészítő-bizottsága. Kérjen meghívót a bálbizottságtól. Nem szükséges ismerősökkel megjelenni. A rendezők gondoskodnak majd táncosokról.

Margaréta. (5.) 1. Ma már a színpályához föltétlenül szükséges a színiiskolai végzettség. Régebben valóban úgy volt, hogy felfedeztek színészeket a színházigazgatók, rendezők, színészek, néha maguk a szerzők is. Ma azonban, mint biztosan Maga is olvasta, kamarai tagság nélkül senki sem szerepelhet színpadon. A kamara pedig elengedhetetlennek tartja a színiiskolai végzettséget és csak egészen rendkívüli esetekben öhajj ettől az álláspontjától eltérni. 2. Az Akadémiának és az Egyesületi iskolának is hároméves tanfolyama van.

Otthonias. (2.) 1. Semmiesetre sem tanácsolhatjuk azt, hogy sajátkezűleg politúrozzon. Akármilyen ügyes is, akármennyire is bízik magában, az ilyesmire elvégre is szakértelem kell. 2. Az csak használható, ha szarvasbőrrel naponta átörzösi.

Teri. (57.) A társasutazások olyan jól megszervezettek és kényelmesebbek, hogy sok előnyük van az egyéni utazással szemben. Viszont, ha valaki nem kedveli a társaságot és szeret magányosan lenni, nem ajánlhatjuk neki, hogy mindig egy csoport emberrel ossza meg az utazás örömeit, szépségeit. Mert azt be kell látnia, hogy ha társasutazásban vesz részt, eltekintve a technikai lehetetlenségtől, egyébként sem vonulhat mindig külön. Ismeri talán Kiplingnek a kedves meséjét a macskáról, aki mindig egyedül jár? Könnyen Önre is alkalmaznák a mesét és komikus figura válhatna Önből. Hát döntsön, hogy mit bír el s mennyit bír el és aszerint határozzon.

Virágszíne. (7.) Asztalterítőt, írómappát, dívánpárnát ajándékozzon esetleg a kedves figyelemért. Az ilyesmiknek mindig örvendenek az illetők.

R. I. (9.) 1. A filmen való statisztálást elég jól fizetik. Ma már azonban ahhoz is kamarai tagság szükséges. 2. Bizony fontos, hogy egy pár jó ruhával rendelkezzen. Föltétlenül szüksége van jó uccai ruhákra, frakkra és szmókingra. És egy pár nagyon jó uccai ruhára. 3. Természetes, hogy olyan filmekben, amelyek mondjuk történelmi időkben játszódnak le, vagy amelyek különböző népi viseleteket kívánnak, a filmgyár bocsátja a statisztéria rendelkezésére. 4. Éjjeli felvételek mindig lehetnek, ilyenkor azonban dupla napidíjat adnak.

K. L. (11.) A szőrszálak kiirtásának igen eredményes módja a diathermiás eljárás.

Házilasszony. (11.) A jól felmosott és teljesen száraz padlót kenje be méhviaszoldattal. A beeresztett padlót, ha már száraz, jól fel kell kefélni és mindennapi keféléssel lehet alaposan karbantartani.

Kassai kisleány. (15.) A zsíros arcbőrt kissé lúgos szappannal, meleg vízzel kell mosni. Egyáltalán esténként mindig meleg vízben mossa az arcát.

Sz. É. Szeged. (19.) A Nemzeti Színháznál valóban újabbán a színdarabszerzőknek az első, nyolcadik és tizenötödik előadás bruttó jövedelmének 33 százalékát adják. Ismeretlenül is beküldheti a színdarabot, feltétlenül elolvassák. Természetes, hogy végső fokon a színház igazgatója dönt a darab sorsa felett.

Szükséges-e? (17.) A Rádió igazgatóságának küldje be úgynevezett hangjátékát. A hangjáték tartalma semmiesetre se legyen több mint másfél óra. Nem árt, ha bizonyos jegyzeteket ír a darabhoz az előadásra vonatkozólag, de nem is fontos. Semmiesetre sincs szüksége semmiféle, mint írja, technikai ismeretekre. A darabban előforduló különböző hangok, zörejek érzékeltetése a rendező feladata. Föltétlenül gépelve küldje el a darabját. Ugy tudjuk, 300 pengőt kaphat egy másfélórás hangjátékért.

Milica. (21.) Egészségének, szépségének megtartása szempontjából feltétlenül szükséges van a helyes beosztású sportolásra. Minden téli sportot egészségesnek lehet mondani. A hideg egyáltalán nem hat károsan a bőrre, feltéve persze, ha az arcbőrt kellőképpen védi.

Operarajongó. (23.) Németh Mária Zalaszentgróton született. Első fellépte az Operaházban 1923-ban volt, az „Álarcosbál” Amália szerepében.

Lóczy Franciska. (59.) A férje gyakori elmaradását nem kell mindjárt a legrosszabbra magyarázni. Ha be is bizonyosodott, hogy nem üzleti ügyek tartják távol, mint meséli, még nem bizonyos, hogy halálosan szerelmes abba a nőbe, akivel jár. Tizenkétévi házasság után más esetben is előfordult, hogy a férj időnként és időlegesen, ez a lényeg, más iránt kezdett érdeklődni. Ne vegye észre ezeket a gyakori elmaradásokat, tegyen úgy, mintha elhinné, hogy csakugyan üzleti dolgokban jár a férje. És szót se említsen féltékenységről, vagy jelenetet ne rendezzen. Maradjon meg továbbra is csinosnak, kedvesnek, ápoltnak és ha lehet, erőszakoljon jövedelvet magára. Ne felejtse el, hogy maga a feleség, férje gyermekei anyja és ezt nem veheti el senki Magától. Férje hamarosan megúnja majd a bujkálást, a hazudozásokat, s vissza fog térni, hálával a szívében Maga iránt, aki ennyire tapintatosan és megértően viselkedett.

Előfizetési árak:

1/4 évre 2 pengő 50 fillér, 1/2 évre 5 pengő

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS

Felelős kiadó: PAIZS GÉZA

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Budapest, VII, Dohány uca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomda Műintézet és Kiadóvállalat RT. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai.
14-23-39 és 14-23-50

Délibáb

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten nyakkendőket, púderkompaktokat, bakelit szalvétatartókat, levelezőlapalbumokat és értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő febr. 9. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		11	12
13											14	
15						16				17		
18					19					20		
21				22						23		
24			25		26					27		
		28		29		30						
31	32		33					34	35		36	
37		38				39	40		41	42		
43					44			45				
46												

Beküldendő: vízszintes 1, 44, 46 és függőleges 1, 7, 9, 12

Vízszintes sorok: 1. Kedvelt éneklő madárkák. 13. A modern pesti bérpalota ilyen. 14. 101 — római számmal. 15. Gyulladásos. 16. Befejező rész. 18. Ausztráliai futó madarak. 19. .... meredt a csodálkozástól. 20. Van ilyen érzet, fogat. 21. Nap — latinul. 22. Vissza: kípasztul. 23. Dickens álneve. 24. A görögkeleti templomok szentképeinek neve. 26. Konstantinápoly egyik külvárosa. 27. Csapadék. 28. Kórus. 30. Labda a kapuban. 31. Közlekedési vonal. 33. Való. 34. Jób Lajos. 36. 51 — római számmal. 37. .... asszony, gyógyfüveket árusít. 39. Ő — németül. 41. Vezető pap. 43. Görög főisten. 44. Napszálltatók. 46. Occasio.

Függőleges sorok: 1. Blaháné első színpadi neve. 2. Az anyag legkisebb részecskéi. 3. Huncut, virgonc fiúk. 4. .... futás, déli-

keletázsiai jelenség, mikor egy önkívületi állapotban lévő ember minden útbajjövőt leszűr. 5. Dolog — latinul. 6. Olasz névelő. 7. Híres állami ménes. 8. „A telegráf.” 9. Ágyruha. 10. ... foetida, orvosi szerül használt növényi mézga. 11. Ilyen a híres magyar búza. 12. Az egyház közösségéből való eltávolítás. 17. A tartozás rovata. 19. Részeseül. 25. Délszláv női név. 29. Nyílás. 32. Kínai pénz. 35. Vissza: házak legfontosabb része (névelővel). 36. Szöveg nélküli éneklés. 38. Az élelmiszervegytan műegyetemi tanára volt. 40. Rákosi tornaegylet. 42. Láb — idegen nyelven. 44. Mássalhangzó — kiejtve. 45. Távolodást fejez ki.

Payper

A jutalmazott megfejtők névsorát a 81. oldalon közöljük

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R.-T. mélynyomása, Budapest

Halló
Eszikem!

ha eljössz hozzám, ne felejtse el elhozni a Világkönyvtár legújabb kötetét!

Havonta egyszer jelenik meg a

VILÁGKÖNYVTÁR

Kitűnő magyar és külföldi írók írják ezeket a regényeket, amelyeknek ára egyedülállóan olcsó. Egy-egy díszes kötésű kötet ára Budapesten 58 fill., vidéken 68 fill. Minden újságárusnál kapható.

Aki 30 kötet átvételére kötelezi magát, annak a „Tudás forrása” című félbörkötésű könyvet ajándékozunk. Ajándékkötetünket a regénysorozat 15 kötetének átvétele után küldjük megrendelőinknek teljesen díjtalanul, csupán 20 fillér postaköltséget, illetve kézbesítési díjat számítunk.

Annak, aki a sorozatot Tolnai Világlapja kiadóhivatalánál, Budapest, VII., Dohány uca 12. megrendeli, helyben minden hó 26-án körül kiviszi kézbesítőnk az újonnan megjelent regényt. Vidékre 68 fillér előzetes beküldése ellenében szállítjuk a könyvet bérmentve, ha abban a helységben kézbesítő szervünk nincs. Megrendelésnél tessék ökvetlenül hivatkozni erre a hirdetésre.

A könyvsorozatban legutóbb a következő kötetek jelentek meg:

Déliháb

BIZTOSÍTÁSI BÉLYEG

Csak az a bélyeg igazolja, hogy Ön biztosítással kapcsolatos betel véveje ezen lapnak. Ne fogadja el a lapot, ha ez a bélyeg nincs rányomva!

Hugh Cleveley: Mahony bosszúja
Edgar Wallace: A hatalom könyve
Bozzay: Az árnyék
Andreas Poltzer: Vihar Patrícia körül
Charles Robert Dumas: Munkában a kémiroda
Anders Eje: Madagaszkár
Forró Pál: Az üldözött asszony
Gaston Leroux: A nap felesége
G. Aveline: Aki kétszer hal meg

W. Schelle: Hajsza egy gázalare után
Roosen: Snyder Tom tanulsága
Seldon Truss: A halálraítélt
L. L. Rogger: Áruló kezek
J. Germain: Siva papnője
Mazo de la Roche: Jalna lakói
Rider Haggard: Jess
Mazo de la Roche: Százegyes asszony
Rózsahegy László: Aranykígyó.

KÜLFÖLDI OLVASÓINK FIGYELMÉBE! A „Világkönyvtár” bármelyik kötetét portómentesen küldi meg (ha az újságárusnál nem volna kapható) Romániában: 20 lei-ért Frontiera A. Barna, Oradea, Str. Delavrancea No. 22, Jugoszláviában: B dinárért Putnik hírlapiroda, Novisad, Kralja Alexandra 21. (Az összeg mindkét helyre bélyegben is beküldhető.)